

دین



لے  
جو پس کروں اونٹس  
عبراۓی مہدی





---

جویس کرول اوتس / ترجمه‌ی مهدی غبرائی

---

# سیاهاب

---



# رمان



Oates, Joyce Carol

سیاهاب / جویس کروول اوتس؛ ترجمه‌ی مهدی غبرائی. - تهران: افق، ۱۳۸۶.  
۱۶۰ ص.

ISBN 964 - 369 - 280 - 9

فهرستنويسي بر اساس اطلاعات فيپا.

Black water.

عنوان اصلی  
۱. داستان‌های آمریکایی -- قرن ۲۰ م. الف. غبرائی، مهدی، ۱۳۲۴ -- مترجم.  
ب. عنوان.

۸۱۳ / ۵۴ PS ۳۵۵۲ و / ۲۲ س

۱۳۸۶

۷۷۷ - ۸۶ م

كتابخانه ملي ايران



## سیاهاب

جویس کروول اوتس • ترجمه‌ی مهدی غبرائی

زیر نظر شورای ادبی

شابک: ۹ - ۲۸۰ - ۳۶۹ - ۹۶۴

چاپ دوم: ۱۳۸۷

لیتوگرافی: متین

چاپ: طیفنگار، تهران

تعداد: ۱۵۰ نسخه

کلیه حقوق محفوظ است.

تهران، ص.پ. ۱۱۳۵ - ۱۳۱۴۵، تلفن: ۰۶۴۱۳۳۶۷

[www.ofoqco.com](http://www.ofoqco.com) • E-mail: info@ofoqco.com

۲۳۰۰ تومان

---

# پیش درآمد

---

جویس کِرول اوتس در ایران کم و بیش شناخته شده است، اما نه آنچنان که شایسته‌ی اوست. این زن نویسنده‌ی آمریکایی در سال ۱۹۳۸ به دنیا آمده و از دوران نوجوانی نوشتن را آغاز کرده و تعداد شگفت‌انگیزی آثار بدیع در زمینه‌ها و انواع گوناگون ادبی (از رُمان، داستان کوتاه، شعر، نمایشنامه، مقاله، نقد و نظر...) از خود به جا گذاشته است. بنا به قولی تعداد آثار او از صد جلد بیشتر است و فقط رُمان‌هایش به چهل جلد می‌رسد و تازه این جدا از سرپرستی و گردآوری داستان‌های کوتاه دیگران و چنین مجموعه‌هایی است. اوتس ظرف بیش از پنجاه سال جوایز متعددی دریافت داشته و بارها هنگام اعطای جایزه‌ی سالانه‌ی ادبی نوبل نامش بر سر زبان‌ها بوده است.

آشنایی من با آثار او به حدود ده سال پیش بر می‌گردد که مجموعه داستان آدم‌کشی را دیدم و او را نویسنده‌ای قدرتمند یافتم و در صدد تهیه‌ی رمان‌هایش برآمدم. تا حدود چهار-پنج سال پیش که رُمان

خانواده‌ی مالوینی به دستم رسید و در برنامه‌ی کار خود گذاشتم. در نیمه‌راه ترجمه‌ی خانواده‌ی مالوینی رمانک سیاهاب را خواندم که رهایم نکرد و چون خودم از تصادف – محور داستان – زخم دیده‌ام، رُمان قبلی را رها کردم و این رمان را به دست گرفتم و این هم حاصل کار. بعضی از رُمان‌های مهم‌تر اوتس (جز آن‌ها که در مقاله‌ی اول نامشان آمده) عبارتند از: سرزمین عجایب (۱۹۷۱) هر چه می‌خواهی با من بکن (۱۹۷۳) زامبی (۱۹۹۵) قلبم بر هنر ماند (۱۹۹۸) بلوند (۲۰۰۰) آبشرها (۲۰۰۴).



---

## درباره‌ی نویسنده و کارش

---

در غالب آثار داستانی جویس کَرول اوتس نوستالژی نسبت به زمان و مکان کودکی دیده می‌شود و او شادمانه در داستان‌ها منشأ کارگری خود را به یاد می‌آورد. در عین حال می‌پذیرد که زندگی در محیط روستایی با دشواری‌های زیاد همراه است. او در حومه‌ی لاکپورت نیویورک بار آمده و در مدرسه‌ای تک‌اتاقه درس خوانده است. در زمان کودکی پیش از سواد آموختن به‌طور غریزی با طراحی و نقاشی قصه می‌گفت. در ۱۴ سالگی ماشین تحریری به او هدیه دادند و از آن پس داستان‌هایش را یکی پس از دیگری در دوره‌ی دبیرستان و دانشگاه نوشت و به این ترتیب در نویسنده‌گی آموخته شد.

موفقیت زود از راه رسید: وقتی از بورس دانشگاه سیراکوز استفاده می‌کرد، جایزه‌ی رشک انگلیز مسابقه‌ی ادبی برای دوشیزگان را دریافت کرد. پس از فارغ‌التحصیل شدن از دانشگاه ویسکانسین در رشته‌ی زبان انگلیسی با ریموند جی اسمیت ازدواج کرد. در ۱۹۶۲ این زوج مقیم

دیترویت شدند و آشوب‌های آن شهر به صورت دنیای کوچکی از واقعیت آمریکای آشوب‌زده برای اوتس در آمد. بهترین رُمان از کارهای اولیه‌اش، آن‌ها، همراه رُمان‌های متعدد و داستان‌های کوتاه از تجربه‌ای که در دیترویت از سرگذرانده فراهم آمده است. خودش نوشته: «دیترویت دست‌مايه‌ی عظیمی فراهم آورد و مرا این‌طور که هستم و در نتیجه نویسنده‌ای که شدم – چه خوب، چه بد – ساخته است.»

بین سال‌های ۱۹۶۸ و ۱۹۷۸ اوتس در دانشکده‌ی ویندسور کانادا، درست آنسوی رود دیترویت تدریس کرد. در این دهه‌ی پربار به‌طور متوسط سالی دو - سه کتاب منتشر کرد و در عین حال استاد تمام وقت دانشگاه بود. در این هنگام که اوتس هنوز سی و چند سال بیش‌تر نداشت، یکی از مورد احترام‌ترین و پرافتخارترین نویسندگان ایالات متحده بود. بارها از او پرسیده‌اند که چه‌طور این‌همه آثار عالی را در زمینه‌های بسیار متنوع نوشته است و او پیوسته پاسخی به این مضمون داده است: «در خانواده‌ای از طبقه‌ی متوسط زندگی خیلی قراردادی داشته‌ام و عمرم خیلی معمولی گذشته و هیچ‌چیز عجیب و غریبی در زندگی ام رخ نداده و حتی لازم نبوده وقت تنظیم کنم.» وقتی خبرنگاری به او لقب «خوره‌ی کار» را داد، در جواب گفت: «متوجه نیستم که به خصوص این کار سخت، یا اصلاً "کار" است. نوشتن و تدریس همیشه چنان روحمند را ارضا می‌کند که اصلاً آن‌ها را به معنای دقیق کلمه کار به حساب نمی‌آورم.»

اوتس در ۱۹۷۸ به پرینستون نیوجرسی منتقل شد و از آن زمان در دانشگاه پرینستون برنامه‌ی نویسندگی خلاق را تدریس می‌کند. هم‌چنین با

همکاری شوهرش چاپخانه‌ی کوچکی را دایر کرده که مجله‌ای ادبی به نام اونتاریو ریویورا منتشر می‌کند. اندکی پس از سکونت در پرینستون نوشتن بل فلور را آغاز کرد. این رُمان اولین جلد از رشته رُمان‌های گوتیک بلندپروازانه‌اش بود که به نوع [ژانر] ادبی تثییت‌شده‌ای رو می‌آورد و قسمت‌هایی از تاریخ آمریکا را با تخیلی نو در می‌آمیزد. این رُمان‌ها که در اوایل دهه ۱۹۸۰ جدایی او را از قلمرو روانشناسی اجتماعی که در آثار اولیه‌اش موج می‌زد می‌نمایاند. اما اوتس بار دیگر با قوت تمام به وجه اجتماعی با پس زمینه‌ی خانواده برگشت: (لابد یادت می‌آید و چون قلب من است، تلحکام است) و رمان‌های تجربه‌ی زنان (نقطه انقلاب، ماریا: یک زندگی). حتی رشته‌ای رُمان پر تعلیق با نام مستعار رُزاموند اسمیت نوشت که باز تجربه‌ی بازیگوشانه‌ای با نوع ادبی را نشان می‌دهد. یکی از رمان‌نویسان، به نام جان بارت زمانی گفت: «جویس کَرول اوتس کارش را سراپا بر مبنای نقشه‌ی زیباشناسانه می‌نویسد.»

مسیر صعودی کارِ اوتس، به ویژه اوج شگفت‌انگیزش از دوران کودکی توأم با تنگدستی به موقعیت کنونی، در مقام یکی از برجسته‌ترین نویسنده‌گان جهانی، نشان می‌دهد زنان هم می‌توانند به اسطوره‌ی رؤیای آمریکایی تحقق ببخشند. اما با همه‌ی موفقیت و شهرت، کارهای روزمره‌ی اوتس درباره‌ی نوشتن و تدریس دست‌خوش تغییرات چندانی نشده و او هم‌چنان پیگیر به تعهدش در قبال ادبیات که آن را فعالیت متعالی انسان می‌داند عمل می‌کند. جای تعجب ندارد که نقل قولی از نویسنده‌ی آمریکایی پرکار دیگری چون هنری جیمز را روی میز کارش گذاشته است و شاید همین به بهترین وجهی دیدگاه او را نسبت به زندگی

درباره‌ی نویسنده و کارشن

و نوشتن بیان کند. «ما در تاریکی کار می‌کنیم – آنچه از دست‌مان  
بر می‌آید انجام می‌دهیم – هر آنچه را که داریم به دیگران می‌دهیم. شک  
ما ولع ماست و ولع ما وظیفه‌ی ما. باقی جنونِ هنر است.»

ترجمه‌ی آزاد از مقاله‌ی گرگ جانسن، مؤلف کتاب: نویسنده‌ی نامرئی  
زندگی‌نامه‌ی جویس کرول اوتس



# بخشن اول

# ۱

توبیوتای کرایه‌ای که سناتور آنقدر بسی حوصله پشت فرمانش بود در  
جاده‌ی خاکی بسی نام سرعت گرفته بود و سریچ‌ها با لغزش و وزوژ  
سرگیجه‌آوری می‌پیچید و بعد، بسی هیچ علامت اخطاری، معلوم نیست  
چه طور از جاده منحرف شد و در آب سیاه روان افتاد و یکبر از سمت  
بغل دست راننده به سرعت فرو رفت.

دارم می‌میرم؟ این جوری؟

## ۲

غروب چهارم جولای<sup>۱</sup> بود. جای دیگر در جزیره‌ی گریلینگ، به ویژه در کرانه‌ی شمالی، جشن‌هایی برپا بود، قطارهای اتومبیل کنار جاده‌های باریک شنی که به کرانه می‌انجامید پارک شده بودند. کمی بعد که شب می‌شد، آتش‌بازی راه می‌افتداد، نمایش آتش‌بازی باشکوه با رنگ‌های درخشان تکنی کالر مثل جنگ خلیج فارس در تلویزیون.

آن دو در قسمت متروک و خالی از سکنه‌ی جزیره بودند و به احتمال قوی گم شده بودند. دختر لب‌هایش را جمع می‌کرد و می‌خواست جرئت کند و کلمه‌ی گم شده را بگوید.

مدتها بود که کیف دستی اش از هر جهت مجهز بود. کیف کودکانه‌اش و حالا کیف تابستانی قشنگ گلدار مارک لورا آشلى. کیف قبلی – آن کیف حصیری جلف که حاشیه‌ی چرم قرمز داشت و بس که از

---

۱؛ روز جشن استقلال آمریکا Fourth of July

آن استفاده کرده بود ترک برداشته بود – هم همین وضع را داشت.  
 جایی بین تالاب‌های جزیره‌ی گریلینگ، مین بودند که از لنگرگاه بوت  
 بین در شمال غربی با لنج بیست دقیقه راه بود. گرم گفت و گوی دوستانه  
 بودند و مثل دوستان قدیم، مثل خودمانی ترین دوستان دیرین، راحت به  
 حرف‌های یکدیگر می‌خنیدند و کلی<sup>۱</sup> با احتیاط می‌کوشید دست‌های  
 سناتور را راست نگه دارد تا باقی مانده‌ی ودکا و سودا که هنگام رانندگی  
 در دست داشت از لیوان پلاستیکی نریزد و بعد ناگهان، مثل فیلمی که گیر  
 کند و تصویرش بپرد، چنان ناگهانی که هرگز نخواهد فهمید چه قدر، جاده  
 از زیر اتومبیل در حال سرعت جاخالی داد و آن دو داشتند در آب سیاه  
 فرو می‌رفتند و برای جان به در بردن دست و پا می‌زدند و آب به شیشه‌ی  
 جلو می‌پاشید و راه ورود می‌جست، انگار که رؤیاوار تالاب از همه سو  
 جان گرفته و دست دراز کرده بود تا آن‌ها را بیلعد.  
 دارم می‌میرم؟ این جوری؟

---

1. Kelly

### ۳

بافی<sup>۱</sup> رنجیده بود، یا ظاهراً این طور بود. بیشتر کارهایش نمایشی بود و هرگز درستش را نمی فهمیدی. داشت به کلی کلیهर<sup>۲</sup> می گفت، آره ولی چرا حالا می روی، نمی شود کمی دیرتر بروی؟ – و کلی کلیهर چیز مبهمی تنه پته کرد و نتوانست بگوید چون مرا می خواهد: اصرار می کند. نتوانست بگوید چون اگر کاری را که خواسته نکنم دیگر دیرتری در بین نخواهد بود. تو که می دانی.

---

1. Buffy

2. Kelleher

## ۴

از هر سوبوی نافذ نامطبوع مرداب، بوی ناپوسیدگی و خاک سیاه و آب سیاه بود. باد شرقی طعم گزنده‌ی خنک تازه‌ی اقیانوس اطلس را که در این جا چون خاطره‌ای دور می‌نمود، با نفحه‌های رقیق به خشکی می‌آورد. این جا صدای امواج هم نبود. فقط حشرات شبانگاهی و باد لای درختان کثر و کوز و رزپوش.

کلی کلیهر که مست بود به کمر بند ایمنی چنگ انداخت و لبخند زنان با خود گفت چه عجیب است که آدم این جا باشد و نداند این جا کجاست. عجله داشتند که به اسکله‌ی براکدن برسند و سوار لنج هشت و بیست دقیقه‌ی شب به خشکی اصلی شوند. تقریباً ساعت هشت و پانزده دقیقه‌ی شب بود که تریوتای کرایه‌ای بی‌آنکه کسی بییند در آبی سقوط کرد — نهر؟ مسیل؟ رود؟ — که نه سنا تور خبر داشت در تندترین خم پیچ است و نه سرنشین بغل دستش، کلی کلیهر.

تقریباً نه متر جلوتر، که البته دیده نمی‌شد، پل چوبی باریکی از

الوارهای فرسوده بود؛ اما هیچ تابلویی با علامت پل نصب نشده بود، بگذریم از اینکه پیچ خطرناک نرسیده به پل قرار داشت.  
نه حالا. نه این جور.

بیست و شش سال و هشت ماه از عمرش می‌گذشت و بسیار جوان‌تر از آن بود که بمیرد و از این‌رو شگفت‌زده‌تر و ناباورتر از آن بود که وقتی تویوتا از جاده به پرواز درآمد و به سطح کمایش نامرئی آب برخورد و برای لحظه‌ای انگار که فرو نمی‌رفت و شناور می‌شد جیغ نکشید؛ انگار که خط سیر پروازش، آن را با تمام سنگینی از روی آب می‌گذراند و به نی‌های درهم و پیچ درپیچ و درخت‌های کژ و کوژ و رزهای کرانه‌ی دیگر می‌رساند.

آدم توقع داشت در چنین جایی آب مثل گودال کم‌عمق باشد. انتظار داشت نرده‌ی حفاظ کنار جاده درست و حسابی باشد. اصلاً آدم انتظار ندارد این‌طور ناگهانی و به این سادگی و با این درماندگی در آبی بیفتد به سیاهی گنداب و بوی فاضلاب.  
نه این جور. نه.

شگفت‌زده بود و ناباور و شاید هم سناتور در این احساس با او سهیم بود، چون در چهارم جولای در جزیره‌ی گریلینگ در خانه‌ی پدر و مادر بافی سنت‌جان حال و هوای جشن و بی‌خيالی بود و خنده و شوخی و گفت‌وگوهای جان‌دار و پیش‌بینی هیجان‌انگیز معصومانه‌ی آینده (هم آینده‌ی نزدیک و هم دور – چون به‌طور قطع یکی تعیین‌کننده‌ی دیگری است) بنابراین درک اینکه چه‌طور ناگهان صد و هشتاد درجه تغییر کرده است محال می‌نمود.

کلی کلیه ر به عمرش بارها با تصادف‌هایی با همین سرشت ناگهانی و گیج‌کننده برخورده بود و هر بار بی آن‌که بتواند جیغ بزند تسلیم شده بود و هر بار از همان دم اول با تشخیص این‌که اختیار از کفش پیرون رفته و تقدیرِ تن فیزیکی او از اختیار مغزش خارج است، درک یک پارچه‌ای از آن‌چه در حقیقت اتفاق افتاده نداشته بود.

چون در چنین لحظاتی زمان سرعت می‌گیرد. در دم نقطه‌ی تصادف زمان سرعت نور به خود می‌گیرد. جایه‌جا نسیان چون لکی رنگی سفید به مغزش پاشیده می‌شود.

## ۵

وقتی تویوتا به نرده‌های حفاظ برخورد که مثل توری زنگزده بود و ظاهرآ هیچ جلو سرعت اتومبیل را نگرفت، تنها این ندای مبهوت سناتور را همراه شترق شنید: «آی!»

بعد آب معلوم نیست از کجا بر سرشان ریخت. روی کاپوت اتومبیل. روی شیشه‌ی ترک‌خورده‌ی جلو. با موج‌های کف آلود متلاطم، انگار که جاندار است و خشمگین.

## ۶

کلی کلیهر با نام تعمیدی الیزابت آن کلیهر، در دانشگاه براون با درجه‌ی عالی در مطالعات آمریکایی به اخذ لیسانس نایل شده و رساله‌ی نود صفحه‌ای خود را در مقام دانشجوی ممتاز درباره‌ی سناتور نوشته بود. عنوان فرعی رساله‌اش این بود: «آرمان‌گرایی جفرسونی و عمل‌گرایی اقدام جدید»؛ تدابیر آزادی خواهانه در بحران‌های اقتصادی<sup>۱</sup>.

روی رساله سخت کار کرده بود: درباره‌ی سه مبارزه‌ی انتخاباتی سناטור برای عضویت در سنا، خط مشی او در سنا، نفوذش در داخل حزب دموکرات و احتمال نامزدی او از سوی حزب برای ریاست جمهوری تحقیق کرده و بابت این کوشش‌ها نمره‌ی A گرفته بود... نمرات کلی کلیهر در دوره‌ی لیسانس غالباً A بود.... و استاد مشاور تقریباً یک صفحه تفسیر سراپا تحسین برایش نوشته بود.

---

1. Jeffersonian Idealism and ‘New Deal’ Pragmatism: Liberal Strategies in Crisis.

این مال پنج سال پیش بود. وقتی جوان بود.

آن روز عصر که سناتور را ملاقات کرد، دست لاغر استخوانی اش در دست گنده‌ی معاشرتی او چنان می‌لرزید که کلی به خود نهیب زد، موضوع را مطرح نکن.

بنابراین نکرد. تا خیلی بعد.

وقتی روابطشان با آن سرعت گسترده شد، دیگر معنایی نداشت که نگوید.

شب پیش او و بافی و استیسی هیره کرده کنان در شماره‌ی جدید افسون عقرب را که برابر جولای بود می‌خوانندند: در بروز دادن انگیزه‌ها و هوس‌ها به دیگران محتاط باش! آن چه را می‌خواهی یک بار بگو و به راه خود برو! عقرب، حالا ستاره‌هایت پس از یک دوره‌ی سرخوردگی سخت احساساتی است — معطلش نکن!

عقب بیچاره، چه راحت آسیب می‌یند. چه راحت راه را بر او می‌بندند.

آن نگاه اخmalod پر تاخت که آرتی کلیهر، پدر، را می‌رنجاند و آن نگاه آزاردهنده که مدلین کلیهر، مادر، را خیلی نگران می‌کرد. آره دوست دارم می‌شود لطفاً دست از سرم برداری؟

عقب بینوا، بیست و شش سال و هشت ماهه، با این همه هنوز آسیب‌پذیر از مشکلات پوستی نوجوانانه! ننگ آن، خشم. پوست سفید نازکش که خیلی نازک و خیلی سفید بود. آن کهیرها و جوش‌های اسرارآمیز. حساسیت‌هایی که موجب تورم پلک‌ها می‌شد. بله و جوش‌های ریز سنباده‌وار تقریباً نادیدنی نزدیک رستنگاه مو....

عاشقش هر وقت به او عشق ورزیده بود زیبا شده بود. هر وقت زیبا شده بود عاشقش به او عشق ورزیده بود. این موضوع ساده‌ای بود، موضوعی ظاهرًا حشوآمیز، با این حال نمی‌شد درست آن را فهمید. بنابراین نمی‌کوشید آن را بفهمد.

عقرب بسیار پروا زندگی تازه‌ای در پیش می‌گرفت، ماجرایی تازه، ماجرایی بسیار دل‌انگیز.

## ۷

کلی کلیه را در اعماق منطقه‌ی باتلاقی در پیش گرفته بودند و در جاده‌ای فرعی و به ظاهر متروک می‌راندند، نور بالا با سرعت اتومبیل جست‌و‌خیز می‌کرد و یک‌بر می‌شد، چون سناتور بی‌صبرانه زیر لب زمزمه می‌کرد و قیقاج می‌راند و اتومبیل را در جاده‌ی پر دست‌انداز به نوسان و امی‌داشت و عین خیالش نبود که چه‌طور باقی‌مانده‌ی ودکا و سودا از لبه‌ی لیوان پلاستیکی شپلک می‌زند روی صندلی و روی دامن پیراهن تابستانی تازه‌ی نخی کلی کلیه را می‌ریزد. سناتور از قماش راننده‌های نترس بود که حریفش جاده، غروب رویه تاریکی، مسافت بین خودش و مقصد و زمان محدودی بود که تا رسیدن به مقصد به سرعت رویه کاهش می‌رفت، و سخت و بی‌حواله پدال گاز را می‌فرشد و سرعت اتومبیل را به ساعتی ۶۰ کیلومتر می‌رساند، بعد که به پیچی می‌رسید ناگهان روی ترمذ می‌زد و باز به پدال گاز فشار می‌آورد، چنان‌که

لاستیک‌های اتومبیل پیش از افتادن از چرخش و افتادن از حرکت در خاک شن آلود چسبناک به اعتراض ناله‌ی ضعیفی می‌کرد و بعد باز روی ترمز می‌کوفت. حرکت جنبان سرگیجه‌آور اتومبیل مثل سکسکه یا هم‌آغوشی بود.

کلی با ناراحتی یادش آمد که گاهی رانندگی پدرش بعد از اختلاف‌های اسرارآمیز با مادرش همین‌طور بود و چون حرفی به میان نمی‌آمد در حافظه‌ی کلی اسرارآمیز و آزاردهنده‌تر بود. نیپرس. راست بنشین. خوب است. درست است. می‌دانی که دختر کوچولوی یکی هستی، نه؟

دیر وقت در متلی غذا خورده بودند. البته در اتاق خصوصی. خطر کردن در تالار غذاخوری ممکن نبود. همه‌ی رستوران‌های لنگرگاه بوت بین در اوچ فصل جهانگردی بودند.

دستپانچه نبود و فکر نمی‌کرد وقتی که بر سر ترس برش دارد. اما گوش به زنگ بود. هوشیار. ماجرا را به یاد می‌آورد.

چه طور نور بالا با پیچ و تاب‌های وحشی مستانه جاده‌ای را روشن می‌کرد که به زحمت به عرض یک اتومبیل قد می‌داد و در پرتو آن نور به قدری زیبا بود که وادارش می‌کرد به تالاب خیره شود که چندین فرسخ در هر دو سو گسترده بود و مثل تکه‌های آئینه در میان گیاهان انبوه برق می‌زد.

دم غروب در خشکی هر چند روشنایی آسمان باقی بود، تاریکی از زمین برمی‌خاست. ماه پریده‌رنگ تهدیدآمیزی به پهنه‌ی سکه‌ای در آسمان بود. ابرهای قرمز پاره‌پاره که گفتی رنگ بر آن پاشیده بودند در

آسمان غربی بود و در سمت شرق در افق اقیانوس آسمانی کبود چون  
آلای رسیده به ظرافت بر شب سایه می‌انداخت.

فکر می‌کرد، گم شدن.

فکر می‌کرد، ماجرا.

هم‌چنان که مرد همراهش ترمز می‌کرد و سرعت می‌گرفت، ترمز  
می‌کرد، محکم‌تر ترمز می‌کرد و محکم‌تر سرعت می‌گرفت، هر چند  
داندنش توقیق می‌کرد با خونسردی فکر می‌کرد که نترسیده است،  
احساس هیجان داشت، همان حال ترشح آدرنالین، وقتی همان روز کمی  
زودتر در ساحل بود و تمنای کام‌خواهی مرد را دریافته بود و با خود عهد  
بسته بود، نه نمی‌خواهم.

در عین حال این رگه‌ی شیطنت‌آمیز فکر در سرشن دوید، آره چرا نه؟  
عقرب بینوا. عقرب مکار.

فکر می‌کرد در این چهارم جولای در جزیره‌ی گریلینگ چه قدر بختش  
گفته. دعوت‌های دیگری داشته. از بابت دعوت در تعطیلات کش‌دار آخر  
هفته نامید نبوده. اما تصمیم گرفته بود دعوت بافی را قبول کند و حالا  
این جا بود، حالا این‌جا بود، در این سواری عنان گسیخته‌ی بی‌مهار به  
سوی لنج در اسکله‌ی براکدن و هم‌چنان که شب تیره‌تر می‌شد مطمئن  
نبود که این‌جا کجاست.

تو دختر آمریکایی هستی، لایق آن‌که آرزوهايت را بشناسانی و گه‌گاه  
راه خودت را در پیش بگیری.

درست پیش از آن‌که اتومبیل از جاده منحرف شود، کلی کلیه‌ر برو  
کشید و پره‌های بینی‌اش جنید... بوی فاضلاب بود؟

درست پیش از آنکه اتومبیل از جاده منحرف شود، کلی کلیه ر دید که چنان سخت به کمر بند چنگ زده که بندهای انگشت‌ها یش سفید شده. درست پیش از آنکه اتومبیل از جاده منحرف شود، کلی کلیه ر تا آن جا که ممکن بود مؤدبانه صدایش را به قدری بالا برد که به نظر نرسد داد می‌زند – چون انگار گوش راست سناتور خوب نمی‌شنید – و سر آخر گفت: «به نظرم گم شده‌ایم، سناتور.»

وقتی کلی دخترکی بود یک بار سر میز خانوادگی شام شکرگزاری<sup>۱</sup> به صدای بلند به یکی از عموها یش چیزی گفته بود و هر چند عمو بیکاک همیشه از دیگران می‌خواست حرف‌شان را تکرار کنند و همیشه گله می‌کرد که دیگران زمزمه می‌کنند، از اینکه کلی صدایش را بلند کرده رنجیده بود. با نگاه سردی به او خیره شده و گفته بود: «دختر خانم، لازم نیست داد بزنی. من کر نیستم.»

شاید به همین نحو سناتور را هم رنجانده بود که جواب نداد، ناشیانه از لیوان پلاستیکی جرعه جرعه می‌نوشید و دهانش را با پشت دست آفتاب‌سوخته‌اش پاک می‌کرد و یک راست به جلو زل می‌زد، انگار برخلاف کلی از لای بوته‌های مردابی سایه‌دار اقیانوسی را که احتمالاً بیش از چند کیلومتر دور نبود می‌دید.

بعد سناتور که خنده‌ای مثل خلطی ته حلقوش بود گفت: «این راه میان بُر است، کلی. فقط یک مسیر هست. امکان ندارد گم شویم.»

۱. thanksgiving؛ عید شکرگزاری از اعیاد مسیحی برابر با چهارمین پنج شنبه ماه نوامبر (در آمریکا).

کلی خیلی به دقت و مؤدبانه گفت: «بله.» و لب‌هایش را که خشک شده بود لیسید و خودش هم به جلو زل زد، ولی چیزی جز نور اتومبیل ندید که تونلِ جاده را روشن می‌کرد و گیاهان و تکه‌های شکسته‌ی آیینه را که در تاریکی برق می‌زد. «... ولی جاده خیلی خراب است.»  
«چون راه میان بُر است، کلی. مطمئنم.»

کلی! قلبش به نحو مضحکی از جاکنده شد، صورتش داغ شد که نام خود را، نامی که دوستانش در مدرسه به او داده بودند، از زبان این مرد شنید. این قدر خودمانی و صمیمی از زبان این مرد انگار که مرا می‌شناسد، به من محبت دارد.

درست پیش از آنکه اتومبیل از جاده متحرف شود.

# ۸

کلی: نامی که برازنده‌ی توست.

بله؟ چرا؟ — موهایش در باد به سر و صورتش می‌کوفت.

چشمان سبز؟ — سبزند، نه؟

چه مرد بلندبالایی، حضورش چه جسمانی است. و آن پوزخند که به گونه‌هایش چال می‌اندازد و دندان‌های درشت یغور سفید. به طرز شیطنت‌آمیزی خواسته بود عینک تیره را از چشم کلی کلیهر قاپ بزند که نگاهی به چشمانش بیندازد و کلی ماهرانه با این حرکت موافقت کرده و خودش عینک را برداشته بود تا با نگاه خیره‌ی کنجکاوی‌بی‌ریایش رو به رو شود (آبی: آبی شیشه‌ی شسته) ولی فقط یک لحظه.

و پوزخندش بفهمی نفهمی سرگردان بود. انگار که در آن دم به خود شک داشت: به قدرت مردانه‌اش.

انگار به عذرخواهی زمزمه می‌کرد و حتی با این کار بیش‌تر تملق کلی را می‌گفت: آره، سبز — تودل برو.

در حقیقت چشمان کلی بیشتر خاکستری بود تا سبز: خودش فکر می‌کرد ریگ رنگ. علامت مشخصه‌ای جز این نداشت که درشت، جذاب و «عادی» بود. اما مژه‌ها خیلی کم‌رنگ، شکننده و نازک بود. مژگانش بدون سرمه که از آن بدش می‌آمد، کم‌تر قابل دیدن بود.

در حقیقت چشمان کلی کلیه‌ر زمانی موجب ناراحتی و نگرانی پدر و مادر و در نتیجه خودش بود. تا عمل جراحی رویه راهش کرد.

عضلات چشمان کلی از بدو تولد نامیزان بود و نام این نقص (از حقیقت گریزی نیست، این نقص بود) استرابیسموس بود، یعنی که در مورد کلی عضلات چشم چپ ضعیفتر از عضلات چشم راست بود. بچه که ابدأً از این موضوع خبر نداشت، تا دو سال همه‌چیز را در هم برهم می‌دید و مغزش برخلاف آدم‌های عادی نه یک تصویر، بلکه دو تصویر را ضبط می‌کرد (هر کدام را جزئیات متعدد آشفته می‌کرد) بسی آنکه بین‌شان هماهنگی باشد و همیشه به طرز غیرمنتظره‌ای روی هم می‌افتد، تصویر چشم چپ پیوسته بی مهار شناور بود؛ بنابراین بچه به‌طور غریزی با تمرکز روی تصویر قوی‌تر چشم راست آن را جبران می‌کرد، بنابراین چشم چپ شبیه کولی‌ریزه در چشمخانه می‌چرخید تا به نظر می‌رسید (برای کلیه‌های بزرگ‌سال، آرتی و مدلین، بابا و مامان بینواکه بارها در بیست و چهار ماه اول زندگی بچه‌ی کوچک‌شان به چشمان او خیره می‌شدند، انگشت‌ها را جلوی بینی او تکان می‌دادند و چیزهایی می‌پرسیدند و می‌کوشیدند جلو نگرانی و اضطراب خود را بگیرند و گاه بسی صبری از صداشان می‌بارید – به خصوص بیچاره بابا، چون «غیرعادی بودن‌ها» واقعاً آشفته‌اش می‌کرد، خندان و مدافعته‌کنان می‌پذیرفت که بسی شک این

یک خصلت خانوادگی است: تأکیدی بر سلامت جسمانی، رفاه جسمانی و جذایت، عادی بودن) که یکی با سرتغی و کله‌شقی مرتب به چپ نگاه می‌کند، بالای سر آدم، آنسوی حوزه‌ی دید آدم، در عین این‌که با چشم راستِ «خوب» به همان سمتی که می‌خواستی درست به صورت زل می‌زد.

یکی از پزشکان تمرین و رژیم غذایی تجویز کرد و دیگری گفت هر چه زودتر باید عمل جراحی شود، در برخی موارد بچه نمی‌تواند آن را پشت سر بگذارد و در خلال این مدت چشم ضعیفتر ممکن است مدام تحلیل برود و مامان و مامان‌بزرگ راس (مامانِ مامان) ورزش را می‌خواستند و آن را امتحان کردند و یک درمانگر حاذق، زنی جوان را که خودش عینک می‌زد و به اصلاح مشکل یکی خوش‌بین بود پیدا کردند، اما هفته‌ها و ماه‌ها گذشت و بابا‌گاهی کم‌تر می‌توانست تاب بیاورد که به دختر کوچولوی نازش نگاه کند، خیلی دوستش داشت و دلش می‌خواست هر آسیب و صدمه و هر جور ناراحتی را از او دور کند، آرتنی کلیه‌ر خندان و خشمگین گله کرد، چه طعنه‌آمیز است، دست‌ها را باز کرد انگار می‌خواست دیگران را دعوت کند، همان‌طور که در برنامه‌ی تلویزیونی میزبان شو میلیون‌ها تماشاگر ناشناس را دعوت می‌کند که در سرگرمی او سهیم شوند، بلکه هم‌چنین با رنجش و با سردرگمی - چه طعنه‌آمیز است، همه‌چیز در حال شکوفایی است، شکوفایی! در کسب و کارم که سوار پلکان بر قی شده‌ام و به آخرین طبقه می‌روم، این سال‌های اولیه‌ی دهه‌ی ۱۹۶۰ در ساخت و ساز و سرمایه‌گذاری سال‌های رونق اقتصادی است، دست روی هر چیزی بگذاری می‌رود بالا، چه طعنه‌آمیز

است، کار تجارتی من بسی نظری است و زندگی خصوصی من، زندگی  
خانوادگی من – اختیارش از دستم رفته!

بابا که سعی می کرد به طور معقولی صدایش را آهسته کند (چون کلی گاهی دور و برشان بود و می شنید) و مامان هم می کوشید به همان ترتیب جواب بدهد، هر چند صدایش می لرزید، دست هایش می لرزید، شاید نمی شد جز به دست های قشنگش و حلقه هایش توجه کنی: خوشی الماس، یشمی که روی پایه های طلای عتیقه نشانده بودند: وقتی بابا گفت فقط آینده را می بیند، گیریم تمرین ها مؤثر واقع نشود، به طور قطع نشانه ای از این نیست که تمرین ها مؤثر بوده نه، بسیار خوب تخیلت را به کار بینداز مدلین به زمانی فکر کن که برود مدرسه، تو که خوب می دانی بچه ها سر به سر ش می گذارند، لابد خیال می کنند هپروتی است یا همچو چیز هایی، همین را می خواهی؟ این چیزی است که می خواهی؟ مامان زد زیر گریه، نه! نه! البته که نه! نه! چرا همچو حرف هایی را به من می زنی؟ بنابراین یک روز وسط هفته آرتی کلیه ر صح مرخصی گرفت و با زنش بچه هی کوچک را به شهر بردنند، سفر کوتاه چهل دقیقه ای از ده حومه گواندا هایتز، وست چستر کاتی، نیویورک و در خیابان پر درخت ایست‌اند او را به بیمارستان بث ایزرتیل بردنند و در آنجا سرانجام چشم «ناجور» الیزابت آن کلیه زیر تیغ جراحی رفت و اصلاح شد و بهبود سریع بود، هر چند نه آن طور که قول داده بودند بدون درد و از آن پس برای همیشه، چشم، چشمان، دخترک، طبق همهی علایم بیرونی به حال عادی درآمد.

## ۹

«...گم شدیم، سناتور؟ این جاده خیلی...»  
«گفتم نگران نباش، کلی!» نگاهی کجکی، لبخندی خوددارانه که  
گوشه‌های چشمان خون‌گرفته را چین می‌داد. «آنجا می‌رسیم، به موقع  
هم می‌رسیم.»

وقتی مشروب از لبه‌ی لیوان پلاستیکی لب‌پر زد و پیش از آن‌که کلی  
کلیهر بتواند مانع شود روی پایش ریخت.

سناتور یکی از سه نامزد بر جسته‌ی حزب دموکرات برای انتخابات  
ریاست جمهوری ۱۹۸۸ بود؛ اما از راه دوراندیشی سیاسی به نفع دوست  
قدیمی‌اش فرماندار مساجوستس کناره گرفت.

دو کاکیس به ازای آن از سناتور خواسته بود که در فهرست نامزدهای  
انتخاباتی دموکرات‌ها نامزد معاونت ریاست جمهوری شود. سناטור این  
پیشنهاد را مؤبدانه رد کرده بود.

البته همیشه انتخابات ریاست جمهوری بعدی در میان بود، حتی

انتخابات دیگری هم وجود داشت. سناتور دیگر جوان نبود، اما قطعاً پیر هم نبود: یازده سال جوانتر از جورج بوش. می‌شد گفت، مردی در آغاز مشی سیاسی خود.

کلی کلیه‌ر خود را مجسم می‌کرد که برای مبارزه‌ی انتخابات ریاست جمهوری سناتور فعالیت می‌کند. هر چند اول برای نامزدی او در کنگره‌ی ملی از سوی دموکرات‌ها فعالیت می‌کرد. در آن حال خودمانی در توبوتایی که می‌جست و می‌پرید از هیجان آن روز آینده احساساتش برانگیخت، برای کلی کلیه‌ر که به‌ندرت غرق خیال‌بافی می‌شد، ممکن بود که در برابر این یکی تسليم شود.

کلی شب پیش، انگار که این ماجرا را پیش‌بینی کرده بود، وقت صرف کرده بود که ناخن‌هایش را سوهان بزند و جلا دهد، کاری که کم‌تر می‌کرد. پوست پیازی. ملایم و باسلیقه. هم‌رنگ ماتیکش.

سناتور لبخند بر لب، با قیافه‌ی کسی که حقیقتی بدیهی را اعلام می‌کند، گفت: «در جزیره فقط همین یک مسیر هست.» کلی خندید، بی‌آنکه دقیقاً دلیلش را بداند.

به رغم خودمانی بودن در اتومبیلی که به سرعت می‌رفت تازه آشنا بودند. به رغم آن پنهان کاری که در بیرون آمدن با هم رعایت کرده بودند عمللاً با هم غریبه بودند.

بنابراین کلی کلیه‌ر نمی‌دانست راننده‌ی توبوتا را چه بخواند. وقتی آب سیاه روی کاپوت شکسته‌ی اتومبیل سرازیر می‌شد، روی ترک‌های شیشه‌ی جلو، روی سقف اتومبیل می‌ریخت، ژرفایی ناگهانی که رویه

تاریکی می‌رفت انگار که مرداب خیز برداشته بود تا آن‌ها را بطلبد، نامی نمی‌دانست که به‌طور طبیعی و خودبه‌خود بربل بیاورد.

و رادیو یک دفعه خاموش شد. ترانه‌ای که هیچ‌کدام به آن گوش نمی‌دادند قطع شد، انگار که از اصل نبوده.

آشناهای تازه از تقریباً دوی بعد از ظهر آن روز. با ملاقات تصادفی در خانه‌ی ویلایی کنار اقیانوس در دری رود، ملک خانم و آقای ادگار سنت جان اهل اولد لایم کاتیکات، که خودشان در زمان مهمانی در ویلا نبودند؛ میزبان دوست کلی بافی سنت جان هم اتاقش در براون بود – بافی، صمیمی‌ترین دوست کلی.

بافی سنت جان هم مثل کلی کلیه‌ر دختر بیست و شش ساله‌ای بود و او هم در مجله‌ای بوستنی کار می‌کرد؛ اما بوستن آفتر اورز، مجله‌ای که بافی در آن کار می‌کرد، با سیتیزنز اینکوآیری، مجله‌ای که کلی در آن کار می‌کرد، زمین تا آسمان فرق داشت؛ و باید گفت که بافی پخته‌تر از زن جوان دیگر بود و سرد و گرم چشیده‌تر «ماجراجوت». بافی به ناخن‌های دست و پایش مانیکور می‌زد، به رنگ‌های چشمگیر از فام سبز، آبی و ارغوانی؛ و همیشه در کیف‌های دستی متعددش پوشش می‌گذاشت و مدام نوبه نو می‌کرد.

بافی انگار که در شرافت خودش شک‌کرده باشند، قاطعانه این نظر را رد خواهد کرد که کلی کلیه‌ر با سناتور، مردی زن‌دار، در زمان تصادف روی هم ریخته باشد؛ یا حتی پیش از آن روز با هم آشنا شده باشند. بافی بر سر این موضوع سوگند خواهد خورد، ری آنیک سوگند خواهد خورد که سناتور و کلی کلیه‌ر در آن روز دیدار کرده‌اند، در اجتماع چهارم جولای.

عاشق و معشوق نبودند. واقعاً دوست هم نبودند. تازه با هم آشنا شده و با توجه به قراین از یکدیگر خوش شان آمده بود.  
به همین نحو دیگر آشنايان یکلی کلیه ر قاطعانه پا فشاری خواهند کرد:  
او و سناتور قبل از آن روز با هم آشنا نبودند، چون در غیر این صورت یکلی  
به ما خبر می داد.

یکلی کلیه ر از قماش زن های جوانی نبود که دیگران را فریب می دهند.  
رازش را پنهان نمی کرد.

او را می شناسیم، می شناختیم. از این جور آدم ها نبود.  
بنابراین تازه آشنا شده بودند که با غریبه بودن فاصله ای ندارد.  
آدم این جور غرق شدن و مردن، گیر افتادن در اتومبیلی که در آب فرو  
می رود، با یک غریبه را انتخاب نمی کند.

هیچ کدام از لحاظ حرفه ای نیز با هم متحد نبودند، هر چند می توان  
گفت از لحاظ تمایلات لیبرالی در برخی عقاید سیاسی اشتراک نظر  
داشتند. یکلی به هیچ وجه استخدام نشده بود و هرگز به خدمت سناتور،  
کارمندانش و سازمان دهندگان مبارزه ای انتخاباتی اش در نیامده بود.  
بی شک حقیقت داشت که از زمان فارغ التحصیلی از دانشکده برای یکی  
از آشنايان قدیمی سناتور، متحد سابق سیاسی از مبارزه ای انتخاباتی  
پرشور دهه ۱۹۶۰ بابی کندی کار می کرد، ایام حسرت بار پرهیجان  
قدرت، عزم، توانایی، امید و جوانی در حزب دموکرات - زمانی که  
هر چند در ویتنام فاجعه رخ می داد، در وطن انتظار و خامت اوضاع را  
نداشتی.

یکلی کلیه در زمان ترور بابی کندی در ژوئن ۱۹۶۸ چهار سالش تمام

نشده بود. اگر صادقانه بگوییم، هیچ چیز از آن مصیبت به یاد نداشت.  
به هر حال کار فرمایش کارل اسپیدریک شعار داشت:

در سیاست باید خوش بین بود.

اگر خوش بین نباشی، سیاست به دردت نمی خورد.

اگر خوش بین نباشی، با مرده فرقی نداری.

در واقع ابتدای رانندگی، در آنجا که دری رود پر دست انداز از پست رود (بزرگراه دو لاینه‌ی آسفالت)، یکی از محدود جاده‌های آسفالتی جزیره) جدا می شد مدت کوتاهی به رادیو گوش داده بودند و ناگهان در سمت راست کلی تابلویی فرسوده از باد و باران دیده شد که پنج - شش تا اسم رویش نوشته بود و کلی توانست آنها را درست بخواند، همین طور سناتور، هر چند به طور مبهمی خواندند:

**اسکله‌ی براکدن ۵/۵ کیلومتر**

در این بین سناتور شنگول از لای دندان‌های درشت سفید بی‌نقشش شاد و خندان سوت می‌زد، چیزهایی می‌گفت و بالذاتی احساساتی آه می‌کشید: «خدایا! این‌که مرا بر می‌گرداند عقب!» - هم‌چنان که از رادیو، از بلندگوهای عقب که صدای ناهنجاری داشت، هر چند غرش کولر که سناتور به محض روشن کردن اتومبیل روی درجه‌ی تند گذاشته بود صدایش را خفه می‌کرد، ترانه‌ای گله‌آمیز و حلقو شنیده شد که اول به گوش کلیه‌ی ناآشنا بود.

سناتور سقطمه‌ی خفیفی به بازوی کلی زد و بیش‌تر برای سریه‌سر گذاشتن و نه سرزنش گفت: «گمان نکنم بشناسیش، ها؟»

کلی گوش داد. دوست داشت کولر را روی درجه‌ی کند بگذارد اما تردید کرد، چون به هر حال این اتومبیل سناتور بود و او مسافرش. آرتی کلیهر هیچ وقت خوشش نمی‌آمد که مسافر هنگام رانندگی او با داشبورد ور برود.

کلی کلیهر با احتیاط گفت: «نه، به نظرم می‌شناسم. البته عنوانش یادم نمی‌آید.»

«یک ترانه‌ی قدیمی بیتل‌ها 'همه‌ی تنهايان.'  
کلی با خوشحالی سر جنband و گفت: «آه، آره.  
جز این‌که این اجرا بی‌کلام بود، این موسیقی عصر جدید بود.  
موسیقی ترکیبی با پژواک. موسیقی مثل خمیردندانی که آهسته با فشار از  
تیوب بیرون بیاید.

سناتور با همان لحن سر به سر گذرانده گفت: «ولی مطمئنم که اهل بیتل‌ها و این حرف‌ها نیستی، هان؟ جوان‌تر از این‌هایی.» چندان سؤالی نبود، بلکه کلی توجه کرده بود که بیان مطلب است، سناتور عادت داشت سؤالاتش را در قالب بیان مطلب بگوید، در واقع حالا که موضوع تازه‌ای رخ نمود ذهننش به طرف موضوع بعدی رفت: «این هم پیچ ما!» ترمذ گرفت و فرمان را به تندی سر پیچ چرخاند بی‌آن‌که با چراغ علامت بدهد و پشت سر شان راننده‌ای خشمگین بوق زد، اما سناتور اعتنایی نکرد: نه از روی تکبر و نخوت، بلکه از بی‌خيالی.

به این جاده‌ی شنی پر دست انداز آنسوی تالاب‌ها در محل می‌گفتند اولد فری رود، هر چند دیگر روی هیچ تابلویی نامش نوشته نشده بود –

سال‌ها بود که هیچ تابلویی در میان نبود.

اگر دقیقاً بگوییم، سناتور در زمان تصادف گم نشده بود: راه درستی را به سمت اسکله‌ی برآکدن در پیش گرفته بود، هر چند ندانسته جاده‌ای را انتخاب کرده بود که از زمان فری روید جدید آسفالته دیگر کسی از آن استفاده نمی‌کرد و پیچ دوراهی این جاده هزار و دویست متر آن طرف‌تر از دوراهی جاده‌ی قدیم بود.

تازه آشنا بودند و عملاً غریبه. با این حال چه دلبتگی سریعی!  
می‌دانید که گرم شدن از لهیب یک آشنایی ناگهانی چه طور است....  
عطر درون شیشه‌ی براق اوپیوم<sup>۱</sup> است اوپیوم اوپیوم عطر اوپیوم است  
این بو تو را مجنون می‌کند تو را معتاد می‌کند تو این فروشگاه‌ها  
می‌فروشندش....

و در پیاده‌روی در ریگ روان در حالی که باد موهای کلی را افshan  
می‌کرد، بال‌های کاکایی‌ها بر فراز سرšان برق می‌زد، رپ رپ رپ موج‌ها  
چون تپش تھیگاه‌ها بود، گره انگشتانش بر شانه‌های بر هنه‌ی کلی چه  
اطمینان‌بخش بود، واکنش کلی چه شرماگین و در عین حال چه مشتاقانه  
بود: فکر کرد این اتفاق نمی‌تواند بیفتد! و در عین حال با خود می‌گفت  
اتفاقی دارد می‌افتد که نمی‌توان جلویش را گرفت.

۱. Opium؛ به معنای افیون، نام یکی از مارک‌های معروف عطر است که بوی سرگیجه‌آوری دارد.

## ۱۰

... وقتی تویوتا به دست اندازی شنی افتاد و توأم با غیه‌ای تند و شدید بنا کرد به سر خوردن عقربه‌ی قرمز کوچک از ساعتی ۶۰ کیلومتر بالاتر رفت و سناتور سخت‌تر و تندتر ترمز گرفت و فریاد کوتاهی کشید و لغزش انگار با شتاب و عزم بیش‌تر ادامه یافت، انگار به کار بردن ترمزها مقاومت لجیازانه‌ای را در آن وسیله که تاکنون مطیع بود برانگیخته باشد، مثل یک جور اسباب بازی، مثل سواری یک قطار هواپی افسار گسیخته‌ی بی‌مهرار که در عمق کشاله‌ی ران لرزه‌ای می‌اندازد، و بعد، چه طور اتفاق افتاد، اتومبیل از جاده منحرف شد، اتومبیل یک‌بر سر خورد و از جاده منحرف شد، چرخ راست عقب به جلو لغزید و چرخ چپ جلو به عقب، کمی بعد نرده‌ی حفاظ در تاریکی به پرواز درآمد و تکه‌تکه فرو افتاد و نی‌هایی که سر جارو وار داشتند پرخاش‌کنان به شیشه‌ها می‌کوفتند و یک‌جا شیشه ترک برداشته بود! ترک! ترکی نازک! و بعد لرزه و تکان شدیدی مثل زمین‌لرزه بود و اتومبیل در آب بود، گمان می‌کردی نهر

کم عمقی است، گودالی است، ابداً به ذهنست نمی‌رسید که اتومبیل در آب فرو برود و هم‌چنان که آب سیاه کف بر لب و پر جوش به کاپوت درهم شکسته، شیشه‌ی جلو هجوم می‌آورد و سقف اتومبیل که حالا در طرف بغل دست راننده غر شده، و در، در طرف بغل دستی چفت شده، به طرزی که در ساحل یکی از جوانان قوطی آلومینیومی آبجو را له کرده بود، خیال نمی‌کردی اتومبیل در آب فرو برود و شناور نشود، اما کلی نمی‌توانست خوب نفس بکشد چه برسد به جیغ زدن و حتی نامی نمی‌دانست که صدایش بزنند، نامی که بی اختیار و خود به خود بر لب‌هایش بیاید.

## ۱۱

اولین بار که در بعد از ظهر چهارم جولای سناتور را دید و ری آنیک عاشق بافی، که وکیل مدافع و دوست سناتور بود و همکلاس مدرسه‌اش در آندور، او را به سناتور معرفی کرد، کلیه‌ر محتاط و کما بیش کم حرف بود. در دل شکاک. با تماشای این مرد مشهور که این طور با شور و شعف با همه دست می‌داد و با آن قیافه‌ی مشتاق که نشان می‌داد فرسنگ‌ها راه را به این منظور شتابان طی کرده بود: دست دادن با تو، این، آن؛ کمی کنارتر ایستاد و با خود گفت، یکی از آن‌هاست، مدام در حال مبارزه‌ی انتخاباتی.

تا چند ساعت بعد کلی اساساً در عقیده‌ی خود راجع به سناتور تجدیدنظر کرد.

نمی‌توان گفت در آن شش ساعت کلی کلیه‌ر عاشق سناتور شده بود، این را هم نمی‌توان گفت که سناتور عاشق او شده بود، چون چنین موضوعاتی خصوصی و ناشناختنی است؛ و آن چه شاید آینده در آستین

داشت (بر عکس آن چه حوادث آن شب به بار آورد) هم چنان ناشناخته باقی خواهد ماند.

مگر این که کلی در عقیده‌ی خود تجدیدنظر کرد.

با خود می‌گفت چه عبرت آموز است و چه روح را صفا می‌دهد (در آیینه‌ی دستشویی مهمانان که در خانه‌ی بافی خاص او بود و شب چهارم جولای باز مال او می‌شد اگر با آن عجله تصمیم نگرفته بود که با سناتور از جزیره برگرد) که بدانی جایز الخطایی و برایت مسلم شود که اشتباه می‌کنی.

ولو این که فقط درونی باشد و برهانی خصوصی.

ولو این که آنکس که بی‌پروا در موردهش به خط ارتفه‌ای هرگز نداند.

«کلی، درست است؟ – کالی؟ کلی.

مسخره بود، نه، که با شنیدن نامش از لبان سناتور قلبش از جا کنده شود، چون کلی کلیهر زن جوان پخته‌ای بود که دلدادگان بسیاری داشت. دلباختگان متعدد، بهر حال.

بهر حال وقتی از براون فارغ‌التحصیل شد یک عاشق جدی داشت – که هرگز از او حرف نزده بود.

(دوستان کلی، بافی، جین و استیسی می‌پرسیدند چرا از ج حرف نمی‌زند، نه آن‌که خواسته باشند فضولی کنند، بلکه بیشتر از روی دلبتگی به او، به خط اسکوتش را به حساب دل‌شکستگی، بدینی اش نسبت به مردها را به حساب افسردگی یا دل‌مردگی می‌گذاشتند و خیال می‌کردند چون با عصبانیت به پیام‌های تلفنی شان بی‌اعتنایت و خیلی

وقت‌ها راز خود را فاش نمی‌کند قصد خودکشی دارد و فقط جرئت می‌کردند آن را بین خودشان مطرح کنند، نه باکلی.)

با این حال سناتور حضور جسمانی قاهری داشت! چالاک و پرتحرک مثل پسریچه‌ای از توبوتای مشکی کرايه‌ای پیاده شد، لبخندزنان با همه خوش و بش کرد و زمزمه مثل حریقی بی‌لگام بین شان در گرفت خودش است – یا عیسی مسیح، واقعاً خودش است؟ شور و شوق جوانی مثل هاله‌ای دورش تشق می‌زد.

ری‌آنیک سناتور را به جزیره گریلینگ دعوت کرده بود و بافی با احتیاط به مهمان‌هایش گفته بود، واقعاً انتظارش را ندارم. مطمئنم که نمی‌آید.

مرد سرزنه‌تر و پرجذبه‌تر از آن بود که تصویر تلویزیونی اش ارائه می‌داد و کلمه‌ی دستمالی شده‌ی پرهیبت به آن می‌خورد. از یک لحظه مرد گنده‌ای بود: صد و نود سانت قد و شاید صد و ده کیلویی وزن. با توجه به این‌که مردی چهل و چند ساله بود و بدنش چاق و عضلانی داشت که نشان می‌داد قبلاً ورزشکار بوده و رفتار محتاطانه‌ی ورزشکارها را داشت تحرکش چشمگیر بود؛ حتی وقتی وزنش را روی پاشنه‌ها می‌انداخت (کفش راحتی کهنه بژ برزنتی ته کرب مارک ال. ال. بین) همان حالت توازن و نرمش برقرار بود. و صورت بهن خوش ترکیبیش، چشمانی بسیار شفاف و آبی، بینی اندکی رگه‌دار اما صاف و خوش‌تراش، مثل آرواره‌ها، و چانه، نیم‌رخی آشنا.

پاپیونش را کشید، یقه‌ی پیراهن آستین بلند نخی سفیدش را شل کرد: «می‌بینیم که مهمانی بدون من شروع شده، هان؟»

کلی کلیه را بنادرد به جمع و جور کردن روایت خود از آن چهارم جولای به یادماندنی در جزیره‌ی گریلینگ معلوم شد واقعاً آدم خونگرمی است، واقعاً مهریان، وابداً از خود راضی نیست، با همه‌مان نه تنها از موضع برابر، بلکه مثل دوستان قدیمی حرف زد.

## ۱۳

کلی کلیهر سیاستمداران را می‌شناخت، آدم ابله‌ی نبود. نه فقط از مطالعه‌ی تاریخ و سیاست آمریکا در برآون.

پدرش، آرتور کلیهر، از ایام مدرسه دوست صمیمی هَملین هانت نماینده‌ی کنگره از حزب جمهوری خواه و سال‌ها حریف گلف‌بازی او بود و حتی وقتی کسب و کار آقای کلیهر خوب نبود (مثل زمان سقوط بازار بورس در چند سال پیش که به نظر نمی‌رسید به نحو چشمگیری بهبود یابد) هنوز به مبارزات انتخاباتی «هم» هانت کمک مالی می‌کرد، در کلوب ناحیه‌ی گوواندا هایتز میزبانی شام را برای جمع‌آوری اعانه عهده‌دار می‌شد و از این‌که در فعالیت‌های حزب جمهوری خواه در سطح محلی یا ایالتی شرکت کند غرور کودکانه‌ای به او دست می‌داد. نماینده‌ی کنگره که کلی او را از دوران ابتدایی مدرسه می‌شناخت، این اواخر بدل به چهره‌ی جنجالی «پرنگی» با نیم‌رخ ملی شده بود، مدام در میزگردهای تلویزیونی شرکت می‌کرد، اغلب در اخبار با او مصاحبه می‌کردند و

یک جور محافظه کار تکرو بود که به طعنہ علیه همه‌ی جنبه‌های لیبرالیسم به استثنای سقط جنین حرف می‌زد... در مورد سقط جنین هم هانت خود را «هوادار سرسخت» آن می‌دانست.

(هانت از صمیم قلب در خلوت معتقد بود که نجات آمریکا در آینده بستگی به سقط جنین دارد، سقط جنین درست در محلات پر جمعیت، سیاهها، اسپانیولی‌های دورگه، مادرهای مستمری بگیر که در آغاز سن نوجوانی بچه‌دار می‌شوند، کاری باید کرد، کاری جدی باید کرد، سقط جنین پاسخ درست بود، راه کترل جمعیت که بهتر بود قبل از آن‌که خیلی دیر شود اکثریت سفیدپوست به گردن بگیرد.... «می‌دانم از چی حرف می‌زنم، من کلکته و مکزیکوستی را دیده‌ام. شهرک‌های آفریقای جنوبی را دیده‌ام.»)

یک بار کلی سر پدر تعجب‌زده‌اش فریاد کشید: «چه طور می‌توانی به همچو آدمی رأی بدھی! یک فاشیست! یک نازی! آخر محض رضای خدا، او به نسل‌کشی عقیده دارد!» و آقای کلیهر فقط به او زل زد، انگار که به صورتش سیلی خورده باشد.

کلی در لحظه‌ی آرام‌تری از مادرش پرسید: «چه طور می‌تواند، مادر؟... تو چه طور می‌توانی؟» و خانم کلیهر بالرزش غرور به دختر جوان خشمگینش نگاه کرد، دستش را گرفت و به آرامی گفت: «کلی، عزیزم، خواهش می‌کنم. از کجا می‌دانی که من چه رأیی می‌دهم؟»

هنگام آخرین انتخابات ریاست جمهوری کلی داوطلب کار برای مبارزه‌ی انتخاباتی محاکوم به شکست دوکاکیس شده بود. تا آخرین هفته‌های مبارزه نمی‌دانست که او محاکوم به شکست است، هر بار که

جورج بوش<sup>۱</sup> را می‌دید یا نامش را می‌شنید به نظرش می‌رسید که هر کس او را می‌دید یا نامش را می‌شنید ردش می‌کند، چون بی‌پرده دور و بود! چه رشوه‌خوار! چه نفهم! چه بی‌اطلاع! چه شرور! بهره‌برداری اش از ترس سفیدپوستان از سیاهان، وابستگی اش به سیا! دینداری خد عه آمیز! روح سطحی! — به هم‌چنین تا هفته‌های آخر و شاید روزهای آخر، همکارانش در ستادهای مبارزه‌ی انتخاباتی (در کیمبریج) ظاهراً نفهمیده بودند که دموکرات‌ها شکست خواهند خورد، هر چند نظرخواهی ملی به روشنی این موضوع را نشان داد و نامزد انتخابات دو کاکیس قیافه‌ی مات اندوه‌بار معترضی به خود گرفته بود.

«کلی، خداوند!... چه طور توانستی... وقت و نیرویت را صرف آن عوضی کنی!»... آرتی کلیه‌ر توی گوشی تلفن این‌طور داد زده بود. وقتی آرا شمارش و اکثریت آرا مشخص شد و باورنکردنی راحت بدل به تاریخ شد، همان‌طور که بسیاری چیزهای ظاهراً باورنکردنی راحت بدل به تاریخ و بنابراین باورکردنی می‌شد، کلی عملاً از خورد و خوراک افتاد، شب‌های پی در پی خوابش نبرد؛ دلسربی چنان عمیق و ظاهرآ غیرشخصی‌ای احساس کرد که در خیابان‌ها و سرانجام در بوستن کامن با سرو وضع آشفته، مات و مبهوت، لب‌خند خفیفی بر لب، از گرسنگی ضعف کرده و در حال تهوع ویلان شد و نه فقط به هیکل آدم‌ها، بلکه به چیزهای ناقص، حیوان‌ها، چاقالوها، بلندقدها، لباس پوشیده‌ها زل زد.... تا بغضش ترکید و گریخت و به مادرش تلفن زد و خواهش کرد لطفاً بیا دیدنم، نمی‌دانم کجا هستم.

۱. منظور جورج بوش پدر است.

## ۱۳

همان دختر بود، همان بود که سناتور برگزیده بود، همانکه این اتفاق برایش می‌افتداد، مسافر بغل دست راننده در تويوتا کرايه‌اي.

هم چنان که آب سیاه کف‌کنان و غل زنان دورش بالا می‌آمد و به چشمانش می‌پاشید به چیزی چنگ زد که انگار او را تنگ در آغوش فشرده بود و تازه توانست جیغی بکشد، نفس را پس کشید تا سرفه‌کنان و تف‌کنان جیغ بکشد و سرانجام که تويوتا يك‌بر طرف بغل دست راننده در آب‌تیره‌ي کف‌آلود فرو می‌رفت جیغ می‌کشید.

نام تعمیدی او الیزابت آن کلیهر بود. و در عنوان درشت سیتیزنز اینکوآیری: نشریه‌ی دوهفتگی بنیاد سیتیزنز اینکوآیری<sup>۱</sup> نامش همان «الیزابت آن کلیهر». ثبت شده بود. دوستانش به او می‌گفتند «کلی».

---

1. Citizens' Inquiry: A Bi-Weekly Publication of Citizens' Inquiry Foundation.

ماجرای عاشقانه‌ی گرمی برایش پیش آمد، می‌دانید گاه چه طور پیش می‌آید. بی‌خبر. وقتی سناتور شادمانه لبخند می‌زد و دستش را می‌فسرده به قدری چنان محسوس که مردها گاهی می‌فشارند، بعضی مردها گاهی می‌فشارند، نیازمند دیدن و احساس آن تیرهای درد در چشمانت، آن گشاد شدن مردمک‌های چشم.

مثل وقتی که ج با او بود و گاهی اذیت می‌شد. بی‌خبر.  
می‌نالید، غیه می‌کرد، می‌گریست، صدای خود را از دور می‌شنید....  
می‌دانی دختر کوچولوی یکی هستی، نه؟ نه؟....

نزدیک‌های آخر کار ج آرام گفت: «نمی‌خواهم اذیت کنم، کلی، امیدوارم بدانی.» و کلی خندان گفت: «بله، می‌دانم.» انگار که این گفت‌وگوی سرسری بود، یکی از آن گفت‌وگوهای دوستانه‌ی بی‌شیله پیله، چون اگر چیزی بیش از عاشق و معشوق نبودند، بهترین دوست یکدیگر هم نبودند، کلی توی فکر بود، و من اذیت نکردم؟ من آن قدرت را ندارم که اذیت کنم؟ می‌دانست که دیگر این قدرت را ندارد. عصر زمستانی رنگ باخت. سایه‌ها از کنج اتاق پیش‌تر آمد، این اتاقی بود که کلی نمی‌شناخت. ج سرش را به سر او فشرده گفت: «می‌دانستم که می‌دانی. ولی می‌خواستم مطمئن شوم.»

حالا چی او را سخت نگه داشته بود؟ – کمریند؟ چند تا کمریند؟ – دور سینه و رانش بود، دست چپش توی یکی شان گیر کرده بود؟ – پیشانی اش سخت به جایی که ندیده بود خورده بود، تاریکی قیرگون بود

و او پلک می‌زد و می‌کوشید از گوشه‌ی چشم چیزی ببیند، کور شده بود و غرشی شبیه صدای جت در گوش‌هایش می‌پیچید، همراه صدای ناباورانه مردی: «خدایا. خداایا. خداایا.»

همان دختر بود، همان، مسافر بغل دست راننده، همان بود که لای کمربند ایمنی گیر کرده بود، نه این در بود و قسمتی از سقف اتومبیل که به روی او بسته شده بود، وارونه شده بود بله؟ به طرف راست افتاده بود بله؟ و بالا کجا بود؟ روکجا بود؟ و هوا کجا بود؟ سنگینی تن مرد رویش افتاده بود و او هم تقلای کرد و برای هوا دهان واکرده بود و لابه می‌کرد «خدایا» در صدایش حق حق بود، صدایی مردانه، صدایی بیگانه، آدم این جور مرگ را انتخاب نمی‌کند، غرق شدن در آب سیاه تیره با یک غریبه، اما پای چپش انگار توی گیره‌ای گیر افتاده بود، کاسه‌ی زانوی راستش شکسته بود اما درد نمی‌کرد، لابد هول کرده بود، لابد مرده بود، به این زودی! به این زودی! آب سیاه ریه‌هایش را می‌انباشت و فرامی‌گرفت تا اکسیژن نتواند به مغزش برسد و فکرش متوقف شود و با این حال افکارش لاقد و حتی منطقی بود: این اتفاق نمی‌افتد.

این شخص، این مرد، این سنگینی که رویش افتاده بود – یادش رفته بود کیست. او هم چنگ می‌انداخت و محکم می‌چسبید و با چهار دست و پا بالا می‌رفت و دیوانه‌وار مشت و لگد می‌انداخت تا از اتومبیل واژگون خلاص شود.

آن صدای واضح، صدای غریبه... «خدایا».  
نه بالعن و نفرین بلکه با لابه‌ای تشویق‌آمیز.

اگر تویوتای پرسرعت سرپیچ تند جاده کتترل از دست نمی‌داد و از

تابلو جاده لغزنده سرعت مجاز را به ۶۰ کیلومتر می‌رساند و درجه‌ی خسارت چشمگیر را به اتومبیل حدس می‌زد خیلی احتمال داشت که به نرده‌های پل باریک جلوتر با تصادف ناشی از آن برخورد کند و در آب بیفت و نتیجه همان بشود. یا شاید بشود این طور حدس زد.

نام نهر خروشان این‌دین کریک بود. فکر نمی‌کردی نامی هم داشته باشد. در زمین‌های بی‌حاصل مردابی، در باتلاق‌های ظاهرًاً بکر با انبوه پشه و وزوز حشرات شبانه‌ی در کار تولید مثل لگام گسیخته‌ی نیمه‌ی تابستان.

انتظار نداشتی نهری در بعضی جاهای با عمق دو متر، به عرض شش متر به سمت شرق جاری باشد و تقریباً در سه کیلومتری شرق اسکله‌ی براکدن به برکه‌ی جزیری اقیانوس اطلس و در نتیجه به خود اقیانوس بریزد.

دارم می‌میرم؟ این جوری؟  
و نه شاهدی باشد و نه وسیله‌ی نقلیه‌ی دیگری به سمت اولد فری براند.

انگار بابت رفتار و کردارش مجازات می‌شد که خویشتن خویش نیست: واقعاً کلیه‌ر نیست اما چنین فکری را پس زد، خرافاتی نبود، حتی به خدای انگلیکن‌ها<sup>۱</sup> اعتقاد نداشت.

او انتخابش کرده بود. این نکته را از همان اول می‌دیدی. عشق در یک نگاه! راحتی لبخندهاشان! دختری به سن دختر خودش!

---

۱. Anglican؛ پیرو کلیسای انگلستان

بله مایه‌ی تعجب دیگران شدند – چند نفری از آن‌ها – آن‌هایی که می‌دانستند. با گفتن این‌که می‌روند تا به لنج هشت و بیست دقیقه به بندر بوت بی‌برسند بافی سنت‌جان را دلسُرده بودند.

آن‌طور که بافی یادش می‌آمد سناتور می‌خواست به لنج اولی برسد.... اما نتوانسته بودند به موقع راه بیفتد.... سناتور یکی دو پیک دیگر نوشید. سناتور و مسافرش کلی کلیه‌ر مهمانی را در ملک شماره‌ی ۱۷ دری رود تقریباً ساعت هفت و پنجاه و پنج دقیقه ترک گفتند و بیست دقیقه وقت داشتند که به لنج برسند، وقت کافی به شرطی که به سرعت می‌راندی و جاده‌ی درست را در پیش می‌گرفتند. رفتن از اولدفری اشتباه بود ولی اشتباهی بود قابل درک، لازم نمی‌شد تحت تأثیر الکل باشی تا دم غروب چنین اشتباهی بکنی.

اولد فری را که دیگر تحت حفاظت شهرداری جزیره‌ی گریلینگ نبود، باید رسم‌آ می‌بستند: جاده خراب است.

سیصد جریب از زمین‌های مردابی با بودجه‌ی فدرال به عنوان حریم حیاط وحش جزیره‌ی گریلینگ تحت حفاظت قرار داشت. پرندگانی چون فالاروپ، شبگرد، بادخورک، مرغابی‌هایی که از سطح مرداب تغذیه می‌کردند و مرغابی‌های غواص، اگرت، حواصیل‌های درشت آبی‌رنگ، چالچله، مرغ باران، انواع دارکوب، طرقه، سسکی تالابی هم چنین رایج‌ترین پرندگان شمال شرقی. گیاهان تالابی نظیر دم‌گربه‌ای، جو صحراوی، زنبق زرد، نخل مرداب، غلافی، دهان نوع نی و خیزران، بابا‌آدم، سوسن، همیشه بهار تالابی، برگ اسفناجی، شیپوری آبی و جانورانی مثل... کلی کلیه‌ر در واقع یک بروشور راهنمای جهانگردی را

در ویلای بافی ورق زده بود، درباره‌ی حریم حیات وحش چند کیلومتر آن سوتر مطلب خوانده بود، بله البته بافی در زمان کودکی بارها تابستان‌ها با خانواده‌اش به آن‌جا رفته بود اما تازگی‌ها نرفته بود و شاید اگر ریحالش را داشت فردا سواره می‌رفتند جای قشنگی بود مگر این‌که همه خمار بوده باشند مگر این‌که هوا خیلی گرم باشد اما کلی با خود گفت آره بهتر است خودش تنها‌یی برود، نقشه‌اش را می‌کشد، اتومبیل یکی یا شاید اگر خیلی دور نباشد دو چرخه‌ی بافی را قرض می‌گیرد؛ یک دو چرخه‌ی کوهستانی نو.

تا حالا سوار این جور چیز‌ها شده‌ای؟... نه؟ امتحانش کن.

لیزی کوچولو فرمان دو چرخه را سخت در دست می‌فرشد، پاهایش روی پدال‌ها بود، بلند می‌شد، اول می‌ایستاد، ستون فقرات قوسی، لمبرها قوسی، گیسوان بلند مسی رنگ افسان در باد، به لذت کودکانه‌ی سواری تند در ساحل لیخندزان، لاستیک‌های ضخیم پرشیار دو چرخه روی شن سفت چرخان، در برابر چشمان بابا و مامان، بابابزرگ و مامان بزرگ سرعت می‌گرفت، چه سرعت زیادی، چه سعادتی، آه مواطن باش عزیزم! مواطن! اما او خندان از دیدرس و صدارس آن‌ها می‌گریخت.

حالا در خانه‌ی بافی اندام خود را با او و طرز لباس پوشیدن جلف او قیاس می‌کرد که اشاره می‌کرد و داد می‌زد سلوولیت<sup>۱</sup>! همین است دیگر؛ سلوولیت! برای سلوولیت خیلی جوانم. مرده شورش ببرند! همه زدن زیر خنده. او هم خندید.

---

۱. Cellulite؛ نوعی بیماری و التهاب پوستی که پوست را در برخی موارد متخلخل می‌کند.

بافی سنت جان که خیلی خوشگل بود. با پوست گرم روغن زده اش خیلی مطمئن.

کلی از اولین سال دانشجویی در براون رژیم غذایی سفت و سختی داشت تا خود را به نظم عادت دهد و عادت ماهانه‌ی خود را سبک‌تر کند و بر آن مسلط شود و پس از آشنایی با ج خود را مجازات کند که مردی را دوست داشته ظاهرًا بیش از آن‌که مرد دوستش داشته باشد، اما در سال گذشته تصمیم گرفت که تندرست و عادی باشد و از ده کیلویی که لاغر شده بود پنج کیلو را برگرداند، بدون خوردن قرص‌های آرام‌بخش می‌خوابید و لازم نداشت حتی یک لیوان شراب قرمز بنوشد که ج در طول سه ماهی که عملًا با هم به سر می‌بردند پیش از رفتن به بستر به صورت رسمی معمولی در آورده بود: حتی این هم نه.

به این ترتیب باز به تندرستی و عادی بودن دست یافت. دختری بود آمریکایی که می‌خواستی در بهترین حالت باشی و خود را تمام و کمال عرضه کنی.

با این حال از خانه‌ی روی تپه‌های گوواندا دوری می‌کرد. از این‌که موجب نگرانی مادرش شود احساس گناه می‌کرد، از این‌که پدرش را به دعوا برانگیزد احساس گناه می‌کرد، آن دعواهای «سیاسی» که در حقیقت درباره‌ی بی‌اعتنایی به اقتدار پدر بود، اما روابطشان در حال حاضر حسن بود و کلی حالا خیلی احتیاط می‌کرد که از بعضی دوستان قدیم، آرمان‌گرایان تلخکام، طرفداران خشمگین سقط جنین و حتی آقای اسپیدر، پس از این طلاق اخیر (سومین طلاق) اصلاح نکرده، شکم گنده، موهای آتشین از دست داده، شصت ساله با چهره‌ای کودکانه، لبخندی که

دیگر به چاه زنخдан چین می‌انداخت، فرسوده، بپرهیزد و آن روز که در دفتر نگاه اسپیدر را متوجه خود دیده و صدای نفس‌های سنگینش را شنیده بود سخت دستپاچه شده بود، موهای گوش و بینی اش مثل سیم‌های ظرف‌شویی بود بیچاره کارل اسپیدر که زمانی ستاره‌ی رسانه‌ها بود یک همراه سفیدپوست خوش‌سخن مارتین لوترکینگ و جان اف کنندی و حالا با یک دفتر دلگیر بر خیابان بریمر و سیتیزنز اینکوآیری با تیراز متغیر ۳۵۰۰۰ تا ۴۰۰۰۰ در حالی که در او جشن در سال ۱۹۶۹ به ۹۵۰۰۰ تا ۱۰۰۰۰۰ رسیده بود با نیوریپابلیک<sup>۱</sup> رقابت می‌کرد اما هرگز سراغ سوژه‌های نیوریپابلیک نرفت، حال آنکه سال‌ها پس از فارغ‌التحصیلی در آنجا کار کرده بود! کارل اسپیدر هرگز سراغ سوژه‌ی پیروزی محافظه‌کاری در زمان‌ما، دل‌شکستگی، مصیبت، بریاد رفتن پندار کنندی - جانسن نرفت، از دست هشتگی روح آمریکایی هرگز موجب یکه خوردنش نشد! - کلی در جواب دادن به پرسش‌های سناتور درباره‌ی دوست قدیمی او اسپیدر محتاط بود، کلی کلیه‌ر از آن قماش نبود که بی‌پروا دری وری بیافد، از آن‌ها هم نبود که از بدیاری کسی به منظور گفت و گوهای غلط انداز استفاده کند، از اصول اعتقادی او این بود که هرگز پشت سر کسی حرفی نزند که نتواند جلو رویش بگوید.

سناتور بارها حرف را به کارل اسپیدر کشاند و گفت که سال‌ها او را ندیده است. در لحن صدای سناتور هم تأسف بود و هم بفهمی نفهمی خردگیری.

1. The New Republic

بله البته که سیتیزرنز اینکوآیری را می‌خواند.

البته که دفترش در واشنینگتن اشتراک مجله را داشت.

از کلی پرسیده بود برای مجله چه کرده و کلی به او گفت و از مقاله‌ی اخیرش «شرمبار بودن مجازات مرگ در آمریکا» نام برد و سناتور گفت آره، آره آن مقاله را خوانده، به نظرش خوانده و رویش تأثیر گذاشته بود. وقتی کلی سوار دوچرخه‌ی نوبافی شد احساس کرد چشمان سناتور هم دنبال اوست.

سیاست، کشمکش بر سر قدرت. عشق ورزی، کشمکش بر سر قدرت. در حالی که باد نواز شکر به موها یش می‌وزید و مثل ماده‌ای محسوس و خوشایند در همشان می‌پیچید و می‌بست، دست روی شانه‌ها یش گذاشته بود. روی ریگزار پشت خانه‌ی سنت جان پیاده روی می‌کردند، کاکایی‌ها بالای سر شان با بالهایی به تیزی چاقو، منقارهای مرگبار، فریادهای هیجان‌زده برق سفیدی می‌زدند. موج‌ها سر می‌کوفتند و شتک می‌زدند. رپ‌رپ‌رپ موج‌ها. شب پیش از بی‌خوابی به علاقه‌اش بو برده بود و تصمیم ظاهراً اجباری کلی به رفتن با او برای رسیدن به لنج به جای این‌که طبق قرار قبلی شب چهارم در خانه‌ی باقی بماند به نوعی تأیید این نکته بود.

او همان بود، همان که سناتور برگزیده بود. همان که در اتومبیل پر سرعت نشسته بود. مسافر بغل دست.

عقرب خجالت نکش، عقرب نادان بینوا حالا ستاره‌ات بدجوری رماتیک است. نفرین بر آرزوها یت. مرده‌شور هوش‌ها یت را ببرد. پس این کار را کرد، ناچار بود و کرد. او همان بود.

## ۱۴

هنوز طعم دهان‌گرم آبجویی و فشار آور سناتور را بر دهان خود حس می‌کرد. زیان نیرومند و جوینده.

حتی حالا که جاده‌ی بی‌نام از زیر اتومبیل تویوتا جاخالی می‌داد طعم آن را می‌چشید. لبخندزنان و شیطنت آمیز فکر کرد چه قدر بیه عمرش طعم بوشهای آلوده به آبجو، شراب، الكل، توتون و حشیش را چشیده. زیان‌های جوینده‌ی بسیار. آماده‌ام؟

از اتومبیلی که تکان‌تکان می‌خورد مهتاب را تماشا کرده بود. چه عجیب پهن می‌نمود، چه درخشان. روشن از درون فکر می‌کردی و نه فقط به نوری که فکر می‌کردی باز می‌تابی بلکه در فکر و استدلال اشتباه می‌کردی و حساب می‌کردی مغز خودت کفاف نمی‌دهد: بینوا عقرب.

البته کلی کلیه‌ر به چیزی این قدر ابلهانه مثل طالع‌بینی و اخترشناسی عقیده نداشت. هر چند یکی از داوطلبان بنیاد میراث ملی آمریکا بود از ته دل نسبت به مردم نادان احساس تحکیر می‌کرد، البته نه فقط نسبت به

سیاهها (گرچه همه‌ی دانش آموزانش سیاه پوست بودند) بلکه نسبت به سفیدها هم: مردّها و زن‌هایی که پیشرفت سنگدلاته‌ی تمدن پشت سرشان گذاشته بود، هوش محدودشان به برخی حقایق زندگی به طرز واقعی قد نمی‌داد، بی‌شک آرتی کلیهر و هم‌هانت و همه‌ی محافظه‌کاران آمریکا عقیده داشتند این موضوع ناامیدکننده بود بنابراین پوست سفیدت را از مهلکه در بیراما کلی کلیهر خشمگین از چنین خودخواهی‌هایی سر می‌پیچد، مگر او نبود که بیانیه‌ای حاکی از شرمندگی در دانشکده روی کامپیوتر تنظیم کرده با دقت اصلاحش کرده و با نام تعمیدیش «الیزابت آن کلیهر» امضا کرده و به نشانی خانه‌ی کلیهر در تپه‌های گوواندا، نیویورک، فرستاده بود و در آن توضیح داده بود که چرا در شام شکرگزاری امسال به خانه نمی‌رود بلکه با هم اتاقی‌اش می‌رود اولد لایم، مادر و پدرم همیشه دوست‌تان خواهم داشت اما پی برده‌ام که به هیچ وجه نمی‌توانم به شیوه‌ی شما زندگی کنم، لطفاً مرا ببخشید!

کلی در این وقت نوزده سالش بود.

عجبی‌این بود که پدر و مادرش او را بخشیده بودند.

سابقه‌ی اجتماعی سناتور شبیه کلیهرها بود، او هم پس از فارغ‌التحصیل شدن مثل آرتور کلیهر به آندورور رفته بود، سپس هم برای لیسانس علوم اجتماعی و هم حقوق به هاروارد رفته بود و آرتور کلیهر به آرست و بعد کلمبیا رفته بود و خیلی احتمال داشت که سناטור و کلیهرها آدم‌های مشترکی را بشناسند ولی در گفت‌وگوی پراکنده و درهم‌هیجان‌آمیز آن روزشان نه سناטור موضوع را دنبال کرده بود و نه کلی کلیهر.

می‌دانست که سناتور بچه‌هایی به سن او دارد – پسر؟ – یک پسر و یک دختر؟ – اما البته هیچ‌کدام از این موضوع هم حرفی نزدند. می‌دانست که سناتور از همسرش به سن سی و چند سال جدا شده و این نکته را سناتور گفت، یا خیلی کوتاه به آن اشاره کرد.

لبخندزنان گفت این تعطیلات آخر هفته تنها هستم: زنم خانواده‌اش را به خانه ما در کیپ دعوت کرده... و دنباله‌ی مطلب را بی‌نتیجه رها کرد. طعم دهانش را چشید. کمی پیش‌تر در آن روز که یک‌لی خواب‌آلود و آفتاب‌زده و کمی بدحال پشت میز پیک‌نیک جدا از دیگران نشسته و سرشن را روی بازوها گذاشته بود (چرا مشروب می‌نوشید؟ وقتی این جور پیش‌بینی ناپذیر اذیتش می‌کرد؟ آیا فقط برای آن بود که مثل دوره‌ی دانشکده با جشن همراهی کند؟ آیا فقط می‌خواست وانمود کند که مثل دوره‌ی دانشکده یکی از اعضای مهمانی است؟) که یکی آهسته کنارش آمد، از لای مژگانش دید که طرف پابرهنه و مرد است، پاهای سفید گنده‌ی پررگ و پی دارد، پنجه‌های پایش گره خورده می‌نماید....

سر برداشت و به صورتش زل زد. به چشمانش. سفیدی‌هایش با رگه‌های خون انگار از خستگی بفهمی نفهمی به زردی زده بود، اما عنیبه‌ها به طرز چشمگیری آبی بود. مثل شیشه‌ی رنگی که پشتیش چیزی نباشد.

و در زمانی که طولانی می‌نمود حرفی بین‌شان رد و بدل نشد هر چند لب‌های یک‌لی کمی غنچه شد چون می‌خواست لبخند بزند یا شوخی عصبی دخترانه‌ای بکند تا آن طلسم را بشکند.

می‌دانی که دختر کوچولوی یکی هستی، آه بله!

در منطقه‌ی دلگیر جنوب شرقی اسکله‌ی براکدن می‌راندند و تاریکی غلیظتر می‌شد و به نظر می‌رسید (دست کم به نظر کلی) که نمی‌توانند به لنج ساعت هشت و بیست دقیقه‌ی شب برستند.

آن‌جا پر از پشه و گه‌گاه پروانه‌های شبتاب و تعداد زیادی نی با سر طلایی جارووار با قد عجیبی رویده بودند و چنان سرسرنگین در باد می‌جنیدند که به هیکل غریب آدم‌هایی بی‌صورت شیوه‌ی می‌شدند و او از دیدن‌شان به خود لرزید. به سناتور گفت عجیب است که این همه درخت در مرداب پژمرده به نظر می‌رسند نه.... واقعاً پژمرده بودند؟.... مثل بافت زخم کهنه.

«امیدوارم یک جور آلودگی این درخت‌ها را نخشکانده باشد.»  
سناتور اخmalod روی فرمان قوز کرد، به پدال گاز فشار آورد و جوابی نداد.

کلی فکر کرد از وقتی به این جاده‌ی لعنتی پیچیده‌ایم مستقیم با او حرف نزده است.

از وقتی در ماه گذشته روابط کلی با ج پایان رسید، کلی کلیه‌ر دیگر با هیچ مردی نبود.

پس از ج، که دلش می‌خواست بمیرد، دیگر با هوس دست به هیچ مردی نزده بود؛ نه حتی با وانمود کردن هوس. آماده‌ام؟ آماده؟ آماده؟ — صدای ضعیف مسخره‌آمیز.

وزوز تنده و تیز حشرات شبانه از همه‌سو به جفت‌گیری و تولیدمثل جنون‌آسا بلند بود. غوغایی گوشخراش — از شنیدن‌شان به خود لرزید. چه زیاد. هرگز به خیالت نمی‌رسید که خداوند این همه موجود خلق کرده

باشد. وزوز جنون آسای شان نشان آن بود که انگار در خود گرمای نیمه‌ی تابستان فوریت و ناگزیری گرمای رو به زوال، شتاب شب و سرما راحس می‌کنند و پرواز مرگ کوچک شان را از آینده به سوی خود در می‌یابند و یکی کلیه‌ر آب دهانش را به سختی قورت داد و افسوس خورد که نوشیدنی خود را همراه نیاورده و فکر کرد، آماده‌ام؟

تالاب چون آئینه‌ای شکسته فرسنگ‌ها دور ویرشان پراکنده بود. یکی گمان می‌کرد گم شده‌اند اما از ترس آن‌که سناتور عصبانی شود در گفتنش تردید کرد.

آماده‌ام؟ این یک ماجراست.

در اتومبیل پر تکان در برابر هر آسیبی ایمن به نظر می‌رسیدند و حتی کم‌تر در برابر تصادف وسیله‌ی نقلیه، چون سناتور طوری می‌راند که آدم می‌توانست بگوید بی‌پروا، می‌شد گفت نیروی داوری اش از نوشیدن صدمه دیده اما نه مهارت رانندگی اش چون مهارت خود را داشت و با اتومبیل جمع و جور به‌طور غریزی با تحریری شاهوار رفتار می‌کرد، چنان‌که فکر می‌کرد هر چند گم شده‌اند، هر چند به لنج ساعت هشت و بیست دقیقه‌ی شب نمی‌رسند، حالا که از امتیاز ملتزم او بودن برخوردار است مثل شاهزاده خانم‌های قصه‌های پریان بلایی بر سرش نخواهد آمد، بلایی که نه تنها تازه شروع شده بود، بلکه شاید تا مدتی تمام نمی‌شد، شاید.

ماه تابان پهن، قطعه‌های براق آب خیلی شبیه تکه‌های آئینه. ضرب موسیقی جاز از رادیو و رپ رپِ موج‌ها که چندان واضح نبود اما یکی عقیده داشت با چشم‌های نیمبسته و دست‌هایی که کمریند را می‌فرشد به

طوری که بند انگشت‌هایش سفید شده بود آن را می‌شنود.  
صدایش را طوری بلند کرد که به نظر نرسد بلندش کرده: «به نظرم گم  
شده‌ایم، سناتور.»

کلمه‌ی سناتور کمی طعنه‌آمیز و بازیگوشانه. نوعی نوازش.  
البته سناتور خواسته بود او را به اسم کوچک صدا بزند – خلاصه‌ی  
اسم کوچکش را. اما کلی هنوز نمی‌توانست از آن اطاعت کند.

در اتومبیلی که بالا و پایین می‌پرید و تکان‌تکان می‌خورد، چه  
ضمیمیتی. بوی سرگیجه‌آور الکل بین‌شان نافذ بود. بوشهای آغشته به  
بوی آبجو، آن زیان که ضخامتش برای خفه کردن‌ت بس بود.

یکی از مردان ایمن کنارش بود: او، یکی از بزرگ‌سالان پرقدرت جهان،  
مرد مردان، سناتور ایالات متحده، چهره‌ای پرآوازه و تاریخی آشفته، توانا  
به نه فقط پردوام کردن تاریخ بلکه هدایت آن، تسلط بر آن، تکثیر آن در  
جهت هدف خود. او دموکراتی لیبرال به شیوه‌ی قدیم از دهه‌ی ۱۹۶۰  
بود، مرد اجتماعی بزرگی با سرسردگی سرسختانه و متعصبانه به  
اصلاحات اجتماعی که ظاهراً تلخکام نمی‌شد و درهم نمی‌شکست یا  
حتی از مخالفت دیگران با عقاید انسان مدارانه‌اش که در واپسین  
سال‌های قرن ییstem در آمریکا بر می‌خاست چندان تعجب نمی‌کرد چون  
زندگی‌اش سیاست بود و می‌دانی که ماهیت سیاست چیست: هنر  
سازش.

سازش می‌تواند هنر باشد؟ بله، هنری حقیر.  
کلی خیال کرده بود سناتور حرفش را نشنیده است اما بعد او با  
پوزخندی زورکی انگار که گلویش را صاف می‌کند آهسته گفت: «این راه

میان بُر است، کِلی.» انگار که با بچه‌ای کوچولو حرف بزند یا با زن مست جوانی. «جاده فقط یک سمت دارد و ما گم نمی‌شویم.» درست پیش از آنکه اتومبیل از جاده منحرف شود.

## ۱۵

ندای اعتراض را شنید «آی!» و اتومبیل به سوی نرده‌ی حفاظ لغزید و یک‌وری سرخورد، و چرخ عقب راست مثل این‌که تفریحی سواری می‌کنند هوا رفت و سرش شترق به شیشه خورد و مه سرخی جلو چشممش پرید اما نتوانست نفس پس بکشد و جیغ بزند چون نیروی جنبشی سرعت‌شان آن‌ها را به سوی پشته‌ی خاکی کوتاه شیبداری کشاند، ضربه‌های مقطع خشمگینی به اتومبیل خورد انگار که یک دسته چوب خشک پی دربی می‌شکست، هنوز نفسش پس نیامده بود که جیغ بزند که اتومبیل توی چیزی شیرجه رفت که ظاهرًاً گودالی، برکه‌ای، آب راکدی در مرداب بود که می‌شد پنداشت یکی - دو متر بیش‌تر عمق ندارد اما آب سیاه جان‌دار کف می‌کرد و با قاطعیت آن‌ها را از همه سو به زیر می‌کشید، اتومبیل یک‌بر در آب فرو می‌رفت و یک‌لی کور شده بود، سناتور رویش افتاد و سره‌هاشان به هم خورد و چه قدر طول کشید که دو تایی با هم تقلا کردند، از ترس این‌که خارج از اختیارشان یا حتی خارج از درکشان

چه بلایی به سرشان می‌آید گیج و نامید بودند مگر این‌که فکر کنند این اتفاق نمی‌تواند بیفتد، آیا این جوری دارم می‌میرم، چند ثانیه یا دقیقه پیش از این‌که سناتور بنالد «خدایا. خدا». کورمال کورمال به کمریند ایمنی چنگ بزند با نیروی محض خود را از صندلی پشت فرمان شکسته خلاص کند و با نیروی دیوانه‌وار خود را به سوی در بکشاند و به رغم سنگینی آب سیاه و جاذبه که در را در کمال تعجب در جایی نگه داشته بود که نباید بوده باشد، بالای سر، یک راست بالای سر هر دوشان، انگار که خود زمین مجنون‌وار بر محورش کج شده باشد و آسمانِ اکنون نادیدنی در گنداب سیاه زیرشان گم شده باشد، در را باز کرد – کلی کلیه‌را از ترس و پریشانی نمی‌توانست بگوید این‌ها چه قدر طول کشید. با چنگ و دندان می‌جنگید که از آب بگریزد، به ساعد عضلانی مرد چنگ می‌انداخت هر چند که او پسش می‌زد، به پاچه‌های شلوارش، به پایش، به پاهایش توی کفش ته کرب چنگ می‌انداخت که سنگین و خردکننده به سرش، به شقیقه‌ی چیز ضربه می‌زد چنان‌که حالا توانست از درد و صدمه داد بزند و هم‌چنان دیوانه‌وار به پاهایش چنگ می‌زد و ناخن‌هایش می‌شکست، بعد قوزک پایش، پایش، کفش‌هایش، کفش کرباسی ته کرب که درآمد و در دستش ماند و او گریان و التماس‌کنان پشت سر ماند: «ترکم نکن!... کمک کن! صبر کن!»

هم‌چنان که آب سیاه هجوم می‌آورد تاریه‌هایش را پر کند نامی در دست نداشت که صدایش بزند.



## بخش دوم

## ۱۶

رفته بود اما برای نجاتش برمی‌گشت.  
شناکنان لب آب رفته بود که با فریاد کمک بخواهد.... یا روی خاکریز  
پر علف دراز کشیده و درمانده پی در پی استفراغ می‌کرد و نفس عمیق  
می‌کشید، آن قدر عمیق که نیرو و جرئت مردانه‌ی آمادگی خود را جمع  
کند و به آب سیاه برگردد و به سوی اتومبیل غرق شده که مثل سوسکی به  
پشت افتاده درمانده و بی ثبات یک بر در لجن نرم کف رود افتاده بود برود،  
همانجا مسافر ترسیده و به دام افتاده‌اش منتظرش بود که به نجاتش بیاید،  
منتظرش بود که برگردد و در را باز کند و بیرون ش بکشد و نجاتش دهد: آیا  
واقعاً همین اتفاق داشت می‌افتاد؟  
اینجا هستم. اینجا هستم. اینجا.

## ۱۷

در مهمانی چهارم جولای در خانه‌ی بافی سنت جان تمام عصر و شب مهمانان از راه می‌رسیدند، کلی کلیه‌ر بعضی از آن‌ها را نمی‌شناخت اما عده‌ای را می‌شناخت و آن‌ها هم او را می‌شناختند، مثل ری‌آنیک و ملیشیا چون که دوست جدید بافی بود با موهای مشکی براق و زیبایی چشمگیر، که لیسانس ریاضی داشت و به‌طور آزاد مقاله‌های علمی برای بوستن گلوب<sup>۱</sup> می‌نوشت، هم‌چنین اد مورفی اقتصاددان امور مالی واحد تجاری<sup>۲</sup> که مشاور دلال معاملات ملکی بوستن بود و البته استیسی مایلز که در براون با او هم‌اتاق بود و رندی پست مهندس معماری که استیسی با او در کمپریج به سر می‌برد و یکی از دلدادگان قبلی بافی به نام فریتز هم بود که بافی هنوز با او روابط دوستانه‌ای داشت و او تصادفاً با مهربانی

---

1. Boston Globe

2. B.U؛ علامت اختصاری Business Unit

چند بار با کلی کلیه رفته بود و امیدوار بود با او عشق بازی کند و کلی آن را به حساب یک جور انتقام از بافی گذاشته بود که به هر حال کمترین توجهی به این موضوع نداشت و آن مرد بالابلند شانه پهن کله تاسی سیاه با پوست کمی روشن که سی و پنج سال داشت هم آمده بود، یک جور عضو مؤسسی فناوری منچستر<sup>۱</sup> که کلی قبلًاً او را دیده بود و نام کوچکش خیلی غیرعادی و غریب بود، لوسیوس بود؟ – اهل ترینیداد نه سیاه آمریکایی و کلی یادش می‌آمد که از او خوشش می‌آمد و او هم از کلی خوشش می‌آمد و جذب او شده بود، بنابراین کلی از این موضوع احساس خوبی داشت، ترس برش داشته بود که مبادا این تعطیلات آخر هفته در چنین مهمانی‌هایی با این همه می‌خواری این همه بذله‌گویی این همه سرخوشی این همه ستایش جنسی بی‌پرده دم به دم ناراحت‌تر شود و وضع نامساعدی برایش پیش آورد، از زمان ج آسیب‌پذیر شده بود انگار که لایه‌ی بیرونی پوستش ور می‌آید و اگر مردها نگاهش می‌کردند از ترس می‌خکوب می‌شد حس می‌کرد آرواره‌هایش سفت می‌شوند و خونش از ترس به تپش در می‌آید و اگر مردها نگاهش نمی‌کردند، اگر نگاهشان از رویش طوری می‌لغزید که انگار نادیدنی است، دچار ترس عمیق‌تری می‌شد: باوری نه فقط زنانه بلکه ناشی از ناکامی بشری.

اما لوسیوس آن‌جا بود. یک محقق پلاسمای فیزیک. مشترک مجله‌ی سیتیزنز اینکوآیری و هوددار کارل اسپیدر یا آن‌چه از کارل اسپیدر می‌دانست.

لوسیوس آن‌جا بود و کلی از حضورش ممنون بود و چیزی از ساعت دو نگذشته بود که توبوتایی مشکی وارد راه اتومبیل رو خانه‌ی بافی شد و زمزمه در گرفت خودش است؟ — خودش؟ — یا مسیح! آن‌دو به موقع خودش دوستی گرمی به هم می‌زدند.

## ۱۸

به ستاره‌شناسی، به تحذیرهای یک نفس و حرفهای بن فرانکلین دربارهی مجله‌ی طالع‌بینی عقیده نداشت، به خدای انگلیکن هم که سال‌ها پیش در پیشگاهش – به کی؟ – برای کی؟ – پذیرفته شده بود هم‌چنین.

بابا بزرگ راس که داشت می‌مرد و گوشت تنش روی استخوان‌ها می‌لرزید اما چشمانش مثل همیشه هوشیار بود، مهربانانه و سرشار از عشق به او که هرگز «کلی» صدایش نمی‌زد و فقط می‌گفت «لیزی»، عزیزترین نوه‌اش از نواده‌های متعدد که برای شان دریچه‌ای به روی جهان بود انگار که راز آزارنده‌ای را فاش کند گفت طرزی که زندگی‌ات را بنا می‌کنی، عشقی که در آن می‌گذاری – خدا همین است:

## ۱۹

کلی تنها بود. او همراهش بود و حالا رفته و کلی تنها بود اما البته او رفته بود کمک بیاورد.

در آن حال گیجی اول نمی‌دانست کجاست، این چه تنگنایی است، چه تاریکی‌ای، نمی‌دانست چه اتفاقی افتاده چون چنان سریع اتفاق افتاده بود که انگار مناظر تیره و تار به سرعت از جلو شیشه‌ی اتومبیل تندرو بگذرند و خون به چشم‌انش می‌ریخت، چشم‌انش گشاد و خیره و بدون دید بود، آنجاکه جمجمه‌اش شکسته بود چیزی توی سرش با خشونت می‌کوفت، می‌دانست که جمجمه‌اش ترک برداشته و عقیده داشت از همین شکاف آب سیاه وارد می‌شد تا زندگی‌اش را خاموش کند مگر این‌که راه گریزی بیابد مگر این‌که البته برای کمک به من برمی‌گردد.

در واقع او دلداریش می‌داد، دلوپس و مراقب لبخند می‌زد و اخم می‌کرد و شانه‌اش را با نوک انگشتانش لمس می‌کرد. به من شک نکن کلی.  
هیچ وقت.

اسمش را می‌دانست، صدایش زده بود. عاشقانه نگاهش کرده بود این را می‌دانست.

دوستش بود. کسی نبود که بشناسدش اما دوستش بود، این را می‌دانست. یک دقیقه دیگر نامش یادش آمد.

این اتومبیلی بود که به دامش انداخته بود، روی صندلی جلو اتومبیل مچاله شده بود ولی فضا خیلی کم بود چون سقف و داشبورد و در به طرف درون جمع شده و پاهاش را گیر انداخته و زانوی راستش را شکسته بود و مثل گلدانی در برش گرفته بود و دندنه‌هایش در آن طرف شکسته بود اما انگار دردش عقب افتاده بود مثل فکری که هنوز به درستی روشن نباشد و هیچ احساسی را در آدم بر نیانگیزد پس می‌دانست که وضعش رو به راه می‌شود همین که بتواند سر را بلند کند و از آب سیاه نشت‌کننده که بوی فاضلاب می‌داد و سرد بود، سردتر از آنکه بتوان در چنین شب گرم نیمه‌ی تابستان تصور کرد برهاند.

طوری ترتیبیش را می‌دهد که حتی موقع قورت دادن آب نفس بکشد، برای این کار راهی وجود داشت، آب را از یینی بیرون می‌ریخت، سر را به دو سو می‌جنband بعد تا نیرویش قد می‌داد از در شکسته دور می‌شد، شاید شانه‌ی چپش شکسته بود، حالا به آن فکر نمی‌کرد چون در بیمارستان از او مراقبت خواهند کرد، زمانی یکی از دوستانش را نجات داده بودند، دوستش در مدرسه دختری که نامش یادش نمی‌آمد جز اینکه می‌دانست نامش یکی نبود، داد می‌زد کمک، کمک کنید - اینجا - آشفته بود چون بالا کجا بود؟ آسمان کجا بود؟ - او که از خلاصی ناامید شده بود از تن یکی به جای اهرم استفاده کرده بود تا خود را از در بالای

سرجایی که در نباید بوده باشد بیرون بکشد، به رغم وزن هر آنچه که بود و با فشار نمی‌گذاشت در باز شود به زور آن را گشوده و تن استخوان درشت خود را با فشار از فضایی که حتی برای خود کلی کلیه تنگ بود رهانده بود اما مردی نیرومند بود و دیوانه‌وار لگد می‌انداخت و چهار دست و پا بالا می‌رفت مثل ماهی بزرگ راست قامتی که به خشکی بیفتند و دیوانه‌وار بجنبد و بداند که به غریزه خود را خلاص می‌کند.

و کلی از او چه داشت، خداوندا چه غنیمتی گیر چنگال مسخره‌اش آمده بود، گیر ناخن‌های شکسته‌اش که کلی وقت صرف کرده بود که دیشب در خانه‌ی بافی لاک بزند، از لاک بافی استفاده کند، محض رضای خدا این چی بود – یک لنگه کفش؟  
یک لنگه کفش خالی؟

اما نه: فقط یک سمت وجود دارد و او از همان سمت به سویش خواهد آمد. می‌دانست.

مگر این‌که در ضمن می‌دانست که اتومبیل در آب فرو رفته، چند وجب زیر آب را نمی‌توانست حدس بزند، شاید در واقع چند وجب بیشتر نبوده باشد، با قسمتی از مغزش که عمل‌گرا و بی‌رحم باقی مانده بود می‌دانست که هر چند قدری هوا، یک حباب، چند حباب در اتومبیل باقی مانده، ذره ذره پر می‌شود، پر نمی‌شود، باریکه‌های آب به زور از هزاران سوراخ شکاف، ترک خوردنگی، تو می‌آید، ترک خوردنگی‌های شبیه تار عنکبوت روی شیشه‌ی جلو، سطح آب ذره ذره بالا می‌آید، باید

بالا بیاید، چون اتومبیل سراپا در آب فرو رفته بود، شنیده بود که بعضی قربانیان تصادف در اتومبیل‌های مغروق تا پنج ساعت زنده مانده و بعد نجات یافته‌اند او هم اگر صبر کند و نترسد نجات پیدا می‌کند اما آب کثیف سیاه کم کم بالا می‌آمد تا دهانش، گلویش، ریه‌هایش را پر کند هر چند نه آن را می‌دید و نه صدای چکیدن و نشت کردن و رسیدنش به جای ضرب خوردنگی سرش را می‌شنید، غرش در گوشش می‌پیچید، دم به دم تشنج سرفه و خفقات به او دست می‌داد و گنداب سیاه را تف می‌کرد.

مگر به او قول نداده بود؟ – داده بود.

درد نبود! درد نبود! قسم می‌خورد که درد ندارد، خود را تسليم بی‌دردی می‌کرد، شجاعتش را می‌ستودند، لیزابت، دختر کوچولوی شجاع وقتی چشمش را باندپیچی کردند و خویشتن واقعی اش آشکار شد، مرد خواهد دید، همین‌که کمکش کند خود را خلاص می‌کند، شناگر ماهری بود. اینجا هستم.

## ۲۰

کلی کلیهر هفته‌ای دویار، روزهای سه‌شنبه و پنج‌شنبه حتی در تابستان سوار مزدای دست دومش می‌شد و از ملک مشاععش پشت بیکن هیل، بوستن، راه دشواری را تا راکسبری در پیش می‌گرفت که آن‌جا در اجتماع مرکز خدمات با آن تهويه‌ی نامطبوع درس می‌داد، یا کوشش پر شوری برای یاد دادن می‌کرد و شاگردانش بزرگسالان سیاه‌پوست بسی سوادی بودند که متن‌های ساده را می‌خواندند. کلام‌هایش از هفت صبح شروع می‌شد و گاهی بفهمی نفهمی تا هشت و سی دقیقه‌ی شب ادامه می‌یافت. وقتی از او می‌پرسیدند او و شاگردان متعددش چه قدر پیشرفت کرده‌اند کلی بالبخندی می‌گفت: «قدرتی!»

کلی فقط چند ماهی داوطلب برنامه‌ی بنیاد سوادآموزی ملی آمریکا شده بود و در کاری که می‌کرد هم حرارت نشان می‌داد و هم غیرت.... با این حال یک خودپسندی ابلهانه، یک جور تکبر بدوى آمیخته به ترسی بسیار واقعی و غریزی از آزار و تهدید جسمی، نه در درون مرکز خدمات

اجتماعی، بلکه در راکسبری مخربه و در بزرگراه‌های پرآشغال نسبت به آسیب‌پذیری پوست سفیدش موج می‌زد.

این دوگانگی از ویژگی‌های تجربه‌اش در راکسبری بود که تاکنون در نیمه‌ی تابستان از آن با پدر و مادرش حرف نزده و با کمتر دوستی در میان گذاشته بود.

در گفت‌وگوهای مفصلی که آن روز در خانه‌ی بافی با سناتور کرده بود هم حرفی از آن به میان نیاورد.... دقیقاً نمی‌دانست چرا.... شاید نمی‌خواست از قماش داوطلب پرشور جلوه کند که سناتور مثل هر سیاستمدار موفقی با آن‌ها آشنا بود و به دیده‌ی تحقیر نگاهشان می‌کرد، بلکه می‌خواست روی‌هم رفته نوع دیگری به نظر برسد.

داوطلب، به خصوص زن داوطلب چیست؟  
کسی که نمی‌تواند چیزی بفروشد.

وقتی آب سیاه به آن‌جا می‌ریخت و چون زهدان تنگی در برش می‌گرفت.

مگر این‌که: بافی با واگذار کردن اتاقی به قول خودشان اتاق خواهر کوچولو، اتاق کنج جنوب شرقی خانه‌ی پنج خوابه‌ی کیپ کاد در دری رود به او لطف کرده بود، یکی کلیه‌ر چه قدر آن‌جا مهمانش شده بود، اتاقی با تخت خواب برنجی با روکش ارگاندی سفید بی‌لک و مبل‌های اضافی و قالیچه‌های دستباف و کاغذ دیواری گل‌دار که بیش‌تر به رنگ تمشک بود

و خیلی به اتاق دلخواه مادریزگ راس در خانه‌ی قدیمی گرینویچ شباht داشت و کلی با انگشت‌های لرزان صورت گرم خود را شسته بود و شست و شوی چشمان آفتاب‌زده‌اش را کش داده بود، با ضربه‌های پرهیجان تند و تیز به موها یش برس زده بود، در آیینه‌ی دستشویی به خود لبخند زده و فکر کرده بود، وحشیانه است، چنین اتفاقی نمی‌افتد.  
اما چرا. کلی کلیه‌ر همان بود.

سناتور ابتدا با همه به طور کلی صحبت کرد. بالا بلند و چارشانه، پرشور و شوق و سرخ‌گونه از جایی که در آن بود لذت می‌برد، اینجا، جزیره‌ی گریلینگ زیبا بود که از آن عملأ هیچ نمی‌دانست، از وقتی که بیش‌تر تابستان را در محل خانوادگی خود در کیپ می‌گذراندند گاه‌گداری از مین دیدار می‌کرد، مایل بود نادیده بگیرد که چه طور کیپ ظرف سال‌ها دستخوش تغییر شده، آنقدر رشد کرده و پر جمعیت شده است.... «گاهی دلت نمی‌خواهد بعضی حقایق زندگی و چیزهایی را که خیلی به تو نزدیک است ببینی.»

اما لحن سناتور بی‌تكلف و خوشایند بود. این مجلس شادمانی بود، جمعی جوان و جذاب و او حالت مردی را داشت که مصمم بود در آن خوش بگذراند.

او و ری آنیک که می‌شد گفت دو مرد مسن‌ترند تصمیم داشتند خوش بگذرانند.

در واقع پس از خوش و بش با میزبان اولین کاری که سناتور کرد این بود که ری آنیک را به گوش‌های بکشد و دور از گوش دیگران با او حرف

بزند؛ بعد از ری خواست که می‌شود لوازم اصلاح خود را به او بدهد تا صورتی صفا بدهد – گفت از شش صبح آن روز در واشینگتن ریش تراشیده است.

لباس رسمی نامناسب خود را با آن پیراهن سفید آستین بلند با پیراهن آستین کوتاه سورمه‌ای یقه باز عوض کرد که آستین‌های کشباflash بازوها عضلانی اش را تنگ می‌فرشد. در ۷ کم عمق یقه یک مشت موی نوک تیز خاکستری - مشکی دیده می‌شد.

شلوار کریشه‌ی کمرنگی پوشید. از جنس ظریف تابستانه‌ی کیس‌دار. و کفش‌های ورزشی کرباسی بژ ته کرب مارک ال. ال. بین. به این ترتیب در تراس که نسیم خنکی در آن می‌وزید نوشیدند و صداهای فراوانی درهم آمیخت و سناتور، راحت، دوستانه، ناخودآگاه بین‌شان بود هر چند حالتش و حواس جمعی در صحبت و لحن ملایمش القا می‌کرد می‌دانم مرا به خاطر می‌سپارید، اما به این دلیل از من بدتان نیاید و جمع از اهانت‌بار بودن تصمیمات اخیر دیوان عالی، صدور مجوز ایدئولوژیک برای خودپسندی و بی‌رحمی جامعه‌ی ثروتمند، چگونگی برچیدن نظام‌مند دستاوردهای جنبش حقوقی مدنی، بازنشستگی قاضی تورگود مارشال، پایان یک دوران، حرف می‌زد.

سناטור آه کشید، شکلک درآورد، می‌خواست چیز بیشتری بگوید، اما نظرش عوض شد.

در خانه‌ی بافی همیشه سرگرمی زیاد بود. مهمانان تازه از راه می‌رسیدند، چشم‌انداز دوره‌ی مسابقه‌ی تنیس بدون برنامه‌ریزی. دست‌های کوچک کلی کلیه‌ر را در دست گرفت و فشد. «کلی،

درست است؟ کالی؟ کلی؟»

کلی خندید. از تلفظ نام دخترانگی اش بر لب‌های سناتور ایالات متحده خوشش آمد.

آن طور که خیال می‌کردم نبود، معلوم شد راست راستی خونگرم، راست راستی مهریان است، به هیچ وجه خود پسند نیست....

کلمات را دقیقاً به خاطر می‌سپرد تا برای دوستانش و شاید برای آقای اسپیدر که سناتور را می‌شناخت اما سال‌ها او را ندیده بود از آن‌ها نقل کند.

چه خوش‌رفتار و در دوستی بی‌غش و علاقه‌مند به خصوصیات هر کس است که به او برمی‌خورد و این‌که دیگران چه تصوری از پیشنهاداتش در سنا، مثل تأمین درمانی، اصلاح تأمین اجتماعی دارند، بله آدمی است دانا، فکر نمی‌کنم اغراق به نظر برسد اگر بگویم...

چه قدر برای ما قطعی است که آینده را در قالب کلمات تمرین کنیم.

هرگز شک نکنید که برای ادای آن‌ها زنده می‌مانید.

هرگز شک نکنید که داستان‌تان را خواهید گفت.

همین‌طور است تصادف، روزی تصادف را نقل می‌کند، کابوس گیر افتادن در اتومبیلی مغروف، نجات در دم غرق شدن. هولناک بود – زشت. گیر افتادم و آب چکه‌چکه نشد می‌کرد و او برای کمک رفته بود و خوشبختانه توی اتومبیل هوا بود، شیشه‌ها را سفت بسته بودیم، کولر روشن بود، بله می‌دانم معجزه است اگر به معجزه عقیده داشته باشید.

## ۲۱

جوش صورت هر وقت می‌تواند پیش بیاید نه فقط در نوجوانی!  
منافذ پوست بعضی سلول‌های اضافی را می‌سازد که راه خروج چربی  
را می‌بندد و سبب می‌شود چربی و باکتری پشت منافذ بسته انباشته شود.  
همین به جوش‌هایی منجر می‌شود که سرش سیاه یا سفید است و در  
موارد جدی‌تر کیست تشکیل می‌دهد. برای مداوای آن بتزویل پراکسید  
داروی ضدباکتری و برای شستن و تمیز کردن منافذ مبتلا اسید  
سالیسیلیک تجویز می‌شود. برای خشی کردن قسمت‌های سرخ شده  
پیشنهاد می‌کنند برای زیر لایه از کرم‌های آرایشی سبز فام استفاده شود و  
بعد رویش کرم سبک و پودر صورت بزنند.  
هرگز کرم آرایشی را مستقیم روی جوش سر باز نمایید چون ممکن  
است عفونت کند!

آن فرد را می‌خواهم. چشمانش، دست‌هایش. دهانش... باید به او زل بزنم.

## موهای کلی، چشمانش، لب‌ها یش... این بوی خوش چیست؟

احتیاط: اشعه‌ی ماورای بدنفس خورشید، شنا در آب نمک‌دار و سیشور با درجه‌ی گرمای زیاد برای موهای زیبا خطری جدی است.

احتیاط: بیش از ۱۰۰۰۰۰ زن آمریکایی مبتلا به ویروس ایدز هستند.

احتیاط: از آموزشگاه‌های بدنام تربیت مانکن که وعده‌ی کار در مجلات مُد ظرف دوازده ماه را می‌دهند بر حذر باشید.

احتیاط: عطر، اسپری مو، ژلی که الكل داشته باشد می‌تواند موجب تخریب دائمی پارچه‌های ابریشمی و پلی‌استر شود. پیش از لباس پوشیدن اسپری بزنید یا پیش از اسپری زدن حوله‌ای روی شانه پهن کنید.

راز عقرب: پلوتو، ایزد زیر زمین، در اصل مرد نبود بلکه زن بود – دختر رئا مادر زمین. پلوتو چیزی جز الهه‌ای پر عضله نیست! عقیده دارند که با طلوع عصر جدید نیروهای قرن‌ها منکوب شده‌ی عقرب کشف خواهد شد و عقرب در سطح تازه‌ای ظهور خواهد کرد. ققنوس باززاده.

## ۲۲

با دانستن این که اکسیژن در این تاریکی نباید تمام شود دیگر نه جیغ  
می‌کشید و نه گریه می‌کرد بلکه با گلوی خراشیده به صدای بلند و واضح  
حرف می‌زد اینجا هستم اینجا هستم اینجا هستم.

عصبی نبود. از ترس فلچ نشده بود.

صدایش را می‌شنید.... جایی از بالای سر. سطح آب نزدیک بود.  
آنجا مرد با احتیاط در آب کم عمق حرکت می‌کرد، غوطه می‌خورد، شنا  
می‌کرد تا به نجات کلی بیاید آنجا که در تاریکی گیر افتاده بود پس باید  
هدایتش کند اینجا هستم اینجا هستم اینجا هستم.  
وقتی آب سیاه بالا می‌آمد تاریه‌ها یش را پر کند.

وقتی آب سیاه به طرزی نامحسوس دورش بالا می‌آمد به نظرش  
رسید که این ریزش و چکچک آب به صورت جوبارک‌ها مثل اشک  
صورت خودش صدها زالوی نرم است که کورمال و لیسان دهان خود را

روی تنش می‌چسبانند، نه این فقط آب بود، او در آب نشسته بود، با تشنج در آبی می‌لرزید که بوی فاضلاب، بنزین، نفت، ادرار خودش را در آن جا که خود را کشیف کرده بود می‌داد. ترکم نکن. اینجا هستم.

لحظه‌ای در جاده‌ی پر دست انداز پرتکان سرعت گرفته بودند و ماه تابان بالای سرشار بود و لحظه‌ی بعد تا پایی جان می‌جنگیدند و مرد خودش لگد تشنج آمیزی از ترس گریز به کلی زده بود اما نمی‌دانست چه می‌کند، این هراس کور بود، کلی می‌فهمید. می‌فهمید. ایمان داشت.

حالا یادش آمد او کیست: سناتور.

نوک انگشت‌های او را روی شانه‌ی خود، نفسش را که بوی آبجو و الكل می‌داد حس کرده بود.... دختر بدی نبود، رفتار خود را در همراهی با سناتور طوری توضیح خواهد داد که بی‌شیله پیله، قابل انتظار و عادی به نظر برسد، یا در حقیقت همین طور باشد.

با این حال، پس از این‌که به هم معرفی شده بودند، پس از این‌که به راحتی زیاد حرف زده و فهمیده بودند حرف‌های زیادی برای یکدیگر دارند، مثلاً کارل اسپیدر، مثلاً سیتیزنز اینکوآیری، نظر کلی درباره‌ی این مرد عوض شده بود.

... راست راستی خونگرم و باوقار. از ته دل به دیگران علاقه‌مند است. و بی‌تردید روشنفکر.

تمرین آینده با کلمات. کلمات تو. داستان تو.  
چون هیچ وقت نباید شک کنی که آینده‌ای هست.  
و چه بذله‌گو!

وادارش می‌کند بخندد، سرگرمش می‌کند.... مردی خسته در نیمه‌های چهل سالگی که نرم‌نرم خودش را در دلت جا می‌کند، با موهای تاب‌دار جوگندمی که وسط سرش خلوت شده، زانوی چپش در بازی اسکواش زانویه این جور در رفته، مرده‌شور برده، توی زمین برای ری آنیک هم بازی راحتی است، آنیک وحشی با دومین سر و مردافکنش، بله مرا بخندان سرگرمم کن خیلی دلم می‌خواهد شادی کنم به این ترتیب کلی کلیه‌رالهام گرفت که داستانش را بگوید (که مدت‌ها پیش به بافی گفته اما بافی نازنین وانمود کرده بوده برای اولین بار می‌شنود) داستان دعوای خانوادگی تپه‌های گواندا را، نه چیزی بیش از دعوای خانوادگی بود جنگ تمام عیار بود، صاحبان املاک شهر ناچار بودند موضع خود را روشن کنند و روده درازی مجاز نبود: یا باید «سنت» تپه‌های گواندا را دریاره‌ی جاده خاکی ترجیح می‌دادند (که در کمال تعجب بسیار پرهزینه بود – دست‌کم سالی ۴۰۰۰۰ دلار به طور متوسط برای هر جاده بالاتر از هزینه‌ی نگهداری جاده‌های آسفالت) یا طرفدار «مدرنیزه کردن» می‌شدند و از هر دو سو و به خصوص از جانب سنت‌گرایان احساسات تندي برانگیخته شده بود.... مثل آرتی کلیه‌ر از اسکاچ پایین وی که عقیده داشت اگر این جاده آسفالت شود قیمت ملکش پایین می‌آید و با یکی از دوستان قدیمیش که در تالار شهرداری با او مخالفت کرده بود سخت دعوا کرد به‌طوری که مادرِ کلی می‌ترسید مبادا او سکته کند. دوستی‌های زیادی به هم خورد، همسایه‌ها با هم قهر کردند، هم‌دیگر را تهدید کردند که کار را به دادگاه می‌کشانند، دست‌کم در یک مورد ظنین شدند که به سگی زهر داده باشند.... کلی خندان پرسید، همه‌ی این‌ها برای چی، همه‌ی برای چی: جاده‌های کثافت!

سناتور خنديد اما خوب، بله، تصور می کرد می فهمد، باید قلب آدمها را بشناسی و چيزهای پيش پا افتادهای را که برای قلب انسان گرامی است، به قول توomas مان چيزی نیست که سیاسی نباشد هر چند که به چشم ناظر بی طرف بی اهمیت خودخواهانه و جاهلانه به نظر برسد، شاید کلی برای فهم این نکته خیلی جوان بود.

«جوان؟ من اصلاً جوان نیستم. اصلاً احساس جوانی نمی کنم.»  
این جمله‌ها ناگهانی و خشن ادا شد و خنده‌ی کلی نسبتاً خشن بود،  
بنابراین دیگران نگاهش کردند؛ او نگاهش کرد.

تصمیم گرفته بود به سناتور نگوید سناتور من رساله‌ام را در مورد شما نوشته‌ام مگر این‌که این جمله خیلی سرسری و سرگرم‌کننده باشد.

## ۳۳

فرمان را اهرم کرد و خود را بالا کشید.  
از تقلامی لرزید و مثل کودکی بیمار و ترسان می نالید.  
مثل کودکی التماس می کرد کمکم کن. فراموشم نکن. اینجا هستم.  
چند دقیقه گذشته بود که اتومبیل از جاده منحرف شده بود، پانزده  
دقیقه بود؟ – چهل دقیقه؟ – اصلاً نمی دانست چون مدتی از آن را کاملاً به  
هوش نبود و ناگهان به هوش آمد و وحشت کرد چون چیزی مثل مار دور  
صورتش و گردنش می پیچید و موهاش را خیس می کرد، نه مار نبود و  
چیز جانداری هم نبود بلکه چنبره‌ی ریزان آب سیاه بود و اتومبیل که  
آشکارا در حالت یک بر تعادل ناپایداری داشت با فشار جریان آب تغییر  
وضع داد و یک سره واژگون شد.  
حالا اینجا گیر افتاده بود و نمی دانست اینجا کجاست، نمی دانست  
مرد چه قدر دور شده، واژگون در سیاهی محض محض به خود می پیچید و  
نفس می کشید و می کوشید کورمال کورمال – چی بود؟ – فرمان – را

بگیرد و خود را برهاند، انگشت‌های خشکش فرمان شکسته را چسبید تا مثل مرد از آن به جای اهرم استفاده کند و خود را برهاند.

فرمان دست‌کم جایش را مشخص کرد. نمی‌توانست ببیند اما می‌توانست حساب کند: در راتنده چه قدر فاصله داشت که برایش باز شود، یقین داشت که باز می‌شود، باید می‌شد، به روی او هم باز می‌شد همان‌طور که به روی مرد باز شده بود، نمی‌خواست فکر کند که در شاید به علت تصادف با نرده‌ی حفاظ بازمانده و در نتیجه با فشار جریان آب بسته شده، جریان تندر آب کف‌آلود را نمی‌توانست ببیند ولی احساس می‌کرد، می‌شنید، می‌بویید، با تمام منافذ تنفس حس می‌کرد: دشمنش بود این، شکارکننده‌اش بود این: مرگش.

نمی‌خواست فکر کند. اعتنا کند.

خوش‌بین نیستی، مرده‌ای.

داشت به مادرش می‌گفت که دختر خوبی است اما مادرش انگار نمی‌شنید، تندر و تندر حرف می‌زد، انگار دستپاچه بود، چشمان خاکستری جدی‌اش که کلی همیشه آن را دلربا می‌دید به جایی پشت شانه‌اش دوخته شده بود: «این جور عشق فقط یک...» - کلی نمی‌شنید بلکه فکر می‌کرد باید غلیان خون باشد - «دوام ندارد، نمی‌تواند دوام داشته باشد. عزیزم، حتی یادم نمی‌آید کی من و پدرت... آخرین بار... آن جور... آن...» حال سخت آشفته اما بی‌پروا جان گرفت چون این حرف‌ها زمانی برای کلی پیش آمده بود، ناگهان یادش آمد، وقتی شانزده سالش بود، در آن زمان که در آموزشگاه برانکسویل کلاس سوم بود، از دل و جان عاشق پسری شده بود. کلی اولین بار بود که کسی را می‌خواست و وقتی پسره از او دوری

کرد و کلی دلش می خواست بمیرد، از خواب و خور افتاد و یقین داشت تاب نخواهد آورد، مثل یکی از دوستانش در مدرسه که در واقع دست به یک خودکشی جدی زده بود و یک بسته قرص خواب را با یک لیوان ویسکی بلعیده بود و او را با آمبولانس به اورژانس بیمارستان عمومی برانکسویل برده و معده اش را شست و شو داده و حیات شکننده اش را نجات داده بودند و کلیه را دلش نمی خواست راست راستی بمیرد، گریه کنان در آغوش مادر قسم خورده بود که نمی خواهد بمیرد. راست راستی دختر خوبی بود، راست راستی دختر بدی نبود، دلش نمی خواست مثل دخترهای دیگر باشد و مادر دلداریش می داد، مادر برای دلداریش آن جا بود، حتی حالا که ظاهراً صدایش را نمی شنید (شاید به خاطر هجوم آب، شاید به خاطر سد شیشه‌ی جلو) بله مادر آن جا بود که دلداریش دهد.

وقتی آب سیاه به دهانش می پاشید.

جز این که با استفاده از نیرویی ناگهانی که نمی دانست پس از ضربه‌ی گیج‌کننده‌ی اولی هنوز دارد توانست خود را قدری از آن چه زانویش را گیر انداخته بود خلاص کند و حالا پایش آن جا بود، پای راستش کاملاً بی‌حس، انگار که برایش نامرئی بود انگار که وجود نداشت و شاید هم قطع شده بود.... با خود استدلال کرد اما اگر این طور بود از خونریزی دم مرگ می رفت، چون وقت زیادی گذشته بود.

با این حال نمی توانست پنجه‌های آن پا را تکان بدهد یا احساس کند و حتی تصور جسمانی از پنجه‌ها و پاهای در ذهنش چنان با هم قاطی شد که

دیگر به آن‌ها فکر نکرد: زن خوش‌بینی بود.

دوستانش با علاقه سر به سرش می‌گذاشتند کلی خیال می‌کند در برابر راه و رسم جهان خیلی عاقل و بدین است، آه ولی ما بهتر از او می‌دانیم! آن‌ها نمی‌توانستند در برابر شکست دوکاکیس و وفاداری سرخтанه‌ی کلی به کارل اسپیدر، که با او مثل یک ماشین‌نویس رفتار می‌کرد دستش نیندازند، یک بار در جشنی شنید که جین فراایبرگ به مردی می‌گوید آره این کلی کلیهر است بگذار معرفی‌ات کنم چنان نازنین است که وقتی به‌اش بررسی... و او به سرعت رو برگرداند و نخواست باقی حرف‌های جین را بشنود.

وقتی می‌توانست حرف‌های دیگران را بشنود این‌طور با پررویی از او حرف می‌زدند. وقتی زنده بود. دوستانش از او این‌طور حرف می‌زدند.  
چه‌طور جرئت می‌کردند؟  
کلی؟ - خوشگل.

صدایی ناهنجار بغل گوشش بود. اما صورتی ندید.  
نام مرد دقیقاً یادش نمی‌آمد فقط می‌دانست که تلاش می‌کند به او برسد، در جریان تن متلاطم آب شنا می‌کند موهاش دور صورت رنگ پریده‌ی نگرانش افشار بود، دستش را به طرف دستگیره‌ی در دراز کرد، انگشت‌هایش کورمال کورمال دستگیره‌ی در را می‌جُست که او را رها می‌کرد اگر او ایمان داشت اگر تسلیم ترس و هراس و مرگ نمی‌شد.  
این‌جا. این‌جا هستم.

طوری شد که وارونه روی چیزی افتاده بود که فهمید سقف درهم شکسته‌ی اتومبیل است، سقف بیرونی اتومبیل حالا جنبان و لرزان روی

کف نادیدنی نهر قرار گرفته بود و بالای سرش صندلی تشكچه دار که معلوم نبود چه طور هنوز به آن بسته است گیرش انداخته بود، تسمه‌ای روی شانه‌اش بود و دور گردنش، قطع نخاع و آسیب‌دیدگی وقتی زندانی می‌افتد چنان که زندانی آهسته خفه می‌شود اما پای راستش بود که در فلز درهم کوفته گیر افتاده بود: پایش فلنج و کرخت شده بود و جای خالی‌اش حس می‌شد انگار که سنگ بود: قطع شده بود؟ یا هنوز سرجایش بود؟

اما نه، نباید فکرش را بکند. آدم خوش‌بینی بود.

بعد فهمید که معلوم نیست کی قی کرده است، فوراً استدلال کرد که چنین پاک‌شدگی برای معده‌اش مفید است چنان که سم کمتری در آن خواهد بود که با تلمبه بیرون بکشند، این آب از آن آب‌ها تبود که می‌شناخت، ماده‌ای شفاف، کمی آبی، صاف و خوشمزه نه آن جور آب نبود بلکه لجنابی فاسد، غلیظ و لزج بود که طعم فاضلاب، بتزین و نفت را می‌داد.

این جا؟ کمکم کن....

با نیروی محض لرزنده‌ای به فرمان چنگ زده بود و خود را بالای سطح آب نشت‌کننده نگه می‌داشت، چون کودکی می‌نالید و با تقلای فهمید اگر سرم را بالا و دهانم را تمیز نگه دارم می‌تواند حباب‌های هوای بالای سرش را که نور مهتاب به آن‌ها می‌تایید بیلعد.

قرص تابان ماه! تا آن را می‌دید، دلیل محکمی بود براین که زنده است.

آن جا می‌رسیم کلی. به موقع می‌رسیم آن جا.

می‌دانست، می‌فهمید، به کلی اطمینان داشتند. او هم به کلی اطمینان داشت.

آمبولانسی خواهد آمد. آژیر. نور قرمزش وحشیانه می‌چرخد و کجتاب به مرداب می‌تابد.

نام دختر لیزا بود، دختری با خواهر دوکلو، که با خوردن سی و هشت قرص خواب اقدام به خودکشی کرده بود. آمده و او را برد و معده‌اش را شست و شو داده و نجاتش داده بودند و همه‌ی دخترها پس از غیبتش از کلاس‌ها و تالار ناهارخوری خیلی آشکار با ترس درباره‌اش پچ‌پچ می‌کردند.

آن دختر، هر چند دوکلو، خواهر، کلی کلیه‌ر نبود. کلی کلیه‌ر پس از ج عهد کرد هرگز زندگی را از خود سلب نکند چون هر زندگی گران‌بها بود.

بنابراین پای نیرویش، اراده‌اش در میان بود. تمرکز جانش. تسليم نشدن. ضعف نشان ندادن. آب سیاه کم کم بالا می‌آمد و روی چانه‌اش، دهانش شلپ شلپ می‌کرد، اما اگر بتوانم سر خود را بالا نگه دارم موضوع سر این است که بدانم چه کنم و همان را بکنم.

چرا در گفتن این‌که گم شده‌اند تردید کرده بود، چرا نگفته بود دور بزند و راه برگشت را در پیش بگیرد، آه لطفاً! – ولی جرئت رنجاندنش را نداشت.

آب سیاه تقصیر او بود، می‌دانست. فقط نمی‌خواهی برنجانی شان. به خصوص مهربان‌ترین شان را.

او مهربان بود. حتی وقتی می‌دانست از نزدیک نگاه‌شان می‌کنند، او را

و بعضی از نکته‌ها و بذله‌هایش را به خاطر می‌سپارند.  
طرزی که در گرم‌گرم بازی تنیس آروارهی خودش را سفت چنگ زدو  
دندان‌هایش را نشان داد.

آدم از صدای کلمات خودش در گوشش... از «نامدار بودن» بیزار می‌شود.  
و برخلاف انتظار چه قدر با او مهربان بود. کلی کلیه‌ر آنجا در ساحل  
چنان با طراوت و سرافراز بود، عینک آفتابی طبی خود را که شیشه‌هایش  
اشعه‌ی ماورای بتنفس را رد می‌کرد به طرز چشمگیری به چشم می‌زد و  
می‌دانست که جذاب به نظر می‌رسد، دختر خوشگلی نبود اما گاهی  
می‌دانی که دور توسط و تو این را می‌دانی، هیچ سعادتی با این سعادت  
برابری نمی‌کند.

تو یک دختر آمریکایی هستی: خودت که می‌دانی.  
بله قدری از چاقی قبلی برگشته بود. نه دیگر موها یش مثل چندی  
پیش چنگ چنگ نمی‌ریخت، دلتانگش نمی‌کرد، باز برق می‌زد و  
می‌درخشید، خیال مادرش دیگر راحت می‌شد. آرزوی مرگ ج هوس  
کودکانه‌ای از روی تلخکامی بود اما البته که دیگر آن احساس را ندارم، تورا  
دوست می‌دانم.

با این حال تردید کرده بود نخواسته باشد کلمه‌ی گم شده را به صدای  
بلند بگوید، مگر مادرش به او هشدار نداده بود که هیچ مردی تحمل  
نمی‌کنند زنی دستش بیندازد حالا هر قدر هم که حقیقت را بگوید یا هر  
قدر مرد دوستش داشته باشد فرقی نمی‌کند.

بعد ناگهان اوضاع رویه راه شد: حباب‌های هوا ثابت شد.

حباب‌ها به طرز عجیبی شکل گرفت، به نظرش درخشنان می‌رسید، به چشم‌های نایینایش، حالا کنار صندلی‌هایی که از سقف آویخته بود غلغل می‌کرد اما آب دیگر نشت نمی‌کرد از این بابت مطمئن بود، او آن‌ها را به لب‌های مکنده‌اش نزدیک می‌کرد مثل لب‌های مکنده‌ی کودکی تا برای نجاتش کمک برسد.

## ۲۴

تقریباً آمرانه و سرزنش بار می‌گفت: «... جنگ خلیج فارس برای نسل شما عقیده‌ی مصیبت‌باری دریاره‌ی جنگ و دیپلماسی فراهم آورده: این توهّم که جنگ نسبتاً آسان است و دیپلماسی یعنی جنگ، مصلحت‌آمیزترین انتخاب.»

و هر چند تملقش را گفته بود، چه طور می‌توانست نادیده بگیرد که مرد مشهوری این قدر صادقانه از او تملق گفته و کم‌تر توجهی به دیگران کرده است و فوراً گفت: «چنین چیزی به عنوان "نسل من" وجود ندارد، سناتور. نژاد، طبقه، تحصیلات، سیاست – حتی تشخّص جنسی – ما را به چند دسته تقسیم کرده. تنها چیزی که ما را به هم متصل می‌کند 'جدایی'، ماست.»

سناتور در این نکته خوب تعمق کرد.  
بعد غرق فکر سر جنband. و لبخند زد.  
«خب، پس! حرفم را اصلاح کردی، هان؟»

به او لبخند زد. صادقانه خیره شد. اسم دختره چی بود؟ – برای همه روشن بود که واقعاً سناتور تحت تأثیر دوست جذاب زیان‌آور دختری قرار گرفته که ری‌آنیک در حال حاضر با اوست.

و این کرانه‌های شمالی جزیره‌ی گریلینگ چه بکر و زیبا بود – بوی هوای لبشور، اقیانوس بیکرانِ تابناک پر طراوت، موج‌های دندانه‌دار شتاب‌کارِ کاکل سفید. این جهان چنان زیبا بود که دلت می‌خواست در آن دندان فروکنی، خود را با سر به درونش پرتاپ کنی، آه یا مسیح.

## ۲۵

کلی، کلی! - می‌شنید که نامش را از بالا صدا می‌زنند، کلی! حالا نامش بلند و گوشخراش از همه‌سو در آب سیاه موج برمی‌داشت.  
این‌جا، این‌جا هستم. این‌جا.

وقتی آب به دهانش می‌پاشید و کف می‌کرد، آب بدطعم آب نه، نه شبیه هیچ آبی که می‌شناخت. اما سرش را تا می‌توانست بیرون از آب نگه می‌داشت و گردنش از تقلا می‌لرزید. صورتش، دهانش، در پاکت هوایی رو به کاهش در فضایی که نامی برایش نداشت جز این‌که به‌طور مبهم نشان دهد که بالای صندلی بغل دست راننده در اتومبیل واژگون است - زیر داشبورد؟ - فشرده می‌شد، فضایی که وقتی نشسته بود زانوهاش در آن‌جا قرار داشت. زانوهاش، پاهاش.

اما دیگر نمی‌توانست فکر کند فضا چیست. نه کلماتی در دسترس داشت و نه منطقی که به وسیله‌ی آن پیوندشان دهد.  
برای هوا هم کلمه‌ای نداشت فقط می‌دانست، حس می‌کرد، که

لب‌های مکنده‌ی جمع شده‌اش نباید از دستش بدهد.

وقتی قطعه‌ی روشن به نور مهتاب کش و قوس می‌کرد و کش و قوس می‌کرد، نامی برای آن چه نور بود در دست نداشت، حتی برای زندگی هم نداشت.

وقتی آب سیاه ریه‌هایش را انباشت واو مرد.

نه: داشت بازی تنیس مردها را تماشا می‌کرد.

او، فلیشیا چن و استیسی مایلز در میان رُزهای وحشی خاردار بالای زمین بازی شکیل سنت جان، کلی با انگشت گلبرگ‌های رُز را لمس می‌کرد، به خارها دست می‌زد و ناخن‌ها را در شاتوت گوشتاتو فرو می‌برد، رفتاری عصبی، یکی از عادت‌های بدش که دست کشیدن از آن سخت بود چون کمتر آگاهانه بود، بازی پرتحرک را تماشا می‌کرد، او را تماشا می‌کرد. استیسی خندان گفت: «فرق اصلی عضلات‌شان است، منظورم آن فرقی است که می‌شود به وضوح دید. پاهاشان را ببین.»

سناتور بلندقدترین مرد زمین بازی بود چون لوسيوس از آم. آی. تی.<sup>۱</sup> با حیله‌گری تمام دولابازی می‌کرد تا کوتاهی قدش را پنهان کند، زن‌های جوان تحسین می‌کردند، کف می‌زدند، عکس می‌گرفتند، پس می‌کشیدند و بر می‌گشتند و از این نکته شیفته می‌شدند که چه طور مردی خویشتن حقیقی خویش را در زمین تنیس در رقابت با مردھای دیگر بر ملا می‌کند، یا این طور به نظر می‌رسید، دوبل‌های جدی آزمایش واقعی است،

خطرکردنی بزرگ. سناتور و دوست حقوقدانش ری‌آنیک جسورانه و شوخ طبعانه با هم در یک طرف قرار گرفتند، حریف‌هاشان به قدری جوان بودند که جای پسرشان بودند، مرد که پیر شود اول پاها و اما رود اما بازیکن زیرک می‌داند باید نیرویش را ذخیره کند و حریفان را به صرف نیرو و ادارد، سناتور به راحتی در زمین بازی جولان می‌داد، رفتار کسی را داشت که از کودکی تنیس بازی کرده، سال‌ها آموخته ضربه‌های زیرکانه‌ای با توب به ته زمین حریفان بزند، ضربه‌های حیرت‌انگیزی که کم‌تر به تور گیر می‌کرد، سروها با دقت اتومبیل‌وار زده می‌شد و در جای دلخواه به زمین می‌خورد و بله، روی کلی و دیگر تماشاگران تأثیر گذاشت و همه با توجه به این‌که سناتور با چه نرم‌شی بعضی از توب‌های حریفان را که به نظر می‌رسید اوت باشد به جا می‌گرفت تحسینش می‌کردند.

روحیه‌ی خوب ورزشکاری. در بعضی موارد باوقار بردن همان‌قدر دشوار است که با وقار باختن.

اما هم‌چنان که بازی ادامه یافت رفته رفته موازنی قدرت به هم خورد، لوسیوس با اولین سروهای عجیب‌ش و عاشق استیسی با حمله‌های سماجت‌آمیزش به تور و بک‌هندهای پیش‌بینی ناپذیرش سناتور و ری‌آنیک را خسته کردند، همین‌طور آفتاب و وزش باد و زمین بازی سنت‌جان که مرمت لازم داشت، کلی که نمی‌خواست شاهد شکست توأم با لبخند سناتور باشد پیش از دور آخر مؤدبانه پس کشید، سناتور با حریفان جوان دست داد و شوخی کرد، کلی در چنین موقعی نمی‌خواست بشنود مردها به هم چه می‌گویند تا چیز دیگری به زبان نیاورد.

نه: در ساحل قدم می‌زد و موهايش در باد به صورتش می‌ریخت، در ساحل قدم می‌زد و مرد خوش قیافه‌ی بلندبالای چارشانه کنارش بود، مرد گنده‌ی خرس‌وار با موهای فرخورده‌ی جوگندمی، چهره مشهور و با این حال راحت، چهره‌ای مثل آفتابگردان، چهره‌ای مهربان، چهره‌ی عمومی – چشم‌های آبی چنان آبی و چنان بامحبت و چنان ژرفابی مثل شیشه‌ی تازه شسته.

چه مهربان، چه علاقه‌مند به کلی کلیه‌ر. چه شیرین زیان.  
از کارش با کارل اسپیدر پرس‌وجو کرد، از خانواده‌اش، از زندگی اش؛  
با تأکید سر جنباند و گفت آره مقاله‌اش را درباره‌ی مجازات اعدام در  
سیتیزنز اینکوآیری خوانده است – یقین داشت که خوانده است.  
هم‌چنین با کنجکاوی، هر چند بالحنی سرسری و لبخندی موج‌دار و  
عمواه پرسید در حال حاضر دوست پسری دارد؟  
و آیا کار در واشینگتن برایش جالب است؟  
و مایل است – یک وقتی – فکرهايش را بکند و در دفترش کار کند؟  
کلی کلیه‌ر که از خوشی سرخ شده بود، اما خونسرد مثل هر دختری  
که پدرش حقوقدان است زمزمه کرد: «فرق می‌کند، سناتور.»  
البته.

سناتور چه قدر حیله‌گرانه در مجمع دموکراتیک ۱۹۸۸ پیشنهاد مایکل دوکاکیس زا برای معاونت ریاست جمهوری رد کرده بود. دومین مقام مهم را برای بنستن گذاشت، با کوئیل مسخره جور شد و به این ترتیب یا نامزدی برای ریاست جمهوری نصیبیش می‌شد یا هیچ. با این حال حیله‌گرانه‌تر این بود که در آن زمان نامزدی خودش را چندان فعالانه دنبال

نکرد چون برخلاف دوکاکیس فهمیده بود که تمام سعی و تلاش دموکرات‌ها آن سال محاکوم به شکست است.

همان طور که یکلی کلیه رفته‌های بود. آن سال‌های حکومت ریگان، تحقیر ملال آور معنوی، ریاکاری، بی‌رحمی، زیرلبخندی خوش‌ظاهر پنهان شده بود.... به یقین مردم آمریکا متوجه می‌شدند.

با این حال یکلی کور شده بود، آن هم با چه حماقتی. در این چهارم جولای سال‌ها بعد که با یک سناتور ایالت متحده از کنار پرچمک‌های آمریکایی می‌گذشت که بچه‌های همسایه‌ی بافی در شن فروکرده بودند به همه‌ی این‌ها نمی‌خندید و از واماندگی و دل‌شکستگی خود حکایت بازم‌های علیه حماقت خود می‌ساخت.

اما سناتور نخندید. با شور و حرارت گفت: «یا مسیح. می‌دانم. وقتی استیونسن به آیزنهاور باخت، دلم می‌خواست بمیرم – چه قدر از آن مرد خوشم می‌آمد.»

یکلی کلیه را از شنیدن چنین اعتراضی یکه خورد. مردی از مرد دیگر خوشش بیاید؟

حتی در چارچوب سیاسی؟

سناتور از آدلای استیونسن حرف زد و یکلی به دقت گوش داد. شناختی نادریق، هر چند احترام‌آمیز، از استیونسن داشت، چون آن دوره را در تاریخ آمریکا خوانده بود، دوره‌ی آیزنهاور، به قول استادش پدیده‌ی آیزنهاور، اما یکلی دلش نمی‌خواست محکش بزنند. نمی‌خواست به تحقیر پدرش نسبت به این مرد اشاره کند و حتی یادش نمی‌آمد که دوبار در انتخابات شرکت کرده بود یا یک بار. در اوایل دهه‌ی ۱۹۵۰؟

با احتیاط پرسید: «شما برایش کار می‌کردید، سناتور؟»  
«بار دوم بله. در ۱۹۵۴. دانشجوی سال دوم هاروارد بودم. بار اول - که  
چیزی نمانده بود برنده شود - من پسریچه بودم.»  
«همیشه سیاسی بودید؟»

با لبخند شادمانه‌ای دندان‌های گنده‌اش را نشان داد، چون روشن بود  
که سؤال خودش همین است.

«ملت آفریده‌ی طبیعت است و مرد حیوانی است سیاسی - طبعاً.»  
نقل قول می‌کرد - از ارسطو بود؟  
کلی کلیهر که بیشتر عصر آن روز آبجوبی بیش از حد معمول نوشیده  
بود نیز خنده‌ی شادی سر داد. انگار باید این قضیه را جشن می‌گرفتند. اثر  
باد بود که موهایش را افشار می‌کرد، اثر زیبایی جزیره بود. جزیره‌ی  
گریلینگ. مین. رپ رپ امواج چون ماده‌ی مخدری بود، کرانه‌ی بلند،  
ریگزارهایی که چند فرسخ گسترشده و سرشار از رُز و حشی بود و  
تل‌ماسه‌های بزرگ روان که باد تراش‌شان می‌داد و چین و شکن‌های  
غیری بر آنها می‌انداخت انگار که شنکش غول‌آسایی با دقتش بی‌نهایت  
شانه‌شان کرده باشد. چه قدر بخت یار کلی کلیهر بود که او را به اینجا  
کشانده بود!

رسمش نبود که این‌طور گستاخ، این‌طور عشوه‌گر باشد. اما با شیطنت  
از سناتور پرسید: «مرد - نه زن؟ زن؟ هم حیوان سیاسی نیست؟»  
«بعضی زن‌ها. گاهی. ما که می‌دانیم. اما زن‌ها بیشتر وقت‌ها سیاست  
را ملال آور می‌دانند. بازی قدرتِ «خویشتن» مردانه. مثل جنگ. نه؟  
یک‌نوختنی ملال آور زیر همه‌ی آن آشوب‌ها؟»

اما کلی را نمی‌شد به راه آورد. انگار که این میزگرد بود و کلی کلیه را یکی از ستاره‌هایش، اخم‌کنان گفت: «زن‌ها نمی‌توانند سیاست را 'ملال آور' بدانند! نه در این مقطع تاریخ. دیوان عالی، سقط جنین...» حالا آهسته‌تر راه می‌رفتند. از نفس افتاده و هیجان‌زده بودند.

پاشنه‌های ظریف پاهای کلی از گرمای شن برآق سفید می‌سوخت. با این حال باد موهای بازویش را راست می‌کرد: لابد ده - دوازده درجه سردتر از بوستن بود.

سناتور که متوجه شد موهای کلی از خنکی راست شده، نوک انگشت‌هایش را به ملایمت روی بازوی کلی کشید. کلی از تماس دستش بیش‌تر لرزید.

«سردت شده، عزیزم؟ چیزی که پوشیدی خیلی نازک است.»

«نه، نه، خوبیم.»

«دوست داری برگردیم؟»

«البته که نه.»

بازویش را لمس کرده بود. آن صمیمیت ناگهانی. خیلی نزدیکش ایستاده بود و از بالا نگاهش می‌کرد.

سناتور سنجیده و آرام، انگار با احترامی غلوامیز خم شد و کلی پلک زنان واقعاً یکه خورد و تعجب کرد، بله به هیجان هم آمد، چون چه سریع اتفاق افتاده بود، سرآخر چه سریع، با این حال پس از لحظه‌ی اول کلی محکم سر جایش ماند، پاشنه‌ها را در شن سفت فروبرد، به طرف مرد خم شد که بوسه‌اش را بگیرد انگار که حقش بود، گام بعدی طبیعی و ناگزیر و دلخواسته‌ی گفت‌وگویی شان. و نیز گستاخ و نیز مبهوت با

دندانش راه پیشروی زبانش را بست.

چه دلپستند. چه دلپستند، واقعاً. نمی‌شود انکار کرد – چه دلپستند.

وقتی آب سیاه ریه‌هایش را انباشت و او مرد.

## ۳۶

جز این‌که: در میان نورهای خیره‌کننده ناگهان او را روی برانکارد چرخداری می‌بردند، خوابانده به پشت و بسته به تسمه‌ها در میان نورها و چشمان غریبه‌ها و آن بوی تندریستان آب سیاه را از ریه‌هایش با تلمبه در می‌آوردند، آن گنداب مسموم را از معده‌اش از رگ‌هایش، در می‌آوردند، موضوع سر چند دقیقه بود! چند ثانیه! یک دسته‌شان، خدمه‌ی یک اتاق اورژانس، ییگانه با دختر رو به مرگ اما چنان دلبسته به نجاتش که خیال می‌کردی یکی از خودشان است که به او تنفس مصنوعی می‌دهند و چه با عجله! چه بی‌تردید! می‌کوشید برای شان توضیح دهد که به هوش است، هوشیار بود، لطفاً اذیتم نکنید، چه ترسناک بود آن گیره‌هایی که او را سخت روی میز نگه می‌داشتند و دست‌های دستکش‌پوش کسی که نمی‌دید سرش را محکم گرفته بود و لوله را به زور از گلویش پایین داده بودند، لوله‌ی زشت کلفت که خیلی دراز بود، خیلی دراز، باورتان نمی‌شد چه قدر دراز و چه دردی دهانش را، گلویش را،

خراش می‌داد و چنان خفقان آور بود که دلش می‌خواست قی کند و نمی‌توانست قی کند، دلش می‌خواست جیغ بزند و نمی‌توانست جیغ بزند و در گیرودار تشنجه قلبش از جا کنده شد و از حرکت ایستاد و او مرد، داشت می‌مرد ولی آن‌ها هم آمادگی داشتند، البته که آمادگی داشتند، آن‌ها که از این مبارزه جان گرفته بودند آمادگی داشتند و حتی یک پیش قلب خطاکارش را نادیده نمی‌گرفتند با شوک الکتریکی نیرومند آن را برانگیختند. آها! آره! خوب! باز! آره! و دختر رو به مرگ جان گرفت، جنازه‌ی زن جوان باز جان گرفت، ظرف پنج ثانیه قلب باز تلمبه کردنش را از سر گرفت و اکسیژن باز به مفرش رسید و پوست مرمریش باز رنگ گرفت، رنگ زندگی: از گوشه‌ی چشم‌ها اشک سرازیر شد: و این زندگی از مرگ باز آمد: زندگی او.

نگذار لیزا بمیرد، خدای مهریان نگذار بمیرد، نگذار نگذار در اتاق بیرونی منتظر بود، او و عده‌ای دیگر، خدا یا خواهش می‌کنم در آن جو عصبی متقابل آرامشان سه چهارتایی، دخترهای تالار خوابگاه و دخترهای هم اتاقش که فقط چند سال بزرگ‌تر بودند، کلی کلیه‌ر کسی بود که دیده بود لیزا گاردینر در دستشویی افتاده، کلی کلیه‌ر کسی بود که جیغ‌کشان به سوی اتاق‌های خوابگاه دویده بود، حالا در اتاق انتظار آنسوی اتاق اورژانس بیمارستان برانکسویل بیدار بودند و از دیدن این‌که یکی از آن‌ها را بی‌هوش و با چشم‌های باز دهان باز و انگار که غش کرده باشد پیچ و تاب‌خوران و آب از لب و لوجه روان روی برانکارد می‌برند چه یکه‌ای خورده بود و چه ضربه‌ی روحی به آن‌ها وارد شده بود و کلی کلیه‌ر

خیره خیره، انگشت در دهان، فکر کرده بود چرا زندگی لیزا نیست فقط...  
زندگی است می دید مثل آبی که از دستشویی پایین برود از او می کاهد و  
شاید هم اکنون مرده باشد و آیا می توانند زندگی را به او برگردانند؟  
توانستند و کردند.

چند سال بعد فهمیدند و بعضی شان رنجیدند که لیزا گاردنر و خواهر  
دو قلویش لورا (که هرگز ندیده بودند – لورا در آموزشگاه کنکور و در  
مساچوستس به مدرسه می رفت) سعی کردند در یک پیمان خودکشی با  
خوردن قرص خواب خود را بکشند، سه سال پیش از این که در خانه به  
سر برند و وقتی در کلاس هشتم دوره‌ی متوسطه‌ی دیرستان سیندر در  
نیویورک بودند.

چرا بعضی دخترها از این نکته رنجیدند؟ – چون نزدیک بودن لیزا به  
مرگ خیلی اذیت‌شان کرده بود، خیلی هیجان‌زده‌شان کرده بود،  
حرف‌شان فقط شده بود لیزا و تیم اورژانس که دوان دوان از پله‌ها بالا  
آمده و به دستشویی رفته و لیزا را بردۀ بودند و این که در واقع اگر دقیق  
بگوییم لیزا مرده بود، قلبش از کار ایستاده بود و چه عجیب! چه ترسناک!  
چه خیره‌کننده! و آدم راحت از آن می‌رنجد، آن همه هیاهو درباره‌ی لیزا  
گاردنر که همیشه همه‌ی چشم‌ها به او بود و آن همه جنجال بر سر مرگ و  
مردن در آخر دوره چه طاقت‌فرسا!

وقتی لیزا برای بازدید برگشت، کلی کلیه‌ر نشان داد که مایل است با او  
دوست شود، بله و با او از صمیم دل حرف زد، دو دختر که چندان به هم  
نzedیک نبودند و پیش‌تر به هم راز دل نمی‌گفتند حالا در اتاق نشیمن با هم

گرم گفت و گو شدند و لیزا گاردینر چه می‌گفت، چرا کلی کلیه را آن را این قدر جذاب یافت، لیزا با آن پیشانی نسبتاً کوتاه، که پرهای بینی اش خیلی گشاد بود انگار که مدام از تحقیر توأم با افاده فین فین می‌کرد و کلی کلیه را با آن صورت خوشگل نوک تیز و دهان بی‌لبخندش – لیزا با لحنی یک نواخت، تو دماغی، دل‌مشغول و ترساننده می‌گفت: «اگر نیمه‌ای از یک جفت دوقلو باشی، مردم فرق زیادی با هم ندارند و قصد و غرض خاصی هم در کارشان نیست می‌دانی.»

نه من نمی‌کنم، چیزی را که تورد می‌کنم را نمی‌کنم، من خواهرت نیستم،  
من دوقلویت نیستم، من تو نیستم.

## ۳۷

آژیر آمبولانس را می‌شنید. می‌دید که آمبولانس در جاده‌ی شنی پر دست انداز بی‌نام سرعت می‌گیرد و چراغ قرمز روی سقفش مثل فرفه می‌چرخد.

دندان‌گیر به دهانش گذاشته و شیلنگ را توی حلقش کرده بودند. چه شیلنگ سیاه ماروار کلفتی! خیلی دراز! باورت نمی‌شد چه قدر دراز! لیزا نخودی خندید.

دست‌ها را به دو سو دراز کرد، دراز... آن نگاه درخسان جنون در چشم‌مانش و داشت لب‌های خود را می‌لیسید.

وحشی! بافی سنت‌جان سال‌ها بعد گفته بود. واقعاً حال آدم به هم می‌خورد.

بافی نیشگونش گرفته بود، نیشگونی برای سر به سر گذاشتن، مرده‌شور برده درد داشت. کلی که داشت به عجله خرت و پرت‌هایش را تو چمدان می‌ریخت، لب و رچید و گفت، آره ولی چرا حالا می‌روی،

نمی‌شود کمی دیرتر بروی؟ - و کلی کلیه ر پچ پچ کرد، آه بافی... متأسفم - آن سرخی آفتاب سوختگی روی گلویش و صورتش بود و می‌دانست بافی پشت سر ش چه می‌گوید، پشت سر سناتور نه پشت سر او، محض رضای خدا خیال می‌کردم کلی کلیه ر دوست من است! - اما کلی دستپاچه‌تر از آن بود که چیزی را که هر دو می‌دانستند به زیان بیاورد.  
اگر کاری را که از من خواسته نکنم دیگر کمی دیرتر در بین نخواهد بود.

وقتی نفسش جا آمد، آن موج نگرانی و گناه را نیز حس کرد - خودم ترغیب کردم، حالا نمی‌توانم ردت کنم.

کلی از نزدیک دید که سناتور خوش‌قیافه نیست و شاید دقیقاً مرد تندرستی هم نباشد: پوستش خیلی سرخ بود و خال خال نامنظمی داشت، روی بینی و گونه‌هایش مویرگ‌های کوچک در همی بود و چشم‌مانش، آن آبی چشمگیر پلک‌های پف کرده داشت و در حدقه‌های خیره‌ی درشت رگه‌های خون دویده بود. عرق کرده بود و تقریباً نفس نفس می‌زد انگار که دویده و از حال عادی خارج شده باشد.

«کلی. کلی خوشگل.»

و وقتی جوابی به فکر کلی نرسید، افزود: «با تو چه می‌کنم، کلی؟ - این وقت روز، دارم از دستت می‌دهم؟»

یکی از دستیاران سناتور در متل لنگرگاه بوت بی‌اتاقی برایش گرفته بود، کاری که در چهارم جولای آسان نبود، اما اتاق را گرفته و مشخصات

خود را داده بود، اتاق برای سناتور آماده بود و آیا کلی کلی کلیه شب را آن جا می‌ماند؟

در خانه‌ی بافی البته، کلی مهمان خانه بود و می‌خواست آخر هفته را تا یک شبیه آن جا بگذراند.

رفتار سناتور دل‌مشغول بود، نه ابدًا اجباری. فقط دل‌مشغول. انگار که فراموش کرده باشد یک بار پرسیده، باز پرسید دوست پسر دارد؟ نامزد؟ یا یکی از مردهای آن مهمانی؟ آن سیاه‌پوست جالب از ام. آی. تی شاید؟ پیراهن کشبا ف ورزشی لاجوردی سناتور ساعدهش را تنگ در برگرفته بود و زیر بغلش عرق کرده بود و پشت شلوار کریشه‌اش چروک برداشته بود. بوی آبجو، ادکلن پس از اصلاح و روراست عرق مردانه می‌داد. پره‌های بینی کلی نیمی از خوشی جنبید. لبخند زد.

حالاً گریان و خشمگین به پدر و مادرش توضیح می‌داد که دختر بدی نیست، راستی که نبود. مرد زن‌دار بود اما با زنش زندگی نمی‌کرد و زنش می‌خواست جدا شود، زنی که از من خواست بزنم به چاک، بالگد بیرونم انداخت، خوشبختانه بچه‌ها هر دو به سن بلوغ رسیده و می‌توانستند موقعیت را درک کنند، مردی مثل سناتور با عشق به زندگی عشق به مردم از زن و مرد و شوق دیدار آدم‌های تازه برای تبادل نظر و اشتها... شاید فقط اشتها بود.

... خدا یا در غیر این صورت چه طور بدانی که زنده‌ای؟  
به نظر می‌رسید آقای کلیه را می‌فهمد. بله بابا تو آن قدر دور وی که مخالفت نکنی.

خانم کلیهر آشفته و پریشان شد. کلی که آن نگاه را در صورت مادر دید از احساس گناه به خود پیچید اما همین او را بدوری به خشم آورد. مامان آن طور که منظور من است به من فکر نمی کند. مادرهای دوست های مؤتمم این موضوع را خوب درک می کنند.

کلی، فرقش این است که من دوست دارم.

آه به درک. به من مهلت بده.

من دوست دارم، نمی خواهم هرگز صدمه بیینی کلی این تنها چیزی است که می خواهم در برابر ش حفظت کنم، فکرم همین بود.... شاید باور نکنی ولی واقعاً فکرم همین بود.... تو بیمارستانی که به دنیا آمدی، وقتی تو را دادند دستم می دانستم که دختری و هرگز در تمام عمرم چه قبل و چه بعد از آن این قدر خوشحال نبودم، عهد کردم هرگز نگذارم دخترم آن طور که من صدمه دیده بودم صدمه بییند، خداوندا قسم می خورم که عمرم را به پایش بگذارم.

مامان گریه می کرد، کلی گریه می کرد، قی و تفکنان سر به این سو و آن سو می جن bianد، طعم نفت، بنزین، فاضلاب روی زیانش بود، دیگر نمی دانست کجاست، چرا ستون فراتاش این همه خمیده، چرا هر دو پایش به هم پیچیده، جای سروپایش عوض شده بود نه؟ - در تاریکی دیگر نمی دانست بالا کجاست، فشار آب سیاه حالا از هر طرف بود، کف می کرد، بالا می آمد، می خواست دهانش را وریه هایش را پر کند.

و اداده گفت باشد مامان به نظرم همین طور است. آره.

مرا از اینجا بیر خانه مامان. اینجا هستم.

معلوم نبود که آیا آقا و خانم کلیهر را به صحنه‌ی تصادف آورده‌اند و

حالا آن‌ها روی خاکریز ایستاده‌اند و بیرون کشیدن اتومبیل را از نهر تماشا می‌کنند؛ یا حالا در بیمارستان‌اند، بیرون اتاق اورژانس منتظرند. کلی در حیرت بود که صورت‌شان به آن‌چه یادش بود شباهت ندارد، بلکه خیلی جوان‌اند – خیلی جذاب. به سن و سال خودش؟ مامان چه خوشگل، صورتش چه بی‌چین و چروک و چشم‌هایش چه روشن – و آن موهای مات پف‌کرده، چه مسخره چه باشکوه!

بابا چه خوش‌قیافه، چه باریک‌اندام! – و موهایش، خدایا موهایش، پرپشت و فردار و مسی – قهوه‌ای مثل موهای خود کلی، انگار که سال‌ها آن را ندیده باشد.

بله در همه‌ی عمر دوست‌شان داشته حتی حالا در بزرگ‌سالی بی‌ثباتش بیش از گذشته اما چه طور باید این نکته را به زبان آورد – چه کلماتی باید برگزید؟ – و در کدام موقعیت باید گفت؟ آهای مامان بابا دوست‌تان دارم، می‌دانید که امیدوارم، لطفاً نگذارید بمیرم دوست‌تان دارم، باشد؟

جوراب سفید ساق کوتاه به پا روی فرش پرزدار مامان بزرگ می‌دوید و کفش‌های نو براق ورنی را دور انداخته بود، وقتی دست‌های سخت مردانه از پشت سر به سرعت فرود می‌آمد که سر دست بلندش کند جیغ می‌کشید و کرکر می‌کرد، همیشه مایه‌ی تعجبش می‌شد که دست‌های دیگران چه سخت و قوی است، دست‌های مردانه و بابا بزرگ فریاد می‌زد این کیه! این کیه! هوممم این پریزنبورک کیه این کیه! دخترک را که لگد پرت می‌کرد و جیغ می‌زد بالای سرش می‌برد چنان‌که دستش می‌لرزید و بعد صدای مامان و مامان‌بزرگ را می‌شنید که بابا بزرگ را ملامت می‌کنند که

فشارخون دارد، آخر چه می‌کنی ممکن است بچه را بیندازی.

بابا بزرگ به او چشمک می‌زد. خیلی دوستش داشت.

و حالا طعم سرما را می‌چشید و هراس ناگفتندی بالای سر ش پر پر  
می‌زد: اگر آب سیاه ریه‌هایش را می‌انباشت و او می‌مرد و این خبر به پدر  
و مادر و پدر بزرگ و مادر بزرگش می‌رسید، آن‌ها هم می‌مردند.  
خداآوندانه، آه نه، این کار شدنی نیست.

آن‌ها کلی را خیلی دوست داشتند، آن‌ها هم می‌مردند.

جز این‌که ناگهان یک چیز را تشخیص داد و کمی آرام گرفت. بابا بزرگ  
راس خودش مرده بود – پس او خبردار نخواهد شد.

شاید هم لازم نباشد به مامان بزرگ بگویند؟ – کلی لازم نمی‌دید،  
صادقانه لازم نمی‌دید.

مامان نظرم را می‌دانی؟ – باشد؟

بابا؟

باشد؟

## ۲۸

در همه جای جزیره‌ی گریلینگ رُز وحشی ساقه کوتاه می‌روید، رُزهای وحشی شکوفا با گلبرگ‌های صورتی - قفایی و ساقه‌های تیغ‌دار خطرناک، خارهای تیزی که کلی با حواس پرتی موقع تماشای تنیس مردها نوک انگشت‌های خود را برابر آن‌ها می‌کشید.... رُز ویرجینیا بود یا رُز ژاپنی.

رُز وحشی، همه‌جا. پرگل. کرانه‌ی قهوه‌ای خاکستری فام را می‌پوشاند. و میوه بوته‌زارها، مثل آلوهای کوچک قشنگ بود، سرخ و قلمبه شبیه قطره‌ی خون، ظاهری اروتیک، کلی به این‌ها هم دست مالید، نوک انگشت‌هایش را روی شان کشید، ناخن‌ها را توی شان فروکرد.

سناتور گفت نهنچ رُز. از صحبت درباره‌شان لذت می‌برد، مادربزرگش آن را می‌خیساند تا چای دم کند، آیا کلی از چای نهنچ رُز خوشش می‌آمد؟ چای گیاهی امروزه خیلی محبوب است، نه؟ فکر کرد گویا مادربزرگش از آن مربا هم درست می‌کرد. مگر این‌که خودش آن را با چیز دیگری قاطعی کرده باشد.

نهنج رُز، یا شاید انگورفرنگی. قره قاط.

بافی در آشپزخانه موقع خالی کردن قطعات یخ توی ظرف شکلکی درآورد و با لبخندی کجکی گفت: «تو و سناتور خوب با هم جور شده‌اید.» و کلی کلیه‌ر هم خنديد و حس کرد گرمایی به صورتش دویده و پچ‌پچ کرد: «خب...» و بعد سکوت کرد و صدای خیل تکه‌های یخ که توی ظرف می‌ریخت بلند شد، بعد بافی چیزی گفت که معمولاً خاص خودش است، هرگز نمی‌فهمیدی بافی کدام جهت را مدنظر دارد، آیا یک جور شوخي زیرکانه بود، یک جور همدستی توأم با آرنج زدن به دیگری، هشدار بود، یک جور ناسزای نیش‌دار بود که معنايش را مدتی بعد می‌فهمیدی، یا فقط بیان یک نکته‌ی بی‌پرده بود. «یادت نرود، او به نفع کمک به کترها<sup>۱</sup> رأی داده.»

---

۱. Contras؛ مخالفان دولت انقلابی وقت نیکاراگوئه که برای سرنگونی حکومت قانونی آن کشور به نفع آمریکا می‌جنگیدند.

## ۲۹

کلی؟ کلی؟ بیا ببینم.

ناگهان صدای او را می‌شنید. جایی نزدیک از بالای سر داد می‌زد، در سمت راننده‌ی اتومبیل را می‌کشید، با نیرویش اتومبیل را تکان می‌داد. سعی کرد حرف بزنند اما آب دهانش را انباشته بود، سرتکان داد، آب را تف کرد، اینجا هستم، اینجا هستم، کمکم کن، با نیروی لرزان بازوی چپش خود را بالا می‌کشد، مجموع کوچک عضله‌های بازوی چپش و شانه‌اش، از شدت تلاش می‌لرزد، چند دقیقه؟ یا شاید چند ساعت بوده؟ زمان در اینجا غرقه در آب سیاه نمی‌گذشت مگر این‌که بالا آمدن تدریجی آب را ثبت کرده باشد، بالا آمدن روشنمند بی‌رحمانه، تیک تاک ساعت مچی دیجیتال، آیا ستاتور او را می‌دید؟ – در این سیاهی؟ – در این دام، این گودال، این تابوت، هر چه که بود، نامش از یاد رفته بود، که این قدر کوچک، این قدر تنگ، این گاز انبری که می‌فرشد چلاقت می‌کرد، مهره‌های پشتت را خم می‌کرد تا اندازه‌اش شوی؟ حالا که به‌هوش بود

سرش از درد زق زق می‌کرد. لک‌های نور مثل غده پشت چشم‌هاش رشد می‌کرد و در جمجمه‌اش درهم می‌چید. انگار صورتش هر احساسی را از دست داده بود، مدت درازی لب‌هاش را ورچیده بود، نفس‌نفس زنان حباب‌های هواراکه مثل موجودی دمدمی بی‌رحم و سربه سر گذرانده بود می‌مکید، حباب‌ها غل می‌زدند و به این سو و آن سو باز این سو می‌رفتند و او گردن می‌کشید و از تفلا اشک می‌ریخت تا به آن‌ها برسد.

این‌جا هستم. این‌جا هستم. این‌جا!

او در آب سیاه شیرجه زده بود تا کلی رانجات دهد اما خیلی دور بود و همه‌چیز تاریک بود، کور. کلی فهمید او را رنجانده است و ناسزا برگشت‌ناپذیر است.

لب‌هاش شیطنت آمیز در برابر زیان او بسته مانده بود. راحتی آن را تصور کرده بود، شوخی آن، احترام متقابل، توجه، می‌دانست احترامش را نگه می‌دارد، می‌دانست، و آنوقت با اکراه لب‌هاش را به روی زیان گنده‌ی هجوم آور و گرسنگی آن گشود.

چه شرم آور بود که با یأس به پاچه‌ی شلوار مرد چنگ انداخته بود، به کفش او، وقتی او برای رهاندن خود لگد پرت کرد! کفشهش، خیس در دست کلی.

کفشهش!

آه کلی، دوست‌های هم‌جنیش به او خواهند خنید، بافی از خنده غش می‌کند و چشم‌هاش را پاک می‌کند – کفشهش!

یک پا با کفش یک پا بی کفش لنگ لنگان در جاده‌ی کنار مرداب به سوی بزرگراهی می‌دود که از آن به این جاده پیچیده بودند و حتماً یک فروشگاه Eleven-7، یک پمپ بنزین، یک بار و کیوسک تلفن بیرون شد.

نه. هنوز اتفاق نیفتاده. خورشید تا آخرهای عصر این روز دراز شادمانه مثل گردونه‌ی آتشی که خستگی ناپذیر جرقه بجهاند هنوز نور می‌پاشد.

پرچم پرشکوه آمریکا با آن همه سرخ و سفیدابی ابریشمی بالای میله‌ی پرچم ادگار سنت جان پرپر می‌کرد. بلندترین میله‌ی پرچم در دری رود و شاید در جزیره‌ی گریلینگ.

بافی گفت پدرم وطن‌پرست است. بیست سال در سیاکار کرده و کونش گُهی نشده.

هنوز اتفاق نیفتاده بود چون باز بافی مهمانی داده بود تا از مهمانانش عکس پولاروید بگیرد. بافی با شلوار جین و بلوز کوتاه موهای «داسی» دم‌اسبی لخت برآق سیاه که به پشتیش می‌ریخت، ناخن‌هایی که مانیکور سبز جلفی داشت بالای دورین عکاسی دیده می‌شد، زیانش از بین دندان‌های سفید برآق بیرون زده است. آه لطفاً تکان نخوردید می‌شد، اینجا را نگاه کنید – و شما سناتور، هوممم؟ – همین طور! عالی است!

عکس‌های متعددی از سناتور گرفتند که دور میز پیک‌نیکی ایستاده بود، یا یک پا روی نیمکت، آرنج روی زانوی شلوار کریشه و یک حالت که اتفاقی بود، کلی کلیه‌ر چنان نزدیک که انگار در خم بازویش بود،

خندان به دوریین وقتی فلاش زد، و سناتور که لبخند احتیاط‌آمیزی به لب داشت، یک جور لبخند خوددارانه، لبخندی تقریباً فکورانه، لبخندی از آن‌ها که هم پهن می‌شد و هم جمع، چیزی هم در چشمانش که انحرافی و پروقار بود، انگار که به فکر بود رسانه‌های صوتی ایالات متحده و دیگر کشورهای جهانی از این ژست جشن چهارم جولای چه تعییر و تفسیر می‌کنند و در اخبار شبکه‌ی تلویزیونی چه خواهند کرد. اما نه، نمی‌شد آینده را مجسم کرد. هر چند که آینده از آن تو باشد.

یک پا باکفش، یک پا بی‌کفش. لنگ‌لنگان. خیس و لرزان و نجواکنان به صدای بلند خدایا. خدایا. خدایا.

### ۳۰

... در حال حاضر در ایالات متحده پنج وسیله‌ی مجازات اعدام باقی مانده است. مقررات اخیر دیوان عالی، حقوق ایالات، پشتیبانی گرم مردم از مجازات مرگ در انتخابات. چرا؟ - چون نوعی بازدارنده است. چون این پیام در آن مستتر است: زندگی مفت نیست. پنج وسیله که از میان آنها دار زدن قدیمی‌تر از همه است. آخرین بار در کانزاس در ۱۹۶۵ اجرا شد. شانزده دقیقه و گاه بیش تر طول می‌کشد تا محکوم بمیرد. هنوز هم در مونتانا رواج دارد. تنها وسیله‌ی بازدارنده که این حیوانات می‌فهمند. جوخه‌ی آتش در یوتا. صندلی الکتریکی که در ۱۸۹۰ در ایالت نیویورک به کار رفت. جایگزین «انسانی» دار زدن، جوخه‌ی آتش: پاها و سر اصلاح شده‌ی مرد (یا زن) محکوم را با تسسمه‌های الکترود مسی به صندلی می‌بندند. مأمور اعدام به مدت سی ثانیه اولین شوک را به قدرت ۵۰۰ تا ۲۰۰۰ ولت می‌دهد. اینجا از جنایتکاران خشن حرف می‌زنیم - آدم‌کشان. از وصله‌های ناجور ذهنی و اخلاقی. اگر مرگ با شوک اول رخ ندهد،

شوک‌های اضافی می‌دهند. دو، سه، چهار. بعضی قلب‌ها از سایرین قوی‌ترند. تصادف‌هایی اتفاق می‌افتد. از تن سوخته دود و گاهی شعله‌های آبی - نارنجی بر می‌خیزد. بویی مثل گوشت در حال پختن. مثل دار آویختن گاهی چشم‌ها از حدقه بیرون می‌زند و روی گونه‌ها آویزان می‌شود. استفراغ، ادرار، مدفوع. پوست رنگ قرمز تاول زده به خود می‌گیرد و تا حد ترکیدن باد می‌کند مثل سوسیس فرانکفورتی که زیاد سرخش کنند. غالباً جریان برق آنقدر قوی نیست که مرگ «آنی» به بار آورد، بلکه ذره ذره می‌کشد. زندانی تا مرگ شکنجه می‌بیند. این‌ها برخلاف آنانی که می‌شناسیم آدم‌های متمندن شرافتمندی نیستند بلکه کسانی هستند که جامعه را به خطر می‌اندازند و باید جلو آن‌ها را گرفت. در غیر این صورت مدت کمی زندانی می‌شوند، آزادی مشروط می‌گیرند و باز دست به جنایت می‌زنند! اتاق گاز در ۱۹۲۴ وارد نوادا شد. انتخاب بهتری به عنوان جانشین «انسانی» تر. مرد (یا زن) محکوم را با تسمه به صندلی می‌بندند، زیر صندلی ظرفی پر از اسید سولفوریک و آب مقطر قرار دارد که در آن سدیم سیانید می‌چکانند و بر اثر آن گاز هیدروژن سیانید متصاعد می‌شود. اکسیژن مغز بی‌درنگ قطع می‌شود. زندانی را هراس عظیمی در بر می‌گیرد - اختناق. مسئله‌ی نژادی مسئله نیست باور کن، این یک پرده‌ی استمار است، شاید این طور باشد که در ایالات متحده مردهای سیاه بیش از سفیدپستان اعدام شده باشند، شاید این نکته از نظر آماری درست باشد که سفیدهایی که سیاه‌ها را می‌کشند کم‌تر از سیاه‌هایی که سفیدها را می‌کشند به مجازات مرگ محکوم می‌شوند، بله بین ایالات، ولایات، مناطق شهری و مناطق روستایی فرق زیادی هست، شاید

بعضی از دادستان‌هایی که خواهان مرگ متهم‌اند نژادپرست باشند ولی نمی‌توان انتظار داشت که نظام مجازات جنایی اصلاح مشکلات جامعه را به امید خدا رها کند. تشنج‌های شدید مثل غش صرعی. چشم‌های از حدقه درآمده. درآمدن پوست به رنگ ارغوانی. کنش مسموم‌کننده فوری بر اندام حیاتی عمل نمی‌کند بلکه اختناق سبب مرگ می‌شود. «مسلمان» وحشیانه‌ترین و دردناک‌ترین طرز مردن. (نظر پزشکی). مرگ به وسیله‌ی تزریق مرگبار تازه‌ترین و پر طرفدارترین روش پیشرفته‌ی «انسانی» محکومیت به مرگ است. در ۱۹۷۷ ابداع شد و آکلاهما در آن پیشگام بود. مرد (یا زن) محکوم را به یک برانکارد می‌بندند و یک سوزن سوند به او وصل می‌کنند که مایع داخل وریدی به رگش وارد می‌کند. اولین دارویی که تزریق می‌کنند سدیم تیوپیتال یک داروی خواب‌آور است؛ بعد ۱۰۰ میلی‌گرم پاولون، داروی شل‌کننده‌ی عضلات؛ و بعد کلریدپتاسیم برای تسریع روند مرگ. بعضی از این روش‌های علمی روش‌های «ترجم آمیز» از سر آن جانوران هم زیادی است، از جانورخوهای کثافت حرف می‌زنم، نه از آدمیزاد. چرا زنده‌شان بگذاریم، چرا خوراک‌شان بدھیم، از آن‌ها مراقبت کنیم، چرا نباید از رنجی برخوردار شوند که خودشان برای دیگران فراهم کرده‌اند، چرا «چشم در برابر چشم و دندان در برابر دندان» نباشد، بگو بیینم چرا؟ چرا نباشد؟ تزریق مرگبار ارزان تمام می‌شود و برای قانونگذاران مطلع از بودجه جذایت دارد، مطلوب هواداران مجازات مرگ است چون مرگ را درست مثل خواب بدون درد فراهم می‌آورد و جامعه را از اتهام وحشی‌گری، آرزوی شکنجه و انتقام‌جویی مبرا می‌کند.

طلب جایگزین‌های «انسانی» مرگ نه به خاطر محکومان بلکه به خاطر

شهر وندان آمریکایی که در قتل عمدی که دولت آن را به زور به محکوم تحمیل می‌کند از گناه مبرا شوند....

با اصرار به الیزابت آن کلیهر گفت و از او تعریف کرد که بله حتماً مقاله‌اش را در سیتیزنز اینکوآیری خوانده است - یا شاید یکی از کارمندانش آن را برایش خلاصه کرده باشد.

سناتور کنچکاوانه پرسید چرا درباره‌ی چنین موضوعی نوشته‌ی وکیلی کلیهر درنگ نکرد تا بگوید کارل اسپیدر آن را به او پیشنهاد کرده و به جای آن گفت، از مدت‌ها پیش به این موضوع علاقه‌مند بودم، هر چه بیشتر هم‌ش بزندی حالت بیشتر بهم می‌خورد.... که این هم حقیقت داشت.  
از دعوا با پدرش بر سر آن هم حرفی نزد.

«چشم در برابر چشم، دندان در برابر دندان» - چرا که نه؟ خام، شاید، بدوى شاید، ولی این پیام را می‌دهد که زندگی مفت نیست - چرا که نه؟  
بی‌شک سناتور به طور رسمی با مجازات مرگ مخالف بود.

بی‌شک در ایالت خود با بسیاری کسان اختلاف نظر داشت، که در آن مجازات مرگ با صندلی الکتریکی هینوز در قوانینش اعتبار داشت؛ و محکومان به مرگ را در بند مخصوص نگهداری می‌کردند، فرجام خواهی‌شان را نمی‌پذیرفتند و می‌گذاشتند به انتظار مردن بمانند.

بی‌شک سخنرانی‌ها کرده بود. سخنداش بود. مثل دوستش ماریو کومو از لحاظ سیاسی ثابت‌قدم بود. مجازات مرگ در جامعه‌ی متمدن پذیرفتی نیست چون سلب حیات به هر قصد و غرضی نفرت‌انگیز است و جامعه را به سطح بدوى خود قاتل تقلیل می‌دهد. و ترسناک‌تر از همه

این‌که با توجه به سرشت بسیار اجباری نظام مجازات جنایی آمریکا پیوسته این امکان وجود دارد که مرد (یا زنی) بی‌گناه به مرگ محکوم شود.... و در این مجازات، برخلاف دیگر مجازات‌ها راهی برای جبران وجود ندارد.

## ۳۱

آماده‌ام؟

خرده‌ریزه‌ها یش را به عجله جمع می‌کند همان‌طور که دیشب آن‌ها را به طرزی تشریفاتی باز کرده بود، انگار که این اتاق جزیره‌ی گریلینگ با آن کاغذ دیواری طرح توت فرنگی و تخت خواب روکش سفید بی‌لک ارگاندی جای مقدسی بود که از یک دیدار به دیدار دیگر به فراموشی سپرده می‌شد. و حالا جایی است که از آن با تلاش مشتاقامه‌اش اخراج می‌شود.  
برنامه این بود که دقیقاً ساعت هفت بعد از ظهر از خانه‌ی بافی بروند تا به لنج هفت‌و نیم به مقصد لنگرگاه بوت بی‌برسند اما یک اتومبیل مهمان تازه از راه رسید و سناتور باز مشروب دیگری نوشید و سخت گرم گفت و گو شد چنانکه به آن لنج نرسیدند و لنج بعدی کی حرکت می‌کرد؟  
— مهم نیست، همیشه بعدی در کار است.  
واقعاً انتظار چیزی را نداشته باش. هر چه پیش آید خوش آید. همین بس است.

کلی کلیهر که ذهنی عمل‌گرا داشت، خود را سخت سرزنش کرد.  
دست‌هایش هنوز می‌لرزید. نفس‌هایش تندر شده بود. در آیینه‌ی قلب  
شکلِ قاب حصیری روی گنجه‌ی لباس صورت دختری مبهوت، ملتهب و  
امیدوار دیده می‌شد.

ذهنش با تمام صداقت مثل بادبادکی که نخش پاره شده باشد و  
سرگردان و مستانه در هوای فراز ریگ روان به هر سو برود سرگشته بود و  
با خود می‌گفت هر چه باشد از زنش جدا شده و به قول خودش  
زنashویی اش به سر رسیده؟ رأی دهنده‌ها دیگر خشکه مقدس نیستند و  
آدم را تنبیه نمی‌کنند.

باید از ظاهر ناشایست پرهیز کرد. ظاهر رسوایی روابط بیرون از  
زنashویی.

این دنیا با آن که تو می‌شناختی فرق می‌کند، مادر. امیدوارم این نکته را  
پذیری.

امیدوارم دست از سرم برداری!

آبجو در دست از آشپزخانه گذشت که ری آنیک آن‌جا پای تلفن بود و  
با صدای خشمگین اما آهسته حرف می‌زد، کلمات گه، کوفتنی، کثافت  
لابه‌لای حرف‌های معمولی خردگیرانه‌اش شنیده می‌شد، کلی یکه  
خورد چون این آدم اصلاً به مردی که لب‌خند رماتیک به لب داشت و از با  
تا شام با توجه دور بافی می‌گشت نداشت، هیچ شبیه مردی نبود که با کلی  
کلیهر خوش‌رفتار و بسیار مراقب و مهربان بود و دید که چشمانش (که پف  
کرده و براق بود – تمام بعداز‌ظهر نوشیده بود و بازی تنیس از پا درش  
آورده بود) تا چند متری کلی را دنبال کرد، مثل گربه‌ای که با توجه غریزی

شکارگری خونسرد حرکات دور و برش را پایید؛ اما همین‌که از میدان دیدش بیرون رفت دیگر او را ندید، دیگر وجودش را هم نادیده گرفت.  
«بیین، من که به تو الاغ گفتم – روز دوشنبه به این موضوع می‌رسیم.  
محض رضای خدا!!»

کلی کلیهر که روی یک پا تاتی تاتی می‌کرد، تنده و تنده مایوی سفید چسبان را عوض کرد. آن را شنبه‌ی پیش در فروش نیمه‌ی تابستان خریده بود.

تنده و تنده پیرهن تابستانی را با بندهای لیمویی پوشید که روی شانه باریک می‌شد و شانه‌های صاف قشنگش را نشان می‌داد، آن قسمت گزگزکنده‌ی پوست که او با زبانش لمسش کرده بود.  
کلی کلیهر از خود پرسید واقعاً این اتفاق افتاد.  
آیا باز اتفاق می‌افتد. باز هم.  
زنگی ات را دوست داری چون مال توست.

باد لابه‌لای نی‌های بلند سر جارویی، آن نی‌هایی که شبیه انسانند می‌پیچید. بور، تاب خور. در میدان دید. باد، باد سرد شرقی از اقیانوس اطلس. آب مواج لرزان چون شعله‌های پریده رنگ به کرانه می‌تاخت، به کرانه می‌کوفت. بافی گفت بلندترین تل ماسه‌ای که دیده‌اند هفتاد پا ارتفاع داشته و چه قدر عجیبند که حتی کاج قطران هم نمی‌تواند جلو جابه‌جایی شان را بگیرد و با تاجها و شیارهای موج‌دار مثل موج‌های واقعی اقیانوس به همه جای جزیره سرک می‌کشند و اندازه گرفته‌اند که جهت حرکت شان با آهنگ سالانه بین ده تا پانزده پا از غرب به شرق است

و روی دری رود یک راست روی نرده‌های برفگیر و علف‌های ساحلی می‌ریزد چنان‌که باید پاکش کرد. لرزان و پلک زنان گفت: «این جا قشنگ است، اما می‌دانی که، ربطی به آرزوهای انسان ندارد.»

حالا موج‌های کوتاه‌گستته بود که صداشان را روی بام اریب این اتاق می‌شنید – در امان و راحت زیر ملافه‌ها، لحاف قلاب‌دوزی مادر بزرگ که حاشیه‌اش طرح خرس‌های پاندا داشت.

زنگی ات را دوست داری. آماده‌ای.

دلش نمی‌خواست بگوید بله. اما دلش می‌خواست بگوید بله.

بله به لنجه، به لنگرگاه بوت‌بی ماریوت، خودش بود.

بعد از بوت‌بی، بعد از چهارم جولای...؟

کلی کلیه‌ر مرد را وامی داشت عاشقش شود. راهش را می‌دانست.

خودش از این فکر، از شور و شوقش، تعجب کرد. آماده‌ای.

در اتومبیل رادیو را روشن کرده و نوای الکترونیکی زیری را شنیده بود که سراپا ملوودی بود بی‌استخوان‌بندی. چه قدر متأثرکننده بود که سناتور مردی به سن چهل و پنج سال چنین حسرت ایام جوانی گذشته‌ی دور را داشت!

هر چند دیده بود سناتور چه طور مشروب نوشیده است بله را می‌گفت. اول باحتیاط شراب سفید، پیرواتر و آبجوکم‌الکل نوشیده بود و بعد رفته بود سراغ قوی‌ترها، او و ری‌آنیک: دو مرد بزرگ‌تر مهمانی. مردهای بزرگ‌تر. بله و می‌شد گفت خودشان هم همین فکر را می‌کنند.

چهارم جولای بود. حالا دیگر جشنی بی‌معنا اما جشنی که همه‌ی

آمریکایی‌ها در آن شرکت می‌کردند، یا تقریباً همه‌ی آمریکایی‌ها. تابش سرخ فشنجه‌ها و ترکیدن ترقه‌ها در هوا.

همان‌طور است که می‌دانی، نه – پرچم هنوز سرجایش هست.

سناتور بی‌صبر و پرنشاط به جاده‌ی شوشه می‌پیچد، تویوتا روی دست اندازه‌ای شنی قل می‌خورد اما اختیار از دستش بیرون نمی‌رود، راننده‌ی آزموده‌ای بود، از رانندگی، از راندن پراستیاق، از شتاب رفتن لذت می‌برد. شاید مقصدشان گم شده بود.

کلی کلیهر پس از یکی دوبار نوشیدن به سناتور اعتراف کرده بود که رساله‌ی فارغ‌التحصیلی خود را در براون درباره‌ی او نوشته است و سناتور به جای عصبانی شدن یا دستپاچه شدن یا ملول شدن از خوشحالی سرخ شد.

«نه بابا! عجب! امیدوارم ارزشش را داشته باشد!»

«البته که ارزشش را داشت، سناتور!»

با هم حرف زدند، با شور و شوق حرف می‌زدند و دیگران گوش می‌دادند، کلی کلیهر و سناتور به قول معروف با هم گرم گرفته بودند. کلی صدای خودش را شنید که به سناتور می‌گوید چه چیز در عقایدش بیشتر او را به هیجان می‌آورد: پیشنهادش برای ایجاد ادارات ارتباط محلی، به خصوص در مناطق فقیرنشین شهری، چنان‌که شهروندان بتوانند مستقیم‌تر با کسانی که انتخاب کرده‌اند در ارتباط باشند، پیشنهاداتش برای درمانگاه‌های سرپایی، تسهیلات پزشکی رایگان، برنامه‌ی آموزش پزشکی؛ پشتیبانی اش از هنرها، به خصوص جامعه‌ی تئاتر. کلی کلیهر پر شور و شوق و با حالت شیفته‌ی کسی که نه تنها خطاب به یک تن، بلکه

خطاب به شنوندگان زیاد سخنرانی کند حرف زد و سناتور با شور و شوق گوش داد. آیا حرف‌های کلی به گوش او خوشایند بود، خیلی معقول و قانع‌کننده؟ – بسیار خوش‌نوا، غنایی، هوشمندانه؟ کلی بسی اختیار یاد حرف‌های شارل دوگل افتاد که کارل اسپیدر بارها آن را نقل می‌کرد: چون سیاستمدار هرگز به حرف‌های خودش عقیده ندارد، تعجب می‌کند که کسی آن‌ها را باور کند.

کلی ناگهان آگاهانه حرف خود را قطع کرد. «سناتور، متأسفم. لابد این حرف‌ها را بارها شنیده‌اید.»

و سناتور با احترام و روی هم رفته جدی گفت: «بله، کلی، شاید – اما نه از دهان تو.»

در فاصله‌ای نزدیک از خانه‌ی همسایه‌ای، فشنوش پرهیاهوی ترقه‌ها به گوش می‌رسید. از بالای سر هم پرپر پرچم آمریکایی خانواده‌ی سنت جان شنیده می‌شد.

وقتی آب سیاه ریه‌هایش را انباشت و او مرد.

نه: زمان جشن بود: باد بوی دلنشیں کباب را می‌آورد که ری آنیک با کلاه و پیش‌بند مضحک آشپزی بر پختنش نظارت می‌کرد، از مستنی تلوتلو می‌خورد اما به طرز خنده‌داری توانا بود: تکه‌های ٹن خوابانده در پیاز، تکه‌های مرغ که سُس تِکس - مِکس به آن‌ها زده بودند، پیراشکسی‌های خام قرمز از راسته‌ی گاو به اندازه‌ی کیک تابه‌ای. بلال شور با چوب بلال، سطل سطل سالاد سیب‌زمینی و سالاد کلم و سالاد لوبیا و ظرف‌های بستنی با قاشق دست به دست می‌شد. چه اشتها بی داشتند، به خصوص

مردهای جوان! سناتور هم باولع، اما مشکل پستدانه غذا می خورد و تقریباً پس از هر لقمه دهانش را با دستمال کاغذی پاک می کرد. کلی هر چند گرسنه، اما گیج و لرزان بود و خوردن را سخت دید. چنگال را به دهان برد و بعد پایین آورد. گرچه در بین مهمانهای بافی عده‌ی زیادی دوست داشتند با سناتور حرف بزنند، سناتور هم چنان با اصرار به کلی کلیه‌ر توجه می کرد؛ انگار هم چنان که در قصه‌های پریان می گویند، مرد بدون قصد قبلی سفری به جزیره‌ی گریلینگ کرده بود تا او را به عیان بینند.

گرمای لذت‌بخشی به گونه‌های کلی کلیه‌ر دوید. به ذهنش رسید که کارل اسپیدر خیلی تحت تأثیر قرار می‌گیرد، بله و صادقانه حسادت خواهد کرد که قضیه‌ی این ملاقات را بشنود.

وقتی یک رشته ترقه در حیاط همسایه ترکید سناتور اخم کرد. کلی با خود گفت ترسش از تیر خوردن است – ترور شدن. چه قدر تازگی دارد که چهره‌ای این قدر مشهور از ترور شدن بترسد! سناتور گفت: «به نظرم واقعاً از چهارم جولای خوش نمی‌آید. از زمان کودکی آن را نقطه عطف تابستان می‌دانستم. نیمه راه، که حالا به طرف پاییز می‌رود.» با حالت دلتنگ دل‌مشغولی این حرف را زد و دهانش را پاک کرد. روی دستمال کاغذی اش سُس گوجه‌فرنگی مثل اثر ماتیک بود. کلی گفت: «لابد ناچارید در تعطیلات هم تن به کارهای رسمی زیاد بدهیم، نه؟ – بیشتر وقت‌ها؟ سخترانی کنید، جایزه بگیرید....» سناتور از بی‌اعتنایی شانه بالا انداخت. «زندگی غم‌انگیزی است که فقط صدای خودت توی گوشت باشد.» کلی خندید: «غم‌انگیز!»

اما سناتور هم چنان حرف زد، تندوتند حرف می‌زد انگار که برایش راز دل بگوید و نمی‌خواست او حرفش را قطع کند. «گاهی کفرم را در می‌آورد، چیزی است بی‌دلیل - چه طور از حرف‌های خودت در گوشت بدت می‌آید، نه این‌که صادقانه نباشند، بلکه چون صادقانه هستند؛ چون بارها آن‌ها را به زیان آورده‌ای، 'اصلوت'، 'آرمان‌هایت'، و توی این دنیا کوفتنی کم‌تر چیزی طبق آن‌ها تغییر کرده.» مکث کرد و جرعه‌ی بزرگی از مشروب شنید. فشردگی آرواره‌هایش در واقع خشم‌ش را می‌نمایاند. «بابت 'شهرت' از خودت بدت می‌آید، اما دیگران به همین دلیل تحسینت می‌کنند.»

این همه برای کلیه‌ر خیلی خوشایند بود چون به نظر می‌رسید، نه، که در صحبت از چنین چیز‌هایی، از چنین دیگرانی، سناتور کلیه‌ر را محروم اسرار دانست.

سناتور از زنش جدا شده بود، بچه‌هایش بزرگ بودند - دست‌کم به سن او. چه ضرری داشت؟

داشت برای پدر و مادرش توضیح می‌داد که فقط یک‌دیگر را بوسیده‌اند، فقط یک بار. چه ضرری داشت؟

ج باعث شده بود یک بیماری عفونی مجرای تناسلی بگیرد، اما از آن عفونت‌های جدی نبود، از آن عفونت‌های ناگفتنه‌ی نبود، ماه‌ها پیش با داروهای آنتی‌بیوتیک درمان شده بود. چه ضرری داشت؟

صبح آن روز با آب کف‌دار سبز نعناعی صابون‌های تولیدکننده‌ی گاز کربنیک «اکتیبیت» که بافی اصرار کرده بود آزمایش کند حمام مفصلی کرده بود.

با اتومبیل به لنگرگاه گریلینک در سمت غرب جزیره رفته بودند تا برای مهمانی خواربار بخورد. لیکورهاربر، ماهی بازار، خوراکی‌های خوشمزه‌ی تیناماریا و نان فرانسوی. جلو مغازه‌ی نان فرانسوی یک جیپ تازه‌ی براق فور د پارک شده بود و روی صندوق عقبش برچسبی چسبانده بودند کفن جیپ ندارد.

بافی با حواس‌پرتی وقتی از فروشگاهی با دست پر از بارهای گران‌قیمت در می‌آمدند به کلی گفت: «می‌دانی، از اول ژانویه نشنیدم کسی به مرض ایدز مرده باشد. تازه فهمیدم.»

با اتومبیل که به خانه‌ی ویلایی برمی‌گشتند باقی سرسری یادآوری کرد که ری‌آنیک سناتور را به مهمانی دعوت کرده است. اما اولین بار نبود که ری‌این مرد را دعوت می‌کرد. «واقعاً انتظارش را ندارم. واقعاً.» کلی پرسید: «این جا؟ دعوت شده این جا؟»  
«آره، ولی به جان خودم اگر بیاید.»

بافی علاوه بر حمامِ توأم با حباب‌های گاز کردن اصرار کرده بود که کلی از سی‌دی موسیقی روحی «رؤیاهای دلفین» استفاده کند. آهنگ آمیزه‌ای از صدای‌های تسکین‌دهنده‌ی دلفین و همسراپی بود تا استرس را کاهش دهد؛ اما کلی آن را پخش نکرده بود.

لنجم هفت و نیم را از دست دادند اما لنجم هشت و بیست دقیقه‌ی بعد از ظهر را از دست نمی‌دادند. سناتور عصبانی و بسی‌صبر به نظر می‌رسید. به ساعت مچی‌اش که دیجیتال بود و شماره‌هایش مثل پرس‌های عصبی برق می‌زد خیره شده بود. در ساعت آخر جشن خُلقش

عرض شده بود. حرف‌هایش برخلاف پیش به هم ربط نداشت، چندان بذله‌گو و حاضر جواب نبود؛ با نگاهی که برای کلی آشنا و در عین حال وصف تاپذیر بود – نگاه مردانه‌ی مالک‌مآبانه، با تهرنگی از نگرانی و خشم – به او توجه می‌کرد.

عازم رفتن که بودند سناتور پرسید می‌خواهد تو جاده یکی برای خودش بردارد و کلی گفت نه و سناتور گفت می‌شود لطفاً یکی برایش بردارد؟ – غیر از آنکه خودش برداشته بود، یعنی آنکه توی دستش بود. کلی اول فکر کرد شاید شوخی می‌کند، اما نمی‌کرد: یک لیوان تازه و دکا و سودا در دست داشت و می‌خواست کلی دومی را بردارد. کلی تردید کرد، اما فقط یک لحظه.

بافی کلی را در راه اتومبیل روگیر آورد، دستش را فشرد، در گوشش زمزمه کرد: «زنگ بزن، ناناژ! فردا هر ساعت که شد.»

این یعنی که هنوز اتفاق نیفتاده بود چون بافی در راه اتومبیل رو ایستاده بود و خیره به پشت سر شان نگاه می‌کرد و دست‌هایش را که رفته رفته محظی شد برای وداع تکان می‌داد.

## ۳۲

هنور اتفاق نیفتاده بود، خود را دید که با جوراب‌های سفید ساق کوتاه سرکشانه روی فرش پرزدار می‌دود پاهایش می‌لرزد و پیچ می‌خورد و مرد بلندبالایی برق آسا پشت سرش می‌آید و چنگ می‌زند و زیر بغل‌هایش را سفت و تنگ می‌گیرد و نمی‌گذارد بیفتاد این کیه! این کیه! پریزنبورک لیزابت! قضیه این طور بود. از آن طرف آمده بود. این راهی بود که آمده بود. آن را دید. اشتباهی در بین نبود. اما در عین حال به جمعی، بزرگسال‌ها که صورت‌هاشان از میان شیشه‌ی جلو ترک خورده مبهم بود توضیح می‌داد که تصورشان درست نیست او رهایش نکرده، رفته که برایش کمک بیاورد، آن مرد که نامش یادش نمی‌آید، صورتش را هم نمی‌تواند مجسم کند هر چند یقین دارد وقتی ببیند می‌شناسدش، رفته کمک بیاورد آمبولانس خبر کند دنبال همین رفته بود، رهایش نکرده که در آب سیاه بمیرد.

برایش لگد پرتاب نکرده، از او نگریخته. فراموشش نکرده.

ناخن‌های بیهوده لاک قرمز خورده، حالا شکسته، پاره شده. اما مبارزه خواهد کرد.

کفی توأم با رگه‌های خون در پره‌های بینی اش بود، چشمانش در حدقه می‌چرخید. ولی مبارزه خواهد کرد.

... دختره را رها نکرده بود با لگد خود را از اتومبیل محکوم به فنا خلاص کرده نو میدانه به کرانه شنا کرده بود تا جان خود را نجات دهد آن‌جا وامانده دراز کشیده و آب کثافت را که هیچ نیرویی در روی زمین قادر نبود آن را به او برگرداند استفراغ می‌کرد، سر آخر بلند شد (بعد از چه مدت، نمی‌توانست بگوید: نیم ساعت؟ یک ساعت؟) تا پای پیاده و به طرز افتضاحی لنگ لنگان یک پا با کفش، یک پا بی‌کفش، ناسزای پرافت و خیزی که اگر نمی‌توانست جلویش را بگیرد دشمنانش روزی برایش دم می‌گرفتند پا به گریز بگذارد، از ترس این‌که مبادا راننده‌ی اتومبیلی از آن‌جا بگذرد و او را بینند در جاده‌ی کنار مرداب در سه کیلومتری بزرگراه می‌لنگید و می‌لغزید به خود می‌پیچید و می‌لرزید و نفس‌هایش بریده بریده و هراس آمیز بود چه می‌توانم بکنم! خدا یا به من بگو چه می‌توانم بکنم! جیرو ویر دیوانه‌وار حشرات و وزوز کابوس‌وار پشه‌ها دور سرش می‌گشت و پوستش را که این‌همه لطیف و باد کرده بود می‌گزیدند، پیشانی کوفته‌اش، بینی اش که به نظرش لابد شکسته بود چون سخت به فرمان اتومبیل خورده بود و در بزرگراه مثل سگی له‌له‌زنان قوز کرد لای نی‌های بلند قوز کرد و منتظر شد تا رفت و آمد اتومبیل‌ها کم شود تا بتواند لنگ لنگان از عرض جاده بگذرد و خود را با دهان خشک و تن

کرخت بر اثر هراس طولانی غریزی به کیوسک تلفن در محوطه‌ی پارکینگ نوشگاه برساند، هراس کش‌دار کابوس‌واری چنان ناگفتنی و چنان ناپذیرفتی که نمی‌شد به آن فکر کرد فقط می‌شد از آن گریخت، سناتور پای پیاده می‌گریخت یک پا باکفش، یک پا بی‌کفش آشفته مثل مست‌ها و اگر کسی او را می‌دید چه؟ او را می‌شناخت؟ عکسش را می‌گرفت؟ و اگر خدا که همیشه الطافش شامل حالت بود حالا لطف خود را از او دریغ می‌کرد چه؟ و اگر این افتضاح آخر کارش بود چه؟ لنگان و نفس‌زنان و پوشیده از گنداب سیاه و آخر کار؟ و اگر نتواند از این دام بلا خلاص شود و روزی بالاتر از دشمنان و دوستانش قرار گیرد چه؟ و اگر هرگز از طرف حزب‌ش نامزد نشود و هرگز به ریاست جمهوری ایالات متحده نرسد چه؟ اگر به دام بدنامی و تمسخر دشمنانش بیفتند چه؟ چون جوهر سیاست به قول آدامس سازماندهی روشمند نفرت‌های است: یا سامانت می‌دهند یا نمی‌دهند. و حشت ناشی از آن در برش گرفت، تهوع، دل آشوبه، مثل مست‌ها تلو تلو خوران در بزرگراه هر چند حالاً کاملاً هوشیار بود و به نظرش هوشیار می‌ماند، عهد بست، برای تمام عمر که اگر خدا حالا در این پریشان‌حالی لطفش را از او دریغ نمی‌کرد زندگی خوبی می‌شد خدای رحمت را از من دریغ نکن اخم درهم کشیده و تا شده از عذاب دردی ناگهانی در دل و اندرؤنش به جایی نزدیک پارک شهرداری رسید که در آن فشفشه‌هایی به آسمان شب پرتاپ می‌شد و سرخوشانه می‌ترکید و گردونه‌ی آتش با رنگ‌های تند سرخ و سفید و آبی می‌درخشید و به دنبال هر فشفشه فریادهای تحسین کودکانه او هو! آها! واق واق ناگهانی عصبی سگی و فریاد خشمگین مرد جوانی به گوش

می‌رسید که داد می‌زد «بیندش!» پس این صدای توب نبود بلکه فقط هیاهوی بیهوده بود و او سکه‌ای را چون بلاگردانی جادویی لای انگشت‌های خشکش گرفته بود، کیف بغلی جمع و جور در جیبش بود و پول کیفش دست نخورده بود، در حقیقت انگار هیچ خیس نشده بود، توانست با خونسردی حرف بزند و خوشحال از این‌که توانسته نامشان را به یاد بیاورد بخواهد مستقیم به محل اقامت سنت جان در دری رود وصلش کنند و در آنجا پس از هشتمین بار زنگ خوردن زنی پاسخ داد ولی غوغای جشن چنان بود که از او خواست اسمش را تکرار کند، باکی می‌خواست حرف بزند؟ – به این غریبه که برایش در حکم طناب نجات بود مثل خس و خاشاکی که غریق به آن چنگ می‌اندازد با صدایی که کمی کلفت و آهسته کرده بود تا لهجه‌اش را تشخیص ندهد گفت لطفاً ری آنیک، من جرالد فرگوسن هستم، لطفاً ری آنیک صحبت کند و زنگوشی را زمین گذاشت و هیاهو و خنده زیادتر شد و سرآخر ری کفری و ناراحت پای تلفن بود. «ها؟ جری؟ چی شده؟» می‌دانست که در درسری پیش آمده، چون فرگوسن دوست نبود بلکه همکار حقوقی بود که هرگز در چنین موقعی به ری آنیک تلفن نمی‌کرد مگر این‌که در درسری پیش آمده باشد و سناتور با صدای خودش، مردد و ناامید گفت: «ری، فرگوسن نیست، منم» و ری بہت زده گفت: «شما؟» و سناטור گفت: «منم بابا و توی بد در درسری افتاده‌ام، تصادف کردم.» و ری با صدای پس افتاده‌ی مردی که در حال غش کردن است و در پی دستاویزی است که نیفتند گفت: «چی؟ کدام تصادف؟» و سناטור حالا با صدای بلند گفت: «نمی‌دانم چه خاکی به سرم بریزم: آن دختره... مرده.» و پیشانی کوفته‌ی خود را به جدار

پلاستیکی کثیف کیوسک تلفن کویید، چند لحظه سکوتی ناشی از یکه خوردن برقرار شد و بعد ری گفت: «مرده...!» بیشتر یک غیه بود تا یک لفظ و بعد به سرعت گفت: «این حرف را تلفنی نزن! فقط بگو کجا بی تا خودم را برسانم.» و سناتور حالا خشمگین و ناباور و غصه دار هق هق می کرد. «دختره مست بود و یکهو هوایی شد، فرمان را گرفت و اتومبیل از جاده منحرف شد و حالا خواهند گفت قتل غیر عمد است و مرا می گیرند و...» و ری حالا با عصبانیت حرفش را قطع کرد و با قدرت تمام گفت: «نگو! وایستا! محض رضای خدا فقط بگو کجا بی و من خودم را می رسانم.» و سناتور همین کار را کرد.

شماره های دیجیتال ساعتش هنوز برق می زد: نه و پنجاه و پنج دقیقهی بعد از ظهر.

اما کلی کلیه از هیچ کدام این ها خبر نداشت و نمی توانست داشته باشد چون به نظرش می رسید که حادثه هنوز اتفاق نیفتاده است - چون تویوتای مشکی براق تازه از بزرگراه به جاده متروک پر دست انداز پیچیده بود، مهتاب تابان خیال انگیز بر فراز سر بود، موسیقی جاز سبکی از رادیو پخش می شد و بله، او می دانست که اشتباهی در بین است، شاید اشتباه، بله شاید گم شده بودند... اما مقصدشان گم شدن بود.

وقتی آب سیاه ریه هایش را انباشت و او مرد.

نه: در آخرین لحظه ممکن سرفه کنان و با احساس خفقان گردن کشید تا بالاتنه اش را کمی راست کند، سرش را کمی بالا برد و چنان گردن کشید که وقتی انگشت هایش به چیزی که دیگر نمی دانست فرمان است یا

نه چسپید عضله‌های کوچک از رگ و پی استخوان بازویش بیرون زد اما می‌دانست وسیله‌ای برای نجات اوست چون حباب‌هایی که حالا ریزتر بود بالا آمد اما آن‌جا بود و کلی حالش خوب بود و بافی سنت‌جان یکه خورده را تنگ، تنگ در آغوش گرفته بود و قسم می‌خورد که مثل خواهری دوستش دارد و متأسف است که دو - سه سال اخیر این‌قدر عمدی از بافی دوری کرده و می‌گفت این تصادف پیش آمده و کسی را نباید ملامت کرد.

با این همه آیا اتفاق افتاد بود...؟ اتومبیل سرعت می‌گرفت می‌لغزید در جاده‌ای که نه خانه‌ای دوسویش بود و نه رفت و آمدی در آن، فقط زمین مردابی فرسخ‌ها در دوسویش گسترده بود و همه‌جا نی‌های تیغ‌دار قهوه‌ای، علف‌های بلند پرنوسان، کاج‌های کژ و کوز، درخت‌های بی‌جان فراوان - تنه‌های درخت‌ها - و ریتم تیز و کوبنده‌ی وزوز و جیرو ویر حشرات در حال جفت‌گیری بود انگار که حس می‌کردند چه قدر زمان سرعت گرفته و ماه چه مدت کوتاهی در آسمان واژگون آویخته است و از آن‌ها رو بر خواهد گرداند و کلی بی‌آن‌که متوجه باشد دید (چون او و سناتور با هم حرف می‌زدند) در گودال کم‌عمقی کنار جاده یک میز شکسته‌ی غذاخوری، چرخ جلو یک دوچرخه‌ی مسابقه‌ی انگلیسی و تن برنه‌ی بی‌سر عروسکی صورتی را دید.... چشم از عروسک برداشت، نمی‌خواست سوراخ بین شانه‌ها را بیند که در جای سرکنده شده به فرج دریده‌ی عجیبی می‌مانست.

دختری آمریکایی هستی زندگی‌ات را دوست داری.  
زندگی‌ات را دوست داری، به نظر خودت انتخابش کرده‌ای.

داشت غرق می‌شد، اما نمی‌خواست غرق شود. قوی بود، می‌خواست مبارزه‌ی کوفتی خوبی راه بیندازد. باز چهره‌ی نگران مرد در آنسوی شیشه‌ی جلو اتومبیل شناور بود، پس از آن‌که کلی نتیجه‌گرفته بود رهایش کرده، مرد به خاطر او شیرجه زده بود، چنان دستگیره‌ی در را می‌کشید که همه‌ی اتومبیل تکان می‌خورد، چه بلندبالا بود، پوست آفتاب خورده‌اش با چه گرمایی برنی بود، بلندبالاترین مردی که کلی دیده بود، لبخند گشاده‌اش سرشار از دندان‌های سفید بود، آن موهای وزوزی روی دست‌هایش و آن بازویی عضلانی ستبرش، مچ دست راستش همان‌طور که خودش گفته بود براشر بازی اسکواش، یکی دو دهه‌ی بازی مدام اسکواش به‌طور محسوسی از مچ دست چپ قوی‌تر بود، کلی به ساعت مچی دیجیتال طلای سفید گرانبهایش دست زد و متوجه شد که بندش پوست دستش را فشرده و تنگ دریوش گرفته. انگار که سخت دل‌مشغول ساعت رولکس آخرین مدلش باشد چیزی در این‌باره گفت که نسل بعدی درک تازه‌ای از زمان دارد که می‌بیند شماره‌ها برق و چشمک می‌زنند و می‌جهند، بر عکس نسل گذشته که به صفحه‌ی ساعت دیواری نگاه می‌کرد و آن را به صورت مسیر مدوری می‌دید و فضایی قابل اندازه‌گیری که فقط باید به پیش می‌رفت.

و انگشت‌های نیرومندش که می‌خواست انگشت‌های کلی را له کند.

کلی همین است؟ — کلی؟

آن روز صبح که در ساحل در میان ریگ روان نرم نرم می‌دوید و باد لای موهایش بود و آفتاب نقره‌گون می‌درخشید و آبچلیک‌ها با حال‌های برجسته‌ی سینه و منقارهای باریک دراز و آن پاهای نازک روی امواج

کف‌آلد کرانه پس و پیش می‌دویدند و به شن نمناک نوک می‌زدند و کلی  
به آن‌ها، تکاپو و جنب‌وجوش غریب‌شان، تمرکز حواس‌شان بر هدف  
لبخند زد و قلبش آکنده از شادی شد می‌خواهم زنده بمانم، می‌خواهم تا ابد  
زنده بمانم!

داشت معامله می‌کرد بله باشد پای راستش را تاخت می‌زند، حتی هر  
دو پارا اگر تیم نجات اورژانس لازم دیدند، آره پُرید، باشد لطفاً به کارتان  
برسید، لطفاً کارتان را بکنید بعداً رضایت‌نامه را امضا می‌کند، قول  
می‌دهد علیه کسی شکایت نکند.

آرتی کلیهر یکی از دردرسازها بود – افراد خانواده سریه سرش  
می‌گذاشتند و می‌گفتند: «اهل دعوا» است – اما کلی وضع را توضیح  
خواهد داد، ملامت‌ها را به جان خواهد خرید.

آب سیاه را غلُپ غلُپ می‌بلعید و دلیل می‌آورد که اگر کم‌کم قورتش  
بدهد انگار آب معمولی نوشیده و وضعش رویه راه خواهد شد.

این چی بود؟ – برای او؟ – با شعف و تعجب به آن‌چه مادریزگ  
برایش دوخته بود، پیرهن نخی چین‌دار با طرح‌های ریز توت فرنگی خیره  
شده بود و پلک می‌زد، آن را با کفش نو ورنی جوراب سفید نخی ساق  
کوتاه حاشیه سرخ خواهد پوشید.

آن زندگی را که از سرگذرانده‌ای دوست داری چون زندگی توست.  
چون تو این طور بار آمده‌ای. دید که از نزدیک نگاهش می‌کنند، باید  
اشک‌هایش را پنهان کند، نخواهد که آشفته شوند. نخواهد که بدانند.  
مامان بزرگ، مامان، بابا – دوست‌تان دارم.

اما برایش عجیب بود، نه روی هم رفته خوشایند که خیلی جوان

بودند. آن‌ها را این همه جوان به یاد نداشت.

خطرناک بود به احتمال قوی بزرگ‌ترین ماجرای زندگی جوانی اش بود بله شاید اشتباه بود اما با پنجه‌های برهنه‌ی پایش که کشیده می‌شد به جلو خمیده بود و بوسه می‌گرفت چنان‌که حقش بود، چون او همان بود، او و نه دیگری، همه را از میدان در کرده بود، زن‌های جوانی که آن بوسه نصیب‌شان می‌شد، از او، از مردی که نامش را فراموش کرده بود، درست به همان نحو.

عاشقش نبود اما اگر از این مخصوصه خلاص می‌شد عاشقش می‌شد. هرگز عاشق مردی نبوده، دختر خوبی بود اما اگر از این مخصوصه خلاص می‌شد عاشق آن مرد می‌شد. آب سیاه به دهانش، به پره‌های بینی اش می‌پاشید، پرهیز از آن ممکن نبود، ریه‌هایش را می‌انباشت، و قلبش تند و دیوانه‌وار می‌تپید و تلاش می‌کرد برای مغز رو به زوالش اکسیژن فراهم کند که به روشنی می‌دید در آنجا سوزن‌های نوک تیزی شبیه سنگ‌گاهک‌ها بلند می‌شد - چه معنایی داشت؟ با خود گفت چه بوسه‌هایی گرفته‌ام که طعم آبجو می‌داد؟ شراب؟ ویسکی؟ سیگار؟ ماری‌جوآنا؟ و از این فکر خنده‌ی تلخی سرداد.

آن زندگی را که از سرگذرانده‌ای دوست داری، زندگی دیگری در کار نیست.

آن زندگی را که از سرگذرانده‌ای دوست داری، دختری آمریکایی هستی. به نظرت زندگی خودت را انتخاب کرده‌ای.

و با این حال: مرد در آب سیاه شیرجه می‌زد، به سوی اتومبیل می‌آمد،

انگشت‌هایش روی شیشه‌ی ترک برداشته‌ی جلو از هم باز شد و موها یش در آب افشار شد، کلی؟... کلی؟... کلی او را گنگ و شگفت‌زده دید و چند دقیقه، چند ساعت، گذشته بود، چه مدت در اینجا بوده نمی‌دانست چون زمان در این تنگنای سیاه که لای فلز مچاله در گیره‌ای که سخت نگهش داشته بود گیر کرده بود نمی‌گذشت. اما مرد را دید! – آن‌جا بود! – ناگهان بالای سرش بود و به طرف پایین شنا می‌کرد تا سرانجام در اتومبیل را به ضرب وزور باز کند، همان در که به دامش انداخته بود و قلب کلی سرشار از شادی و سپاسگزاری و به طرز خطرناکی نزدیک بود بترکد و بس که به چشم‌هایش فشار آمده بود از حدقه بیرون زده بود و دستش را به سوی مرد دراز کرد و خود را در اختیارش گذاشت تا انگشت‌های نیرومند او دور مچ‌هایش حلقه شود و سرانجام او را از آن آب سیاه بیرون بکشد! سرانجام! با هم قد راست کردند ناگهان با سرعت به راحتی و بی‌وزن به سطح آب رسیدند و او دستش را مثل بچه‌ای سرخ رها کرد و مشتاق شنا به تنها یی حالا که رها شده بود با فراغت کامل در آب دست و پا زد و پاهای کرختش انگار که پس از بیدار شدن از کابوسی جان گرفت و با حرکات منظم دست‌ها به صورت کral استرالیایی که در مدرسه آموخته بود سرانجام خود را پیروزمندانه به هوای بالای سر رساند! سرانجام! چشمان گشادش با دیدن جلال آسمان شب که باز به او برگشته بود انگار که هرگز از دست نرفته بود و ماه با قرص درشتیش چنان حیله‌گرانه بود که با خود گفت اگر آن را می‌بینم، هنوز زنده‌ام و همین شناخت ساده قلبش را از سعادت عظیم و متینی انباشت و هم‌چنین دید که مامان و بابا در میان علف‌های بلند چشم به راهند هر چند حیران بود که در واقع دیگر جوان

نیستند بلکه پیرند، پیرتر از آنکه می‌شناخت، صورت‌هاشان از غصه تکیده است و با وحشت به او زل زده‌اند انگار که هرگز به عمرشان او را ندیده‌اند، کلی، لیزابت کوچولو، انگار او را نشناخته‌اند که از انتظار و شادی آن‌جا می‌دود و جیغ می‌کشد جوراب‌های سفید ساق کوتاه به پا دست‌هایش را بلند می‌کند که سر دست بلندش کنند و شلنگ‌اندازان به هوا بیندازندش وقتی آب سیاه ریه‌هایش را انباشت و او مرد.



---

# نگاهی به رُمان سیاھاب

---

سیاهاب جویس کارول اوتس بر پایه‌ی حادثه‌ی تاریخی مشهوری بناسده؟ فصل اول بسیار کوتاه رُمان حادثه‌ای را که به سرعت تمام اتفاق افتاده برای خواننده نقل می‌کند – پس چرا خواننده ۳۱ فصل باقی‌مانده را با کنجکاوی و علاقه‌ی تمام دنبال می‌کند، حال آنکه هیچ حادثه‌ی تازه‌ای رخ نمی‌دهد و هیچ چیز «اساسی» گفته نمی‌شود؟ سیاهاب رُمان معمولی نیست که در آن تعلیق رفته‌رفته به اوج حیرت‌آوری برسد، فقط از سبک نوشتن ماهرانه و فشرده‌ی جویس کرول اوتس برخوردار است.

چشمگیرترین شگرد سبک آن به کار بردن پرش ناگهانی متعدد در سطوح مختلف روایی است. گاهی یک فصل یا یک صفحه را به یک صحنه‌ی واحد اختصاص می‌دهد (فصل ۱۱، وقتی کلی با سناتور آشنا می‌شود) سپس بار دیگر، به ویژه در اوآخر رُمان، حتی گاه در یک جمله به سرعت از موضوعی به موضوع دیگر می‌پرد: خاطرات کلی از دوران کودکی و زمان تحصیل در دانشکده، زمینه‌ی سیاسی او و خانواده‌اش،

شب چهارم جولای در خانه‌ی دوستش بافی، همان جا که با سنا تور آشنا می‌شود، سواری دو نفره در اتومبیل، سرانجام تصادف و افکارش در اتومبیل در حال غرق شدن. در جریان تصادف به نظر یکی می‌رسد که «زمان سرعت نور به خود می‌گیرد». این پرسش‌های سریع بین این همه سطوح گوناگون زمان و مکان خواننده را وا می‌دارد دریابد که در این «جایه‌جا نسیان» که گویی «به مغزش پاشیده می‌شود» (همه‌ی فصل ۴، ص ۲۰). افکارش بر اثر تصادف مغشوš می‌شود و ادراکش یک‌سره در هم می‌ریزد. خواننده ناگزیر در افکار و احساساتش سهیم می‌شود. این موضوع حیرت‌انگیزتر است، چون زمان از زبان اول شخص نوشته نشده و عمده‌تاً از زبان راوی سوم شخص است، که معمولاً بین شخصیت ادبی و خواننده فاصله می‌گذارد. از طرف دیگر استقلال یکی را از اتفاقات و ضربه‌ای که تصادف به او وارد آورده به وضوح نشان می‌دهد. اما بارها از همان آغاز در روایت سوم شخص «گستاخی» رخ می‌دهد (فصل ۱، ص ۱۴): «دارم می‌میرم؟ این جوری؟» که در صفحه‌ی ۵۳ تکرار می‌شود. یا صفحه‌ی ۷۰ «این جا هستم، این جا هستم» که به نظر می‌رسد بین زمان دراز بازگشت به گذشته و خاطرات، و افکار ناخودآگاه، لحظات هوشیاری هولناک باشد.

این پرسش‌های کوچک که بیشترش به صورت سیاه نوشته می‌شود، در تمام کتاب تکرار می‌شود و بینش مستقیمی از ذهن یکی به خواننده می‌دهد. این‌ها کلمات و جملات کلیدی است، مثل پرسش مدام او: «آماده‌ام؟ (مثلاً صص ۶۳، ۱۲۹) یا درک زمانی؛ ناباوری او: «این اتفاق نمی‌تواند بیفتد!» (صص ۴۰ و ۶۷) که در جریان تصادف به انکار می‌انجامد

((این اتفاق نمی‌افتد!) ص ۵۲) و بعداً در ذهنش مغشوش می‌شود و به این صورت در می‌آید: «هنوز اتفاق نیفتاده.» (ص ۱۳۸)

افکار او که بی اختیار به ذهنش می‌آید سرخ‌های دیگر است. این‌ها نقل قول‌هایی از زندگی گذشته‌ی اوست، مثل «پریزبورک» (চস ۱۱۶ و ۱۳۹) نام نازنازی او، اطمینان از این‌که «می‌دانی که دختر کوچولوی یکی هستی» (চস ۲۶، ۳۲، ۵۱ و...) «جوراب سفید ساق کوتاه» (চস ۱۱۶، ۱۳۹ و ۱۴۹) که بازگشت به گذشته‌های دور او را می‌نمایاند، یا «دختر آمریکایی» (مثلاً ص ۲۷) که «زندگی را دوست دارد» (مثلاً ص ۱۳۱) شعارهایی که هویت او را هم‌چون دختر آمریکایی جوانی نشان می‌دهد که به زندگی با دید مثبت نگاه می‌کند که اگر دلش بخواهد با هر کس که دوست دارد روابط عاشقانه برقرار می‌کند و اختیار زندگی خود را به دست می‌گیرد. یکی از بن‌مایه‌های مکرر احساس دلتنگی کلی است از مردن کنار کسی که یک سر با او بیگانه است: «عملًا غریبه» (ص ۳۵) «کلی نمی‌دانست راننده‌ی تویوتا را چه بخواند» (ص ۳۵) «آدم... مردن... در اتومبیلی که در آب فرو می‌رود، با یک غریبه را انتخاب نمی‌کند.» (ص ۳۷)

عنصر دیگری از سبک که بر حدّت فضای افکار کلی می‌افزاید، جمله‌های دراز بی‌ساختار است که گاه به یک صفحه تمام می‌رسد. این‌ها عبارتند از جمله‌های متعدد کوتاه که به یکدیگر پیوسته‌اند و گاهی فقط با ویرگول از هم جدا می‌شوند «بافی گفت...» (ص ۱۲۲) و گاهی حتی ویرگول هم به کار نمی‌رود: «خود را دید که... سرکشانه... می‌دود...» (ص ۱۳۹). یک مثال خوب آن صفحه‌ی ۱۴۵ است ((باز چهره‌ی نگران مرد

در آنسوی... شناور بود...») که ابتدا در بین جمله‌های جدا ویرگول هست و بعد ناپدید می‌شود، انگار که افکار کلی از ترس سرعت می‌گیرد. در آخرین لحظات ذهنش به قدری آشفته است که در یک آن هنوز سرگرم مبارزه با آبی است که سطحش بالا می‌آید و در لحظه‌ی دیگر، بی نقطه‌ای و حتی ویرگولی، افکار باز به گذشته می‌رود و «بافی را... در آغوش» می‌گیرد. (ص ۱۴۴)

در حقیقت چند فصل آخر از همه جذاب‌تر است. در فصل ۲۵ دو بار این جمله‌ی کلیدی آمده که «آب سیاه ریه‌هایش را انباشت و او مرد.» این جمله به خواننده و هم‌چنین شاید به خود کلی این یقین را القا می‌کند که دارد می‌میرد. اما کلی با یک «نه...» هنوز باورش نمی‌کند و افکارش به گذشته بر می‌گردد، تا بن مایه‌ی اصلی باز در فصل ۳۱ ص ۱۳۳ تکرار می‌شود. این بار نیز کلی می‌تواند با یک «نه» در ذهن خود از این واقعیت بگریزد: «هنوز اتفاق نیفتاده.» (ص ۱۳۸).

در فصل ۳۲ کلی با بازگشت به گذشته یاد دوران کودکی اش می‌افتد (ص ۱۳۹): «با جوراب‌های سفید ساق کوتاه...» و «این کیه! این کیه! پریزنبورک، لیزابت!») و هنوز انکار می‌کند که گم شده است: (ص ۱۳۹): «قضیه این طور بود... آن را دید. اشتباهی در بین نبود. اما در عین حال به جمعی... توضیح می‌داد... رهایش نکرده که در آب سیاه بمیرد.») نوミدانه چون دعایی با خود تکرار می‌کند که «برایش لگد پرتاپ نکرده، از او نگریخته. فراموشش نکرده.» می‌کوشد به عقیده‌ی خود بچسبد. به «ناخن‌های بیهوده لاک قرمز خورده، حالا شکسته، پاره شده‌ی» خود نگاه می‌کند و مصمم می‌شود با مرگ مبارزه کند، هر چند شاید از بُن جان

می‌داند که این همه بیهوده است.

در این موقعیت وخیم پرشی در روایت پیش می‌آید و به زاویه‌ی دید سناتور تغییر می‌کند. در واقع در یکی از فصل‌های پیش سطرهایی به این زاویه‌ی دید اختصاص داده شده بود (فصل ۲۹، ص ۱۲۰) اما در آن‌جا خواننده درست تشخیص نمی‌دهد که این فکرهای سناتور است. این سکته‌ی ملیح چند وظیفه مهم به عهده دارد: نه فقط به خواننده می‌گوید که سناتور از حادثه جان به در برده (که خواننده پیشاپیش می‌داند، زیرا رُمان بر مبنای حادثه‌ی واقعی نوشته شده) و کلی را در دقایق آخر عمرش به حال خود رها کرده است، بلکه به خواننده یینشی می‌دهد که کلی هرگز به آن دست نخواهد یافت: «اما کلی کلیه‌ر از هیچ کدام این‌ها خبر نداشت و نمی‌توانست داشته باشد» (ص ۱۴۳). واکنش خودخوانه‌ی سناتور در گریز از اتومبیل انکار هرگونه مسئولیت در قبال خود است (ص ۱۴۰: «دختره را رها نکرده بود.») هم‌چنین در قبال دیگران (ص ۱۴۳: «دختره فرمان را گرفت و اتومبیل از جاده منحرف شد.») سناتور از عواقب احتمالی حادثه برای خود و آینده‌ی سیاسی خود بیم دارد. (ص ۱۴۰: «از ترس این‌که او را ببینند... اگر کسی او را می‌دید چه؟... و اگر هرگز به ریاست جمهوری ایالات متحده نرسد چه؟ اگر به دام بدنامی و تمسخر دشمنانش بیفتند چه؟») ترس او از «بدنامی» و «تمسخر» پس از آن‌که مسبب مرگ دختر شده، به روشنی شخصیت واقعی او را نشان می‌دهد. واکنش او همه‌ی امیدهایی را که خواننده به نجات کلی در دل پرورده است به باد می‌دهد و هرچه به پایان نزدیک‌تر می‌شویم آن را غیرمنطقی‌تر می‌نماییم. در این‌جا روایت بار دیگر به کلی و مبارزه‌اش

برمی‌گردد. باز بن‌مايه آب سیاه که ریه‌هایش را پر می‌کند تکرار می‌شود، اما او با واکنش صرفاً جسمی «سرقه کردن و احساس خفغان» و قی کردن آب سیاه از آن می‌گریزد. کلی در حالت آشفتگی مخصوص است، ذهنش بین بازگشت‌های متعدد به گذشته (ص ۱۴۴: «با این همه آیا اتفاق افتاده بود؟») و هوشیاری (ص ۱۴۵ «داشت غرق می‌شد، اما... می‌خواست مبارزه کوفتی خوبی را بیندازد.» دو پاره شده است. خیال می‌کند سناتور برگشته که نجاتش دهد (ص ۱۴۵: «باز چهره‌ی نگران مرد... شناور بود.» با این حال باز به گذشته برمی‌گردد (ص ۱۴۶: وقتی در ساحل نرم نرم می‌رود «می‌خواهم زنده بمانم، می‌خواهم تا ابد زنده بمانم!»)

اما یک جا به واقعیت برمی‌گردد: «آب سیاه را غلُپ غلُپ می‌بلعد...» (ص ۱۴۶) و به دنبالش به او انکودکی رجوع می‌کند («جوراب سفید نخی ساق کوتاه...») و اپسین لحظات هوشیاری او (ص ۱۴۷: «آب سیاه به دهانش... می‌پاشید...») بیش از پیش با توهمات و بازگشت‌هایش به گذشته در می‌آمیزد و انگار همه‌چیز در ذهنش به هم می‌ربزد. سناتور را می‌بیند، به نظر می‌رسد از آب بیرون آمده و حتی استدلال می‌کند «اگر آن را [ماه] می‌بینم، هنوز زنده‌ام.» (ص ۱۴۸) و سرانجام به خانواده‌اش باز می‌گردد. کلی مثل کسی که آرام‌آرام از دنیای واقعیت به عالم روئیا می‌لغزد و به خواب می‌رود، در آب می‌لغزد و می‌میرد.

اور سولا مهیر



جویس کرول اوتس داستانی تکان دهنده را که به صورت اسطوره‌ای آمریکایی درآمده است پیش روی خود می‌گذارد و از آن رمانی پرقدرت و بیهوده‌انگیز درباره‌ی قدرت سیاسی می‌آفریند. او در این اثر که «سیاهاب» نام می‌گیرد، خواننده را با روایتی ماهرانه به دنیای گذشته و حال و نیز تن و جان قهرمان خود می‌برد.



کلی کلیه‌ر «دختر خوب» و بیست و شش ساله‌ی آرمان‌گرایی است که در جشن چهارم جولای به سنا توری بر می‌خورد و از جان و دل شیفته‌ی مرد مسن و قهرمان می‌شود. کلی مظہر رویاهای رمانیک و شکننده‌ی زنان سرزنش و دلیری است که جذب قدرت مردان حکومتگر می‌شوند. آن دو در اتومبیل فاجعه‌باری پیش می‌روند که هر لحظه آرزو می‌کنیم به مقصد ترسد!

مقصد، جشنی است که رنگ کابوسی فراواقعی به خود گرفته است.



نیرومند و ناآرام... آمریکایی را مجسم می‌کند که در منجلاب (سیاهاب) شهوت، قدرت و بدینی فرو رفته است.

U.S.A. Today

تأثیرگذار... بی‌پروا و جسور در عرصه‌ی ادبیات...

New York Times, Book Review

# شما فوق

[www.ofoqco.com](http://www.ofoqco.com)

دفتر مرکزی و فروشگاه شماره‌ی ۱:  
خ انقلاب، خ فردوسی، خ شهید نظری (غرس)  
شماره‌ی ۱۸۱ و ۱۸۲، تهران ۱۳۱۴۵۷۵۲۵۱  
ص. ب. ۱۱۲۵ - ۱۳۱۴۵ - ۶۶۴۱ ۲۲۶۷ - تلفن: ۰۲۶ ۴۱ ۴۲ ۸۵  
فروشگاه شماره‌ی ۲:  
تهران، فلکه‌ی صادقیه، نیش ستارخان،  
برج گلدبیس، شهرکتاب گلدبیس  
تلفن: ۰۲۶ ۸۹۲۲۰

ISBN 964-369-280-9



9 789643 692803